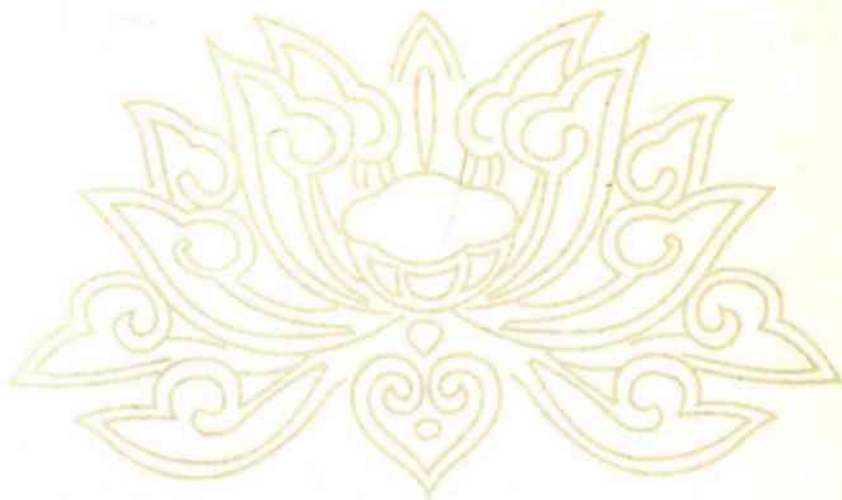

Tủ Sách

TUỔI TRẺ HỌC TẬP VÀ LÀM THEO LỜI BÁC

MỘT GIỜ VỚI ĐỒNG CHÍ HỒ CHÍ MINH

NHÀ XUẤT BẢN THANH NIÊN

*MỘT GIỜ
VỚI ĐỒNG CHÍ
HỒ CHÍ MINH*

*“Dân tộc ta, nhân dân ta, non sông đất nước ta
đã sinh ra Hồ Chủ tịch, người anh hùng dân tộc vĩ đại
và chính Người đã làm rạng rỡ dân tộc ta,
nhân dân ta và non sông đất nước ta”⁽¹⁾*

⁽¹⁾ Trích Điều văn của Ban Chấp hành Trung ương Đảng ta đọc trong buổi lễ truy điệu Hồ Chủ tịch.

LÊ KHÁNH SƠN

(Sưu tầm, biên soạn)

MỘT GIỜ
VỚI ĐỒNG CHÍ
HỒ CHÍ MINH

(In lần thứ ba)

NHÀ XUẤT BẢN THANH NIÊN

Lời giới thiệu

Năm 1975, tập "Một giờ với đồng chí Hồ Chí Minh" đã ra mắt bạn đọc và được nhiệt liệt hoan nghênh.

Từ đó đến nay đã nhiều năm trôi qua, nhân dân và thanh niên từ khắp năm châu dù ở những cương vị xã hội và chính kiến khác nhau, vẫn tiếp tục lên tiếng phát biểu và viết bài ca ngợi công đức Bác Hồ. Bác vẫn sống trong sự nghiệp đấu tranh vì hoà bình và tiến bộ xã hội của nhân dân và thanh niên thế giới. Ảnh hưởng to lớn của Bác Hồ trong đời sống nhân loại là niềm tự hào cao cả của nhân dân ta. Hưởng ứng cuộc vận động "Tuổi trẻ Việt Nam học tập và làm theo lời Bác" do Ban Bí thư Trung ương Đoàn phát động trong đoàn viên, thanh niên cả nước, Nhà xuất bản Thanh Niên cho in lại cuốn "Một giờ với đồng chí Hồ Chí Minh". Cuốn sách chia thành 4 phần:

Phần I: Chủ tịch Hồ Chí Minh là nhà yêu nước vĩ đại.

Phần II: Bác Hồ là người cộng sản mẫu mực.

Phần III: Đồng chí Hồ Chí Minh là người quốc tế xã hội chủ nghĩa trong sáng.

Phần IV: Bác Hồ là người có đạo đức tuyệt vời, thiên tài cách mạng hiếm thấy.

Chúng tôi hy vọng đáp ứng được phần nào lòng mong chờ của bạn đọc.

NHÀ XUẤT BẢN THANH NIÊN

Phần I

CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH
LÀ NHÀ YÊU NƯỚC
VĨ ĐẠI

X.A-GIEN-ĐỀ

(Cố tổng thống Chi-lê)

MỘT NGƯỜI TƯỢNG TRƯNG CHO CẢ DÂN TỘC⁽¹⁾

Ở nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà, chúng tôi đã được nghe, được thấy và được học tập nhiều bài học về con người và cách mạng. Song chúng tôi vẫn cảm thấy thiếu, nếu như không được gặp một người tượng trưng cho cả dân tộc: Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Vào hồi 8 giờ sáng, một buổi sáng đầy ánh mặt trời, chúng tôi tới Phủ Chủ tịch.

“Tôi thăm nhà Bác Hồ” như lời đồng chí Ca, một người bạn cộng tác của chúng tôi, đã nói với chúng tôi một cách cảm động và tự hào.

Chúng tôi qua chiếc cổng sắt cao không có người gác. Xuống ô tô chúng tôi đi bộ tới một căn nhà nhỏ cũ, tương phản với cái vẻ đồ sộ của những toà nhà khác ở xung quanh. Chúng tôi bước qua ngưỡng cửa

⁽¹⁾ Trong quyển này, đầu đề do chúng tôi đặt.

của một cái cửa để ngõ, thông sang một căn phòng nhỏ. Một người dáng rất nhanh nhẹn, thân mật ra đón chúng tôi. Đó là Thủ tướng Phạm Văn Đồng.

Ở đầu một chiếc bàn quay lưng về phía chúng tôi, có một người đang ngồi. Khi nghe thấy tiếng nói và bước đi của chúng tôi, người đó đứng dậy, đi về phía chúng tôi, hai tay rộng mở và vẻ mặt hiền từ. Đó là Chủ tịch Hồ Chí Minh. Chủ tịch nói với chúng tôi: “Nhiệt liệt chào mừng các bạn”. Rồi Chủ tịch ôm hôn chúng tôi. Lời chào thăm thiết của Chủ tịch có sự dịu dàng và cương quyết của hàng thế kỷ. Chủ tịch lại nói: “Rất cảm ơn các bạn đã đến thăm chúng tôi. Tôi biết rằng các bạn tới đây từ một đất nước rất xa xôi và đã trải qua nhiều khó khăn để trao cho chúng tôi sự ủng hộ và tình đoàn kết của nhân dân các bạn. Rất cảm ơn!”. Câu cuối này, Chủ tịch nói bằng tiếng Tây Ban Nha rất rõ. Đây là lời chào triu mến của vị Chủ tịch nước Việt Nam, một con người đầy tình người và giản dị.

Chúng tôi ngồi quanh một cái bàn, Chủ tịch Hồ Chí Minh chậm rãi mở chiếc phong bì, lấy ra một tấm ảnh và nói với chúng tôi: “Đây là một kỷ niệm”. Chủ tịch lần lượt giới thiệu với chúng tôi những em thiếu nhi anh hùng miền Nam có nét mặt thơ ngây đang ngồi quây quần quanh Chủ tịch trong tấm ảnh. Chủ tịch nói: “Tôi rất vui lòng về các cháu thiếu nhi ngày nay. Các cháu đã làm được nhiều việc hơn

chúng tôi. Tôi chưa khi nào làm được những việc mà các cháu đã làm. Thiếu nhi ở thời tôi cũng vậy”.

Sau đó, Chủ tịch mở một quyển vở cũ và với giọng dịu hiền, Chủ tịch đọc những con số chỉ rõ những thanh niên, thiếu nhi đã đạt được những thành tích xuất sắc trong học tập, lao động và trong những việc anh hùng. Những con số này mỗi ngày một tăng nói lên sự nỗ lực của thanh niên.

Trong khi Chủ tịch nói; chúng tôi hiểu rằng Người đang ở trước mặt mình đây chính là người đã cùng với một số người khác sáng lập ra Đảng, là người đã bị tù đầy, truy nã, sống trong hang, là người đã tổ chức đấu tranh để giải phóng Tổ quốc.

Chủ tịch Hồ Chí Minh là lịch sử, là người Con và người Cha của cách mạng. Cuộc đời gương mẫu và nếp sống giản dị của Chủ tịch đã khắc sâu vào tâm trí chúng tôi. Tinh thần quyết tâm của Chủ tịch thể hiện rõ trong những câu nói ngắn gọn và sáng sủa, chứa đựng sự dũng cảm và anh hùng của các thế hệ kiểu mẫu của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà trên mặt trận bảo vệ đất nước cũng như trong công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội. Những điều Chủ tịch nói với chúng tôi, những điều chúng tôi được nghe và những điều Chủ tịch nhấn mạnh về sau đã nói lên tinh thần của cả một dân tộc và đã cho chúng tôi hiểu vì sao dân tộc đó chiến thắng.

Chủ tịch Hồ Chí Minh tạm biệt chúng tôi. Những lời nói cuối cùng của Chủ tịch mãi mãi vang trong tâm trí chúng tôi. Cái nhìn dịu hiền và trìu mến của Chủ tịch đã làm chúng tôi vô cùng xúc động. Chủ tịch đứng dậy, lại bắt tay, ôm hôn chúng tôi và một lần nữa nói với chúng tôi một câu bằng tiếng Tây Ban Nha rất rõ: “Rất cảm ơn, rất cảm ơn các bạn!” Chủ tịch nói thêm: “Nhờ các bạn chuyển lời chào thân thiết của nhân dân Việt Nam đến nhân dân Chi-lê”.

Chủ tịch từ từ đi ra, tay chống ba-toong và đi đôi dép cao su không thể nào lẫn được.

Không có vẻ kiêu kỳ, không có gì ngạo mạn trong lời nói, mà chỉ thấy niềm tin mãnh liệt vào nhân dân. Những phút dài im lặng tiếp theo, sau khi chúng tôi tạm biệt Bác Hồ. Chúng tôi cố trấn tĩnh lại. Chưa bao giờ chúng tôi cảm thấy sự giản dị vĩ đại lại đi liền với nhau như vậy. Chưa bao giờ một người khi nói với chúng tôi về các em nhỏ lại giáo dục chúng tôi nhiều như vậy. Tư tưởng và những lời nói của Chủ tịch chứa đựng sự đau thương và anh dũng của cả một dân tộc đã làm nên lịch sử của mình. Nhưng sự dịu hiền toả ra từ những lời nói thì chỉ có ở Chủ tịch Hồ Chí Minh.

A-NIN-LƠ CA-PÔ-TƠ

(Tổng thư ký Tổ chức Đoàn kết

Nhân dân Á, Phi, Mỹ La tinh)

NGƯỜI DẪN ĐƯỜNG TỐI CAO

*Điện gửi Chủ tịch Hội đồng
Bộ trưởng Phạm Văn Đồng*

Nhân dịp kỷ niệm lần thứ 94 ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh kính mến, thay mặt Tổ chức đoàn kết nhân dân các nước Á, Phi, Mỹ La tinh (OSPAAAL), xin gửi tới đồng chí, Đảng, Chính phủ và nhân dân Việt Nam lời chào chân thành trước sự kiện quốc tế có ý nghĩa này.

Lịch sử đấu tranh lâu dài của nhân dân Việt Nam tất yếu phải đề cập tới người dẫn đường tối cao của dân tộc Việt Nam, Chủ tịch Hồ Chí Minh, tấm gương của sự giản dị, khiêm tốn và toàn tâm, toàn ý phục vụ cách mạng, đồng thời Người luôn luôn có mặt trong mọi thắng lợi của nhân dân Việt Nam.

Chúng tôi vui mừng trước những thành tựu mà nhân dân Việt Nam đạt được trong công cuộc phát triển kinh tế và xin bày tỏ niềm tin của chúng tôi vào

những lời nói bất diệt của Chủ tịch Hồ Chí Minh:
“*Còn non, còn nước, còn người, thắng giặc Mỹ ta sẽ
xây dựng hơn mười ngày nay*” sẽ trở thành một thực
tế đẹp đẽ.

Xin gửi đồng chí lời chào thân ái.

A-MIN

(Nhà báo - Nam Y-ê-men)

NGƯỜI GIEO NHỮNG HẠT GIỐNG ĐẦU TIÊN

“... Và ngày mà Người cùng các đồng chí Việt Nam gieo những hạt giống đầu tiên trong cuộc đấu tranh của nhân dân nước Người, đó là ngày bình minh đã xuất hiện ở châu Á. Với ánh bình minh ấy, trẻ em Việt Nam đang quần quai đau thương dưới gót giày của chủ nghĩa đế quốc thế giới, cảm thấy rằng thế giới mới của mình đã tạo nên một con người, đó là Bác Hồ Chí Minh. Và các em bé Việt Nam, sống dưới bom đạn của bọn xâm lược Mỹ ấy đã gọi Người là “Bác Hồ”. Người không những là Bác, là Cha của riêng thiếu nhi Việt Nam, mà Người còn là Bác, là Cha của thiếu nhi toàn thế giới, đặc biệt là thiếu nhi Ả-rập chúng tôi.

... Chính Người, Bác Hồ, đã đóng hàng ngàn mũ đinh lên chiếc quan tài của chủ nghĩa đế quốc Mỹ ở trên đất nước Việt Nam và giúp cho chúng tôi tìm thấy con đường giải phóng khỏi ách gông cùm cho

những con người trên bán đảo Ả-rập, để cho chúng tôi trở lại làm người và không bị coi khinh bởi những tên man rợ.

Chính Người, Bác Hồ, đã xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam dưới bom đạn của đế quốc Mỹ”.

ÁP-ĐEN MA-LẾCH

Nhà báo (Cộng hoà Ả-rập thống nhất)

NGƯỜI TIÊU BIỂU CHO CUỘC KHÁNG CHIẾN

“... Nếu lịch sử hiện đại chưa bao giờ chứng kiến một cuộc chiến tranh ác liệt và tàn khốc nào như cuộc chiến tranh do lực lượng phản động to lớn nhất là đế quốc Mỹ đang tiến hành thì nhân loại cũng chưa bao giờ biết đến một cuộc kháng chiến và một sự bền gan chịu đựng nào có thể vượt hoặc ít ra là sánh kịp cuộc chiến đấu ngoan cường và bền bỉ của nhân dân Việt Nam ở cả hai miền Nam, Bắc để giành lấy thắng lợi trong việc đánh bại cuộc xâm lược của Mỹ và làm cho những kẻ gây ra nó phải nếm mùi nhục nhã.

Chính nhân dân Việt Nam đã không ngừng chiến đấu theo tinh thần đó, cũng vì thế mà Cụ Hồ Chí Minh đã trở thành bất diệt trong ý thức của hàng triệu người Việt Nam và chiến sĩ... Cụ đã trở thành như một vị thánh, một người thầy, một người tiêu biểu cho cuộc kháng chiến, một nhà văn một nhà

tuyên truyền chính trị, một nhà nghiên cứu văn học sắc bén và một nhà thơ giàu tình cảm.

Nếu Việt Nam là sự thức tỉnh lương tri của thời đại chúng ta, thì Cụ Hồ Chí Minh là Người đã tạo ra lương tri đó”.

*Trích bài Cụ Hồ Chí Minh, Nhà nghiên cứu
văn học, nhà văn, nhà thơ, báo Tin tức
(A-rập) 19-9-1969*

BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
ĐẢNG CỘNG SẢN BỒ ĐÀO NHA

NHÀ YÊU NƯỚC NHIỆT THÀNH

“Nhân kỷ niệm lần thứ 90 ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh, Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Bồ Đào Nha xin gửi đến các đồng chí và tới toàn thể nhân dân nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam lời chào đoàn kết nồng nhiệt nhất và thân thiết nhất của những người cộng sản, của giai cấp công nhân và toàn thể nhân dân lao động Bồ Đào Nha.

Qua việc bày tỏ lòng kính trọng đối với cuộc đời và cuộc chiến đấu của Chủ tịch Hồ Chí Minh, nhà yêu nước nhiệt thành và nhà quốc tế triệt để, nhân vật lỗi lạc của phong trào cộng sản và công nhân quốc tế, chúng tôi muốn nêu lại những thắng lợi lịch sử của nhân dân Việt Nam trong cuộc đấu tranh chống sự thống trị của chủ nghĩa thực dân, vì độc lập, tiến bộ và chủ nghĩa xã hội, chống những cuộc xâm lược quân sự của đế quốc Bắc Mỹ vì sự nghiệp thống nhất nước Việt Nam.

Cuộc đấu tranh gian khổ của giai cấp công nhân, nông dân và nhân dân Việt Nam đã giành được uy tín to lớn và tình đoàn kết quốc tế của Liên Xô và các nước xã hội chủ nghĩa khác, của các lực lượng cách mạng và chống đế quốc trên toàn thế giới.

Trong dịp kỷ niệm ngày sinh đồng chí Hồ Chí Minh kính yêu, chúng tôi, những người cộng sản Bồ Đào Nha, một lần nữa xin khẳng định lại tình đoàn kết vững chắc và quyết tâm làm hết sức mình để tăng cường hơn nữa quan hệ anh em vốn có giữa Đảng Cộng sản Bồ Đào Nha và Đảng Cộng sản Việt Nam trên cơ sở các nguyên tắc của chủ nghĩa Mác-Lê-nin và chủ nghĩa quốc tế vô sản, và tin chắc rằng qua đó góp phần củng cố tình hữu nghị và sự hợp tác giữa nhân dân hai nước, vì sự nghiệp hoà bình, tiến bộ và chủ nghĩa xã hội”.

BÁO AN-NÁT

(An-giê-ri)

HIỆN THÂN Ý CHÍ BẤT KHUẤT CỦA CẢ DÂN TỘC

“Không có gì quý hơn độc lập, tự do” một câu ngắn gọn và thoát nghe qua có vẻ bình thường.

Nhưng câu đó làm cho người ta hiểu rõ cái hiện tượng kỳ lạ là tại sao nhân dân Việt nam lại giành được thắng lợi trong khi phải đương đầu với bộ máy chiến tranh khổng lồ của Mỹ. Câu này hợp với văn phong của người đã đề ra nó. Một con người biết nói lên những lời cần nói vào mỗi giai đoạn lịch sử, để động viên nghị lực, tập hợp lực lượng, kích thích chủ nghĩa anh hùng và kêu gọi sáng kiến. Những lời nói giản dị, đúng mực, không văn hoa nhưng khắc sâu vào trái tim khối óc của từng người, bởi vì người nói những lời đó chỉ là diễn đạt điều mà mọi người cảm thấy sâu xa nhất trong lòng mình nhưng chưa diễn đạt được. Vì Người là hiện thân ý chí bất khuất của cả dân tộc không bao giờ cam chịu làm nô lệ, vì trong 60 năm

qua ngay từ thuở thiếu thời, Cụ Hồ Chí Minh đã cống hiến cả cuộc đời mình cho sự nghiệp độc lập dân tộc, nên mỗi một lời của Người gắn chặt với nguyện vọng của nhân dân Việt Nam.

Trích xã luận số ra ngày 5-9-1969

BÁO ÁNH ĐIỆN
(Ấn Độ)

VỊ LÃNH TỤ VÀ ANH HÙNG GIẢI PHÓNG VIỆT NAM

Cụ Hồ Chí Minh, vị lãnh tụ và anh hùng giải phóng Việt Nam, 79 tuổi, là nhà cách mạng đã thách thức – và đã đánh thắng – quân đội của ba đế quốc lớn, rất mạnh về quân sự.

- Đế quốc Pháp hàng bao nhiêu thế kỷ nô dịch những nước ở Viễn Đông, trong đó có Việt Nam, cuối cùng trong một cuộc chiến tranh ác liệt, đã bị thua một trận quyết định ở Điện Biên Phủ.

- Đế quốc Nhật, hồi đại chiến thứ hai đã tràn vào giày xéo những thuộc địa của Anh, Pháp và những nước châu Âu khác ở Viễn Đông, và để chông lại chúng, những người cách mạng Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Cụ Hồ Chí Minh, đã tổ chức một loạt những cuộc nổi dậy, góp phần đẩy mạnh quá trình tiêu diệt hoàn toàn uy lực của đế quốc Nhật.

- Đế quốc Mỹ, sau khi Pháp buộc lòng phải trao trả độc lập cho Việt Nam, đã nối gót thay thế thực

dân Pháp, dựng lên một chính quyền bù nhìn phản động thối nát ở Nam Việt Nam để chia cắt và thống trị lâu dài đất nước Việt Nam; một lần nữa Cụ Hồ Chí Minh và quân đội giải phóng anh dũng phi thường của Cụ lại cầm vũ khí đứng dậy chống bọn đế quốc xâm lược mặc dầu chúng vẫn rêu rao tự xưng là những chiến sĩ đấu tranh cho dân chủ. Chính giai đoạn này trong sự nghiệp cách mạng của Cụ Hồ Chí Minh, chương cuối cùng của thời kỳ 25 năm chiến tranh giải phóng hầu như không ngừng của Việt Nam, đã đặt Cụ Hồ ngang hàng với những người dựng cờ khởi nghĩa và những vị cứu tinh vĩ đại nhất trong lịch sử thế giới.

BÁO DIỄN ĐÀN NHÂN DÂN
(Ba Lan)

NGUYỄN VỌNG THA THIẾT NHẤT

“Miền Nam Việt Nam đã hoàn toàn giải phóng. Đạt được thắng lợi đó là vì các lực lượng yêu nước và toàn thể nhân dân Việt Nam đã vận dụng tư tưởng của vị lãnh tụ vĩ đại Hồ Chí Minh thực hiện đúng lời chỉ giáo của Người, áp dụng một cách sáng tạo tư tưởng của Người vào tình hình cụ thể ở Việt Nam.

Hồ Chí Minh là một nhà yêu nước, nhà cách mạng, mà “máu là máu của Việt Nam, xương là xương của dân tộc Việt Nam”, là một người theo chủ nghĩa quốc tế và chiến sĩ kiên quyết bảo vệ chủ nghĩa quốc tế vô sản.

... Suốt cả cuộc đời mình, và ngay cả sau khi đã nhắm mắt, Người vẫn dìu dắt nhân dân đi đến thắng lợi hoàn toàn.

Hồ Chủ tịch được toàn thể nhân dân kính yêu. Người gần gũi với nhân dân, luôn luôn giữ quan hệ mật thiết với nhân dân, dìu dắt và lắng nghe ý kiến

của nhân dân. Người đã từng nhấn mạnh rằng, mối quan hệ với quần chúng là nguồn cảm xúc, là tri thức và động lực hành động đối với Người.

... Chiến thắng của nhân dân Việt Nam hoàn toàn giải phóng miền Nam Việt Nam là nguyện vọng tha thiết nhất của Người...”

BÁO GƠ-RAN-MA

(Cu Ba)

LỄ SỐNG CỦA NGƯỜI

Trung tâm cuộc đời của Người, lễ sống của Người là nền độc lập và sự thống nhất của nước Việt Nam và do đó Người được hàng triệu nhân dân Việt Nam và thế giới kính mến.

Nhiệt tình yêu nước và ý thức sâu sắc về chủ nghĩa quốc tế cách mạng luôn luôn gắn liền với nhau trong quá trình hoạt động của đồng chí Hồ Chí Minh.

Hồ Chủ tịch thuộc lớp người vô song khó ai có thể sánh kịp, khó ai có thể vượt hơn. Nhưng với sự kết hợp những đức tính đó Người cũng là tấm gương mà nhiều người khác có thể noi theo.

*(Xã luận số đặc biệt
ra ngày chủ nhật 14-9-1969)*

NGƯỜI CON VĨ ĐẠI NHẤT

“Thắng lợi của sự nghiệp tự do và độc lập của Việt Nam – sự nghiệp mà Chủ tịch Hồ Chí Minh hiến dâng trọn cả cuộc đời mình – hiện nay bao trùm ngày kỷ niệm lần thứ 85 ngày sinh của người Con vĩ đại nhất của nhân dân Việt Nam và là một trong những nhân vật kiệt xuất nhất của phong trào cách mạng và Cộng sản quốc tế. Một biểu tượng to lớn nhất là trận chiến đấu cuối cùng của bản anh hùng ca 30 năm mà Người đã cổ vũ và lãnh đạo một cách thiên tài, và cùng với ngọn cờ giải phóng đã được cắm trên dinh lũy cuối cùng của bọn đế quốc và bọn phản động Ngụy – Sài Gòn – nói lên cái tên chiến thắng của Người: Thành phố Hồ Chí Minh.

Bác Hồ không sống được đến giờ phút lịch sử này của nhân dân Việt Nam, nhưng cố gắng của Người, sự lãnh đạo và di sản tư tưởng của Người là linh hồn của thắng lợi...

Trong thắng lợi lớn lao phi thường này, con đường đi mới đầy sáng tạo và đầy hy vọng giờ đây đang mở ra cho Việt Nam, một nước Việt Nam thống

nhất và tự do. Hiện nay và mãi mãi sẽ vẫn sống mãi hình ảnh Hồ Chí Minh, sáng suốt và hiền từ, thân yêu như một người Cha; sẽ sống mãi tấm gương của Người, người học trò xuất sắc của Mác, Ăng-ghe-nh và Lê-nin; sự hiến dâng trọn vẹn cuộc đời của Người cho sự nghiệp của giai cấp công nhân, của nhân dân và của cách mạng, sự mẫu mực tốt bụng của Người về đức tính giản dị; sự cao cả, sự hy sinh quên mình và sự trung thành với nguyên tắc: lời dạy về đoàn kết của Người trong cuộc đấu tranh để xây dựng một nước Việt Nam hoà bình, thống nhất, độc lập, dân chủ và giàu mạnh. Ngọn cờ chiến thắng của Hồ Chí Minh sẽ vĩnh viễn tồn tại như nhân dân và núi sông của Tổ quốc Người”.

BÁO KÝ SỰ PÊ-RU

NGƯỜI CHA CỦA CUỘC CÁCH MẠNG

Là một người thật sự khiêm tốn, người Cha của cuộc cách mạng thắng lợi của Việt Nam, ngay cả khi đã làm Chủ tịch nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từ chối không muốn cho người ta viết về tiểu sử của mình. Và cuộc đời đấu tranh không ngừng của Người chống xâm lược nước ngoài đã không cho Người có thời giờ để nói về mình, mặc dù Người đã sống gần 80 năm.

... Ngày 19-5 năm nay, Chủ tịch Hồ Chí Minh đáng lẽ sẽ có thể tổ chức một cách vui mừng lần thứ 85 ngày sinh của mình cùng với thắng lợi quân sự của đất nước Người chống một cường quốc mạnh nhất, một thắng lợi mà Người đã luôn luôn tin tưởng.

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã hiến dâng cả đời mình không chút đắn đo cho những lý tưởng cao đẹp nhất về tình yêu tự do và dân chủ thật sự.

... Tuy Người đã mất, nhưng niềm tin cách mạng của Người vẫn tiếp tục giành được thắng lợi.

BÁO LƠ PHI-GA-RÔ

(Pháp)

MỘT TRONG NHỮNG NHÂN VẬT NỔI TIẾNG NHẤT

Cụ Hồ Chí Minh là người đã buộc Pháp phải bỏ thuộc địa quan trọng nhất là Đông Dương. Cụ Hồ đã chứng minh cho nước Mỹ hùng mạnh thấy rõ một cách cay đắng rằng con người có thể thắng được mọi vũ khí... Cụ là một trong những nhân vật nổi tiếng nhất, Người đã làm cho chúng ta kinh ngạc nhất trong thế kỷ này.

BÁO MIỀN NAM NƯỚC ĐỨC
(Tây Đức)

CHỐNG LẠI NHỮNG LỰC LƯỢNG QUÂN PHIỆT LỚN NHẤT TRONG MỌI THỜI ĐẠI

Cụ Hồ không những đã giải phóng nước Việt Nam mà còn góp phần vào việc xoá bỏ cả hệ thống thuộc địa của đế quốc Pháp ở Đông Nam Á. Rồi Cụ trở thành nhà lãnh đạo của một dân tộc chống lại những lực lượng quân phiệt lớn nhất trong mọi thời đại. Người Mỹ kéo đến. Cụ đã đưa họ đến chỗ không còn có thể nói đến chiến thắng mà chỉ có thể nói đến chiến bại. Cụ đã đánh đổ một tổng thống Mỹ.

BÁO QUYỀN LỢI ĐỎ
(Tiếp Khắc)

SỰ NGHIỆP MỘT VĨ NHÂN MÃI MÃI ĐƯỢC GHI NHỚ

“Hôm nay toàn thế giới tiến bộ và dân chủ tưởng nhớ đến Chủ tịch Hồ Chí Minh. Người là tượng trưng và tiếng nói của dân tộc Việt Nam, là hiện thân của ước mơ về xã hội và dân tộc, là ngọn cờ bất diệt của cuộc đấu tranh lâu dài của nhân dân Việt Nam vừa giành được thắng lợi hoàn toàn.

Tên tuổi của Chủ tịch Hồ Chí Minh mãi mãi được lưu truyền với lòng kính trọng sâu sắc nhất ở Việt Nam. Cũng như đối với mọi người yêu chuộng tự do, độc lập và tiến bộ xã hội. Hồ Chí Minh, người con vĩ đại của dân tộc Việt Nam đã hiến trọn cuộc đời và thiên tài của một vị lãnh tụ cho những mục tiêu cao cả đấu tranh giải phóng dân tộc bị áp bức, và đã đưa cuộc đấu tranh đó đến thắng lợi.

Chủ tịch Hồ Chí Minh là người học trò trung thành của Mác và Lê-nin, là chiến sĩ xuất sắc của phong trào cộng sản và công nhân quốc tế. Cuộc đời

cao quý và sự nghiệp đấu tranh kiên cường của Người mãi mãi là một trang sử vẻ vang. Sự nghiệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh là sự nghiệp của một bậc vĩ nhân mãi mãi được ghi nhớ”.

BÁO THANH NIÊN QUẬT KHƠI
(Cu Ba)

SỰ TƯƠNG NHỚ TỐT NHẤT ĐỐI VỚI NGƯỜI

Ngày 19-5-1980 tại làng Kim Liên, huyện Nam Đàn ra đời một con người mà với thời gian trôi qua đã trở thành vị lãnh tụ của toàn thể nhân dân Việt Nam: Chủ tịch Hồ Chí Minh bất tử.

Hôm nay, khi Người 85 tuổi, nhân dân của Người trở thành người chủ tuyệt đối của tương lai mình, những người đã làm nên những thành công và chiến tích hoàn toàn thoát khỏi sự thâm nhập của nước ngoài.

Trước ngày kỷ niệm ngày sinh của Người, thắng lợi mà Người mong mỗi trở thành sự thật. Sự giải phóng hoàn toàn và độc lập. "Nam Bắc sum họp một nhà", những mục tiêu mà Hồ Chí Minh từng giãi, từng phút hiến thân và cho đến hơi thở cuối cùng của cuộc đời quý báu của mình, đã trở thành sự thật. Nhân dân Việt Nam ngày nay có thể đưa ra trước thế giới thắng lợi đó như là một sự tưởng nhớ tốt nhất đối với con người đã là linh hồn và người lãnh đạo cuộc đấu tranh này.

BLA-GA ĐI-MI-TRO-VA

Nhà văn (Bun-ga-ri)

HỒ CHÍ MINH: NIỀM HY VỌNG LỚN NHẤT

Niềm hy vọng cũng có nhiều tên gọi khác nhau. Song, ở Việt Nam niềm hy vọng được tượng trưng là Chủ tịch Hồ Chí Minh. Chỉ đến lúc này tôi mới càng cảm thấy hiện lên rõ nét một ông cụ vóc tầm thước, điềm đạm mà tôi có may mắn được gặp vào tháng 10 năm 1966 trong căn nhà đơn sơ của Người ở Hà Nội. Lòng kính yêu và quý trọng vô hạn của người Việt Nam đối với Bác Hồ đã đưa tôi đến với Người như đến với một người đã rất thân và kính trọng, trạc tuổi với ba tôi đã qua đời.

Lúc đó, cuộc leo thang ném bom của giặc Mỹ là một mối đe dọa thường xuyên. Đêm biến thành ngày, ngày làm đêm. Tôi được đến thăm Người trước 6 giờ, vào giờ ăn sáng. Tôi không bao giờ quên cảm giác trong mát và sảng khoái của buổi sáng hôm ấy dưới bầu trời ửng hồng của Hà Nội đang chiến đấu. Những cô gái tiếp tục cảnh giới trên các mái nhà sau một đêm không ngủ, khi có còi báo động...

Chúng tôi bước vào một vườn cây xanh, sương ban mai còn đọng trên lá. Ánh sáng toả khắp rừng cây cổ thụ trong sự yên lặng khó tả. Có thể đó là ánh sáng từ một con người vĩ đại mà tôi sẽ gặp, thôi thúc tôi bước nhanh hơn. Chúng tôi đi giữa hai hàng cây trên một đoạn đường ngắn và đủ để tôi nhớ lại tất cả những điều mà tôi biết về Bác Hồ. Người đứng đầu Nhà nước, Một nhà thơ, Một chiến sĩ. Những bài thơ Người viết trong nhà tù chứa đầy ánh trăng dịu hiền và khát vọng tự do. Tôi thường ôn lại một trong những bài thơ Người viết trong những giờ phút đen tối đó:

*“Trong tù không rượu cũng không hoa,
Cảnh đẹp đêm nay, khó hững hờ.
Người ngắm trăng soi ngoài cửa sổ,
Trăng nhòm khe cửa ngắm nhà thơ”.*

Tôi biết, trong 40 năm ròng, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã đấu tranh quên mình, đấu tranh bất hợp pháp. Nhưng khi trả lời câu hỏi của nhà báo nước ngoài: “Cụ đã ở tù bao nhiêu năm?” Người chỉ nói bằng ý rất thơ:

- Thời gian trong tù thì bao giờ cũng dài.

Đồng chí Grê-cốp, đại sứ Bun-ga-ri ở Hà Nội kể lại:

Khi đồng chí An-đrây Ban-sép, bác sĩ của chúng ta hy sinh ở Việt Nam trong khi làm nghĩa vụ quốc tế của mình. Chủ tịch Hồ Chí Minh đích thân đến sứ quán Bun-ga-ri không cầm được nước mắt, hỏi: “Chúng ta sẽ

báo tin cho mẹ đồng chí đó như thế nào?”. Và khi tới thăm Xô-phi-a, Người muốn được gặp mẹ đồng chí Ban-sép. Những vấn đề quốc gia quan trọng không làm cho Người quên sự quan tâm đến một bà mẹ có đau thương. Chính mẹ đồng chí Ban-sép đã kể lại cho tôi kỷ niệm rất cảm động về cuộc gặp gỡ ấy và sự thông cảm qua giọng nói ấm áp của Người.

Như một vị thượng khách, Người đã để lại trên đất nước chúng tôi một câu nói quý giá: “Ngày nay, nhân dân Bun-ga-ri đã tự tạo được ngay cả từng đồng xu mà họ cần thiết”.

Người không có cuộc sống cá nhân nào khác, ngoài tình thương yêu đối với toàn thể nhân dân cả nước. Thu Hà, một em bé Việt Nam luôn luôn hát bài hát âu yếm như sự âu yếm của tuổi thiếu niên đối với Bác Hồ, và trong cả tuổi niên thiếu của mình cố gắng, chăm chỉ với đôi bàn tay nhỏ bé học bằng bó vết thương, cứu giúp các em khác trong các trận mưa bom... và em đã đạt danh hiệu cao nhất – “Cháu ngoan Bác Hồ”.

Tên Bác Hồ đối với tất cả thiếu nhi Việt Nam giống như một câu chuyện thần thoại mà các em rất quý mến và ưa thích khi được nghe kể.

Chúng tôi dừng lại trước cánh cửa đã mở của một căn nhà nhỏ phủ đầy bóng mát. Cảnh đầu tiên hiện ra trước mắt tôi là lọ hoa hồng trên bàn và một cụ già vóc người tầm thước mà tôi đã được biết qua tranh ảnh. Đó

là người Việt Nam cao nhất trong số những người Việt Nam mà tôi đã gặp. Người có đôi mắt đậm chiều, và có thể là người đậm chiều duy nhất ở Việt Nam.

Tôi tự hỏi: đâu là nguồn gốc bí ẩn của nỗi buồn thâm kín đó? Có thể là sự đau khổ của nhân dân, nhưng cũng có thể Người linh cảm trước rằng sẽ không nhìn thấy ước mơ của cả đời mình – giải phóng và thống nhất Tổ quốc của Người – được thực hiện. Nhưng Người đã thấy cuộc đấu tranh anh hùng trên Tổ quốc thân yêu do Người lãnh đạo và tin tưởng vào thắng lợi trong tương lai...

Chúng tôi nói chuyện bằng tiếng Pháp, thứ tiếng mà Người nói rất giỏi. Nhà thơ Tố Hữu cũng có mặt trong cuộc gặp gỡ. Chúng tôi uống nước chè ướp hương sen không có đường, như sinh hoạt trong một gia đình bình dị nhất.

Người là chủ nhà, là chủ cả đất nước mà chỉ mặc bộ quần áo bà ba giản dị, chân đi đôi dép cao su không tất. Bất gặp tôi đang chăm chú nhìn lọ hoa hồng – ở đây hoa hồng được coi là sự chúc mừng đối với Tổ quốc tôi – Người nói bằng lời lẽ dễ hiểu rằng trong mọi hoàn cảnh, Người vẫn có lọ hoa hồng đặt trên bàn làm việc. Chỉ có sự hà khắc trong nhà tù mới tước mất thói quen đó của Người. Lúc này tôi mới nhận thấy hết ý nghĩa những bông hoa hồng nảy nuy, tỏa hương trên chiếc cầu nối liền hai nước xa xôi chúng ta là như thế nào.

Người hỏi tôi đã đi thăm những nơi nào ở Việt Nam. Người vui mừng khi biết tôi đã được vào thăm khu Bốn, một vùng bị ném bom, bắn phá ngày đêm, để tận mắt thấy lòng dũng cảm đáng kinh ngạc của những con người bình thường. Người sửa cho tôi phát âm chữ “Thanh Hoá” và giải thích thêm âm thứ hai “hoa”, ví dụ như “hoa” hồng. Tôi không thể tìm cách lặp lại đúng phát âm của chữ “hoá”, Người lưu ý tôi về nhạc điệu của tiếng Việt Nam, vạch vào không khí những bậc, những nốt và chỉ dẫn cho tôi cách lên xuống giọng và những âm nào cần phải nói như hát. Phải là một nhà thơ thực thụ mới có thể cảm thấy đúng từng thanh điệu chi tiết như vậy trong tiếng nói của dân tộc mình.

... Chúng tôi nói về thị trấn Phủ Lý bị tàn phá ác liệt trước đó mấy ngày. Tôi vẫn còn có những cảm giác nóng hổi về cái miệng núi lửa sâu thẳm, trong đó đã thiêu cháy thị trấn đẹp đẽ này, nơi tôi đã đi qua trước khi nó bị tàn phá. Không để tôi tự trấn tĩnh, Người kể tiếp là đã chứng kiến sự bình tĩnh và dũng cảm của nhân dân mình, như một điều ngạc nhiên nhất trong chiến đấu là sự gan góc của phụ nữ Việt Nam.

Khi tiễn tôi ra về, theo tập quán của Việt Nam cũng như của Bun-ga-ri, chúng tôi dừng lại ở cửa hồi lâu, nói những câu cuối cùng về văn thơ của Người, mà không muốn chia tay. Qua nụ cười dí dỏm, Người nói rằng, Người không phải là nhà thơ. Trong nhà tù,

không có việc gì làm, nên Người cũng “tập ghép vần” thêm. Tôi rút trong túi xách của mình ra tập “Nhật ký trong tù” của Người đã được dịch ra tiếng Pháp và xin Người cho chữ ký kỷ niệm. Tôi làm việc này sau cùng khi gần tạm biệt Người. Con người vĩ đại có một thứ ánh sáng rất kỳ diệu. Người có phong cách rất tự nhiên và bình dị. Chính vì thế mà lúc nào tôi cũng cảm thấy gần bó với hình ảnh của Người.

Ngày nay tôi rất xúc động nhìn lại nét chữ chân phương, diễm đạm của Người với màu mực còn đỏ tươi trên trang đầu của tập thơ.

Trong những ngày các thành phố và làng mạc Việt Nam có nguy cơ biến thành tro bụi, sự tàn phá đang đe dọa Thủ đô Hà Nội và sự chết chóc đang đe dọa những em bé Việt Nam, trong tình huống đó, với nghị lực của tuổi già, Người vẫn giữ được tự chủ trong quan niệm cũng như trong hành động. Người hy vọng rất sâu sắc vào nhân dân, cũng như nhân dân đặt hy vọng to lớn vào lãnh tụ của mình.

Sự chết chóc không thể nào dập tắt được niềm hy vọng đó.

Tôi ra về. Một ông cụ vóc người tầm thước, đôi mắt đắm chiều, mặc bộ đồ áo bà ba màu cà phê, chân đi đôi dép cao su không tắt dừng lại ở ngưỡng cửa.

Hồ Chí Minh! Niềm hy vọng lớn nhất!

CHAO-OARIN LAT-THA-SA

Đại biểu Thái Lan tại Hội nghị Quốc tế

"Việt Nam và thế giới" họp tại Hà Nội 5-1980

CÔNG LAO ANH HÙNG VĨ ĐẠI

Nhân kỷ niệm lần thứ 90 ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh, nhân dân thế giới đã bày tỏ lòng vui mừng chung với nhân dân Việt Nam. Đây là một biểu hiện mới công lao anh hùng vĩ đại của Chủ tịch Hồ Chí Minh và nhân dân Việt Nam anh hùng, không những được ghi vào trang sử thế giới mà tôi tin chắc rằng đó cũng là bài học quý báu mà thế giới đang quan tâm nghiên cứu.

Tôi xin bày tỏ lòng mong muốn tốt đẹp đối với nhân dân Việt Nam và các vị đại biểu, chúc các vị mạnh khỏe, cùng chung sức, chung lòng nỗ lực phấn đấu cho hoà bình trở thành hiện thực đối với loài người.

E-NÔT MA-LAN-ĐU

Đại biểu Dim-ba-bu-ê tại Hội nghị Quốc tế
“Việt Nam và thế giới” họp tại Hà Nội 5-1980

VIỆT NAM - HỒ CHÍ MINH

Cái tên Việt Nam – Hồ Chí Minh gắn bó chặt chẽ với hết thảy những ai chiến đấu chống lại chủ nghĩa đế quốc, chủ nghĩa thực dân cũ và mới và tất cả các hình thức bóc lột và phân biệt chủng tộc.

Ở miền Nam châu Phi và ở Dim-ba-bu-ê, Việt Nam và Hồ Chí Minh được coi như biểu tượng của tình đoàn kết và việc mở rộng tình đoàn kết đối với nhân dân đang chiến đấu trên toàn thế giới. Chúng ta đã học được từ Việt Nam những bài học gì? Chủ tịch Hồ Chí Minh đã để lại cho chúng ta những di sản cách mạng gì? Chúng ta học được rằng chủ nghĩa đế quốc và các hình thức xâm lược có thể bị đánh bại ở bất cứ nơi nào. Đúng là chủ nghĩa đế quốc có thể bị đánh trọng thương ở nơi nào mà ở đó nhân dân bị áp bức được dẫn dắt bằng những tư tưởng chính trị đúng đắn và được động viên bằng sự lãnh đạo sáng suốt như sự lãnh đạo của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Ở

nơi đó, nhân dân có khả năng giáng cho chủ nghĩa đế quốc những đòn chí tử.

Cuộc đấu tranh anh hùng của nhân dân Việt Nam anh hùng đã dẫn tới kết quả là chủ nghĩa phong kiến và toàn bộ các cơ chế bóc lột về xã hội và kinh tế đã bị đánh đổ ở Việt Nam. Đế quốc Pháp và đế quốc Mỹ đã tiến hành ở Việt Nam tất cả các hình thức xâm lược, nhưng chúng không những chỉ bị đánh bại ở Việt Nam mà chúng còn bị suy yếu nhiều trên phạm vi toàn cầu.

Ở Dim-ba-bu-ê, chúng tôi đánh giá rằng sự nghiệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh quý giá đối với nhân dân chúng tôi vì sự nghiệp đó có thể tiếp tục tạo ra nhiệt tình cách mạng trong cuộc chiến đấu của nhân dân Nam Phi vì sự giải phóng hoàn toàn khỏi cuộc xâm lược của chủ nghĩa đế quốc và vì công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội và nền dân chủ. Các lực lượng yêu nước Dim-ba-bu-ê sẽ tiếp tục mang trong tâm khảm mình tình cảm cách mạng và sự trân trọng đối với nhân dân Việt Nam và Chủ tịch Hồ Chí Minh. Tình đoàn kết của nhân dân chúng tôi với nhân dân Việt Nam sẽ tiếp tục, không chỉ trong 30 năm hay 90 năm, mà vĩnh viễn vững bền.

HA-Y-DE XAN-TA-MA-RI-A

Nhà báo (Cu Ba)

TÌNH YÊU THỰC SỰ

Thời gian ở Việt Nam, tôi đã thấy rõ Chủ tịch Hồ Chí Minh được nhân dân yêu mến như một người thân thiết nhất. Tình yêu của họ đối với Người vô cùng sâu sắc và không bờ bến. Đó là điều biểu hiện rõ rệt nhất ở mỗi người Việt Nam. Đây không phải là tình yêu thần thoại mà là tình yêu thật sự.

HỒ-XÊ CRUI-XHAN GÁC-XI-A

Tổng Bí thư Đảng Nhân dân Xã hội chủ nghĩa (Mê-hi-cô)

VỊ ANH HÙNG DÂN TỘC

“Chủ tịch Hồ Chí Minh là một nhà yêu nước vĩ đại, một lãnh tụ kiệt xuất của dân tộc Việt Nam, một chiến sĩ quốc tế lỗi lạc. Cuộc đời của Chủ tịch Hồ Chí Minh không chỉ là một tấm gương cho nhân dân Việt Nam mà còn là một bài học cho tất cả mọi người cách mạng trên toàn thế giới. Tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh – vị anh hùng dân tộc Việt Nam – cùng với chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng của vị anh hùng dân tộc Mê-hi-cô Bê-ni-tô Hu-a-rét và của Vi-xên-tê Lôm-bác-đô, người sáng lập Đảng Nhân dân – Xã hội chủ nghĩa, sẽ là những bài học sinh động, thiết thực cho khoá học này. Để tỏ lòng kính yêu của mình đối với Chủ tịch Hồ Chí Minh, đối với nhân dân Việt Nam, Ban Chấp hành Trung ương Đảng quyết định đặt tên cho khoá học này là Khoá học Hồ Chí Minh. Đây là một vinh dự lớn đối với khoá học và Ban Chấp hành Trung ương Đảng tin rằng tất cả các đồng chí học viên nhận thức rõ niềm vinh dự to lớn đó, sẽ ra sức cố gắng học tập để đạt kết quả cao nhất, xứng đáng với tên của Khoá học Hồ Chí Minh.

IN-TI PÊ-RÊ-ĐỒ

Tư lệnh Quân đội giải phóng (Bô-lô-vi)

SỰ GIẢI PHÓNG HOÀN TOÀN

Chủ tịch Hồ Chí Minh và nhân dân Việt Nam là những biểu tượng không thể tách rời của cuộc chiến đấu anh hùng vô song nhằm chống chủ nghĩa đế quốc Bắc Mỹ.

Chủ tịch Hồ Chí Minh và nhân dân Việt Nam là tấm gương sáng ngời nhất chứng tỏ rằng khi một dân tộc quyết chiến thắng hay là chết để bảo vệ tự do của mình thì không một kẻ nào có thể nô dịch nổi, dù kẻ đó là một nước đế quốc lớn nhất với toàn bộ sức phá hoại khủng khiếp của nó.

Chủ tịch Hồ Chí Minh là một nhà lãnh đạo chính trị, quân sự toàn tâm toàn ý và thiên tài. Người biết tổ chức nhân dân của mình, biết truyền cho nhân dân một sự thần kỳ kiêu mầu mà qua đó đã tiếp thêm sức mạnh cho nhân dân trong những hoàn cảnh khó khăn và đã mở ra cho nhân dân một con đường quyết định dẫn đến sự giải phóng hoàn toàn, sự giải phóng này đang ngày càng đến gần hơn.

KA-TÉP I-A-XIN

Nhà văn (An-giê-ri)

NGƯỜI VIỆT NAM THỰC SỰ

Hơn ai hết, Cụ Hồ Chí Minh là một người Việt Nam thực sự, một người như nhiều người khác ở Việt Nam, Cụ là hiện thân của thế hệ hiện nay, là con người chiến thắng. Người là Bác, là Cha, vừa là đồng chí, Người tập hợp quần chúng nam và nữ để xử lý đất nước họ, một đất nước đang là một đồng hoang tàn và một công trường... Về phương diện này, Cụ Hồ Chí Minh đã đóng một vai trò cực kỳ quan trọng.

Làm sống lại nhân vật đó trên sân khấu là chuyện không dễ. Nhà chính trị, Người chiến sĩ và Nhà thơ tất cả những cái đó không hình dung ra được một cách dễ dàng. Nhà chính trị khiêm tốn vào bậc nhất, Nhà thơ lớn lao vào bậc nhất. Thơ của Cụ bằng máu và bằng thịt, đó là thơ của cả Việt Nam.

KHA-OA-GIA MA-XUT

Giáo sư (Pa-ki-xtan)

KHÔNG THỂ TÁCH RỜI NHAU

“Việt Nam và Hồ Chí Minh, hai cái tên không thể tách rời nhau, tên của một đất nước anh hùng và tên của người con vĩ đại nhất của đất nước đó. Người tượng trưng cho tinh thần của thời đại, tinh thần sục sôi cách mạng, đấu tranh cho sự nghiệp giải phóng dân tộc và xã hội... Hơn thế nữa, Người là hiện thân cho những người lao động và bị áp bức. Người thật là giản dị. Đó cũng là đức tính điển hình của nhân dân Việt Nam.

Trong cuộc chiến tranh xâm lược của Mỹ ở Việt Nam, Mỹ đã ném xuống Việt Nam số bom nhiều hơn tổng số của hai cuộc chiến tranh thế giới cộng lại. Mỹ còn đe dọa làm cho Việt Nam trở lại thời kỳ đồ đá. Nhưng Bác Hồ đã coi thường tất cả. Người Pháp đã thất bại ở Điện Biên Phủ và hoà bình kiểu Mỹ đã vĩnh viễn bị chôn vùi ở đầm lầy Việt Nam. Bác Hồ đã truyền cho nhân dân của Người một tinh thần và nghị lực mạnh đến nỗi không có cường quốc nào trên trái đất này có thể “dạy được cho họ một bài học”.

MA-TE GIOÓC-GI

Nhà báo (Hung-ga-ri)

NGƯỜI CHA, NGƯỜI THÂN KÍNH NHẤT

Khi Mỹ muốn chìm miền Bắc trong bể máu và nước mắt, đồng chí Hồ Chí Minh nói: “Thắng lợi nhất định thuộc về Việt Nam. Hai miền của Tổ quốc nhất định được thống nhất”. Và học sinh rời ghế nhà trường, những người nam giới ghi tên đi chiến đấu chống Mỹ bên cạnh Người.

Những phụ nữ, trẻ em và cụ già đi dép cao su trên con đường mang tên Người hết năm này tháng khác đã chở gạo, thuốc men, đạn dược cho các chiến sĩ ngoài mặt trận. Những quả bom khổng lồ của Mỹ xoá đi hàng trăm con đường mòn thì những công nhân vận tải Việt Nam lại tìm ra 200 con đường mòn khác... Trên con đường mang tên Người, sự đi lại nhộn nhịp không bao giờ tắt. Mỗi hạt gạo đều sẻ làm đôi gửi ra cho các chiến sĩ ngoài mặt trận.

Những người yêu tự do đặt tên Sài Gòn là thành phố Hồ Chí Minh. Dù họ có bị truy nã, bị tù đầy

chém giết thì thành phố Sài Gòn cũng mãi mãi vẫn là thành phố Hồ Chí Minh.

Tên gọi đó là biểu tượng cho lòng tha thiết yêu tự do. Những Tổng thống bù nhìn, những tên toàn quyền, đại sứ và tướng tá cố làm cho người ta quên đi; biết bao lần chúng xuyên tạc, nói xấu đồng chí Hồ Chí Minh ở miền Nam. Nhưng tất cả đều vô ích. Lịch sử đã đưa kẻ thù của Người về dĩ vãng, những kỷ niệm về chúng cũng đang bị lu mờ đi. Những kỷ niệm về đồng chí Hồ Chí Minh luôn luôn rục rờ.

Các dân tộc không bao giờ quên vị lãnh tụ chân chính, họ luôn luôn trung thành với những người thực sự đại diện cho ý nguyện và tình cảm của họ.

Đồng chí Hồ Chí Minh không bao giờ yêu cầu bất cứ ai bắt chước mình. Người chỉ muốn sao cho mọi người hiểu rõ sự nghiệp mà vì nó Người đã sống. Mỗi lời nói, việc làm của người đều thể hiện điều đó.

Chính vì vậy mà Người trở thành lãnh tụ chân chính. Nhân dân Việt Nam hiểu và tuân theo Người, coi nhiệm vụ Người nêu ra là của chính mình. Đồng chí Hồ Chí Minh không có vợ, tất cả thời gian Người hiến dâng cho sự nghiệp giải phóng và hạnh phúc của dân tộc. Người không có con, nhưng Người có hàng triệu, hàng triệu người con trai, con gái trung thành noi gương Người. Nhân dân Việt Nam tuân theo lời dạy của Người. Hàng triệu người trên thế

giới khâm phục những hành động của họ. Khi họ dừng cảm chống lại bọn Mỹ giết người, người ta nói rằng họ không sợ chết. Không đúng! Họ là những người yêu cuộc sống, vui tươi và điềm tĩnh, nhưng họ rất sợ phải sống nô lệ...

Có nhiều nhà văn, họa sĩ, nhà thơ, nhạc sĩ đã sáng tác về đồng chí Hồ Chí Minh, mỗi người đều dùng những phương tiện nghệ thuật của mình cố gắng miêu tả Người. Nhưng ít người miêu tả được hết về Hồ Chủ tịch. Có rất nhiều kỷ niệm, ý nghĩa, tình cảm về con người mảnh khảnh đó. Những lời nói của con người, phương tiện của nghệ thuật không đủ để miêu tả những đặc điểm đó. Ít có người Việt Nam có thể nói hết tình cảm của mình đối với Hồ Chủ tịch, đối với người Cha, người thân kính ấy...

Hồ Chí Minh là chân lý của lịch sử.

Năm 1969, lúc Người từ trần, không phải chỉ có nhân dân của Người thương tiếc. Cả thế giới có lương tri đều khóc trước linh cữu của Người. Chiến tranh tiếp tục, Người chưa được thấy ngày chiến tranh kết thúc. Trong Di chúc của mình, Người viết về những kế hoạch của mình sau ngày thắng Mỹ. Người muốn trước hết đi thăm hỏi hai miền Nam Bắc thân yêu để chào những người làm nên chiến thắng, những cán bộ chính trị, những chiến sĩ quân đội, các cụ phụ lão, thanh niên và nhi đồng, sau đó sẽ đi thăm bạn bè

khắp năm châu để cảm ơn về sự giúp đỡ ủng hộ Việt Nam giành thắng lợi.

Lẽ ra Người cũng đến thăm nước ta, và lúc đó biết bao người Hung-ga-ri đã hiến máu bằng công sức của mình giúp đỡ Việt Nam, đã có thể bắt tay Người. Vậy mà chúng ta chỉ có thể tưởng nhớ Người trong ngày sinh của Người và vui ngày chiến thắng với nhân dân Việt Nam.

Hôm nay, hơn 1/2 thế giới cùng với chúng ta kính cẩn trước đồng chí Hồ Chí Minh giản dị và khiêm tốn. Việc chiến thắng chủ nghĩa thực dân mới, xây dựng cuộc sống tự do ở các nước thuộc địa nay chẳng còn là ước mơ nữa: Ngày mai của nhân loại là thế giới tự do và nhân đạo đang được xây nên trên con đường Hồ Chí Minh dài hàng vạn dặm trong ngày lễ 85 năm ngày sinh của Người.

G.MÁC-KÉT

Nhà văn (Cô-lôm-bi-a)

CHÚNG TÔI SẼ THẮNG

Trong cuộc chiến tranh chống Mỹ, đoàn kết với Việt Nam là sự đoàn kết của hầu khắp thế giới, kể cả sự đoàn kết của đại bộ phận nhân dân Mỹ. Tôi luôn luôn tin tưởng tuyệt đối rằng Việt Nam sẽ chiến thắng. Không chỉ vì chúng tôi biết chắc Việt Nam luôn luôn giành thắng lợi trong tất cả các cuộc chiến tranh mà còn bởi một chi tiết giản đơn hơn và nhân đạo hơn nhiều: Cách đây khoảng mười năm, tôi có xem một bộ phim tài liệu nói về Việt Nam trong cuộc chiến tranh và có một đoạn các nhà báo phỏng vấn Bác Hồ. Hầu như Chủ tịch Hồ Chí Minh nói có mấy từ được nhắc đi nhắc lại nhiều lần. Người nói: *Chúng tôi sẽ thắng, chúng tôi sẽ thắng, chúng tôi sẽ thắng*. Và lúc bấy giờ, bản thân tôi hoàn toàn không có một chút nghi ngờ gì về điều đó.

Mặt khác, tôi cũng hiểu rõ tình hình khó khăn mà người Việt Nam đang gặp phải là phải tiếp tục sống trong sự căng thẳng về sự bùng nổ một cuộc

chiến tranh khác. Nhưng dù sao thì Việt Nam cũng sẽ chiến thắng, bởi lẽ luôn luôn, khi tôi cần phải đưa ra một câu trả lời nào đó về Việt Nam thì tôi lại nhớ tới hình ảnh của Bác Hồ lúc Người nói: *“Chúng tôi sẽ thắng, chúng tôi sẽ thắng!”*.

MÁC-TA RÕ-GIÁT

Nhà báo (Cu Ba)

TƯ TƯỢNG CỦA BÁC HỒ ĐÃ TRỞ THÀNH BẤT DIỆT

Đã từ lâu người ta chỉ còn đơn giản gọi Người là “*Bác Hồ*”. “*Không có gì quý hơn độc lập, tự do*” đó là khẩu hiệu của Người, hiện nay vẫn còn đầy sức sống trong đấu tranh, đó là lẽ sống và là học thuyết cách mạng của Người. Khẩu hiệu đó là sức mạnh lôi kéo dân tộc của Người. Nó là nguồn gốc ý chí chiến đấu tuyệt vời của Người cho đến hơi thở cuối cùng, cho đến thắng lợi cuối cùng.

Chúng tôi đã hỏi Bác Hồ: Nhân dân Việt Nam lấy sức mạnh thần kỳ của mình ở đâu để chống những kẻ thù cực mạnh như bọn Mỹ? Và Người đã trả lời chúng tôi: trước hết đó là sự đoàn kết. Nhưng sự đoàn kết nhất trí đó dựa trên niềm tin sắt đá rằng: “*Không có gì quý hơn độc lập, tự do*”. Chính vì nhân dân Việt Nam từ Nam chí Bắc đều tin tưởng sâu sắc họ có thể đoàn kết với cố gắng to lớn nhất và vượt qua mọi trở ngại (như các vấn đề phức tạp nhất, sự đàn áp tàn bạo nhất) mà kẻ thù hiện nay là đế

quốc Mỹ dựng lên trước mặt họ. Cũng chính vì thế, trong từng giây phút chiến đấu họ vẫn giữ được tinh thần hết sức trong sáng và niềm lạc quan đôi khi làm ngạc nhiên những ai không hiểu giá trị của tư tưởng nói trên mà Bác Hồ đã khắc sâu vào trái tim, khối óc của mỗi người Việt Nam.

Bác Hồ đã mất, nhưng trước khi từ trần, tư tưởng đó của Người chẳng những đã trở thành bất diệt mà còn trở thành sinh động nhờ tấm gương cụ thể về cuộc đời của Người. Tư tưởng đó sẽ nảy nở ở bất cứ những nơi nào cần có một cuộc đấu tranh giống như cuộc đấu tranh được tiến hành ở Việt Nam.

Nếu có ai hỏi văn bản nào giải thích kỹ càng nhất học thuyết Hồ Chí Minh? Chúng ta phải trả lời đó là chủ nghĩa anh hùng nảy sinh hàng ngày trong dân tộc của Người.

Khi một gia đình nào đó ở Việt Nam dỡ nhà và đồ đạc của mình để giúp vào việc xây hầm hoặc làm chất đốt cho một đơn vị bộ đội đóng rải rác ở trên bờ biển, thì chính gia đình đó đã thực hành học thuyết của Người. Khi những cái quý báu nhất như sinh mệnh của những người bảo vệ Tổ quốc, nền tự do và độc lập bị lâm nguy thì nhà cửa và đồ đạc có nghĩa lý gì đâu? Khi một phụ nữ nông thôn nhường con trâu của mình cho bộ đội dùng, và tự mình kéo cày, tức là người đó đã thực hành học thuyết của Bác Hồ. Thực

vậy, người phụ nữ đó đã nghĩ rằng: dù có mang nặng trên vai, hay tự kéo lấy cái cày hoặc xe bò chẳng nữa thì cũng chẳng thấm vào đâu so với việc con trâu của mình được dùng kéo pháo để bảo vệ độc lập tự do của nhân dân, bởi vì không có gì quý hơn độc lập, tự do.

Thử hỏi, nếu ruộng đất bị tước đoạt, nếu Tổ quốc một lần nữa lại bị giày xéo, thì con trâu đó còn dùng làm gì? Tất cả nông dân Việt Nam đều nghĩ như vậy.

Khi một chiến sĩ tự mình làm giá súng cho một chiến sĩ khác nhắm đạn vào quân thù, như một anh hùng đã làm ở Điện Biên Phủ trước đây, thì chính hành động đó đã nói lên: *“Không có gì quý hơn độc lập, tự do”*.

Như vậy là thông qua chủ nghĩa anh hùng nảy sinh hàng ngày của nhân dân Việt Nam, người ta đã tìm thấy lời giải thích hay nhất về học thuyết vì độc lập và tự do của Hồ Chủ tịch.

Chính bản thân Người cũng rút ra từ nguyên lý đó – mà Người đã kiên quyết bảo vệ – sức mạnh chiến đấu và chiến thắng cho suốt cả cuộc đời mình, một cuộc đời cần cù và đầy thắng lợi của một nhà cách mạng...

MÁT-ĐI PHA-MI

Nhà báo (Cộng hoà Ả-rập thống nhất)

CUỘC THỬ SỨC ĐẦU TIÊN CỦA CHIẾN TRANH GIẢI PHÓNG

Việt Nam đã tiến hành cuộc thử sức đầu tiên của cuộc chiến tranh giải phóng chống lực lượng đế quốc chủ nghĩa to lớn nhất và hùng bạo nhất thế giới đang hoàn toàn dựa vào cuộc cách mạng khoa học và kỹ thuật để tiến hành cuộc chiến tranh ấy.

Lúc này, nhiều vấn đề đặt ra, trong đó có vấn đề: liệu kỹ thuật chiến tranh giải phóng của Việt Nam có thể đương đầu nổi với kỹ thuật kinh khủng của chiến tranh hiện đại do nước giàu có nhất thế giới tiến hành hay không?

Nếu loài người – nhất là các nước đã từng bị chủ nghĩa thực dân thống trị lâu năm – nhìn vào cuộc cách mạng khoa học kỹ thuật với hy vọng rằng nó sẽ góp phần khắc phục tình trạng kém phát triển của các nước đó, thì nhân dân Việt Nam đã phải đương đầu với khía cạnh tàn bạo của những thành tựu về

khoa học kỹ thuật, dưới hình thức những vũ khí khủng khiếp.

Mặc dù thế giới hiện đại của chúng ta không trông mong vào một sự tái diễn trong thời đại này những sự kỳ diệu của các thời đại cổ xưa, nhưng thắng lợi của ý chí của nhân dân Việt Nam đối với chủ nghĩa thực dân Mỹ là một việc kỳ diệu thực sự. Nhưng, đó là sự kỳ diệu cho những người dân bình thường làm nên trên đất nước Việt Nam, với một quyết tâm sắt đá không bao giờ nghiêng ngả hoặc khuất phục.

Từ trên đỉnh cao của thắng lợi đó, con người giản dị nhưng vĩ đại là Cụ Hồ Chí Minh đã cổ vũ nhân dân Việt Nam chiến đấu và chiến thắng, phá tan những kế hoạch của kẻ thù.

*Bài đăng trên báo Tin tức
Số ra ngày 5-9-1969*

MÁT LY

Trưởng đoàn Cam-u-chia, tại Hội nghị Quốc tế
"Việt Nam và thế giới" họp tại Hà Nội 5-1980

THẮNG LỢI CỦA MỘT DÂN TỘC

Thắng lợi của Việt Nam là thắng lợi của một dân tộc trên dưới một lòng thực hiện lời giáo huấn của Chủ tịch Hồ Chí Minh. *"Thà hy sinh tất cả chứ nhất định không chịu mất nước, nhất định không chịu làm nô lệ"*. Đó là thắng lợi của đường lối lãnh đạo đúng đắn của Đảng Cộng sản Việt Nam, thắng lợi của chủ nghĩa Mác – Lê-nin vĩ đại, thắng lợi của tình đoàn kết chiến đấu giữa nhân dân ba nước Việt Nam – Cam-pu-chia – Lào và thắng lợi chung của loài người tiến bộ.

Một bài học chung nhất vô giá của Chủ tịch Hồ Chí Minh và nhân dân Việt Nam dành cho loài người là không một sức mạnh tàn bạo nào, không một mưu đồ đen tối nào có thể khuất phục nổi cả một dân tộc. Riêng đối với Cam-pu-chia, Việt Nam giữ một vị trí rất đặc biệt. Tạo hoá sinh ra hai nước Việt Nam

Cam-pu-chia vĩnh viễn bên nhau, cùng chung bao cảnh ngộ, cùng chung một kẻ thù, cùng chung nguyện vọng sống trong độc lập, tự do, nhân dân hai nước một lòng ủng hộ, giúp đỡ nhau, kề vai sát cánh chiến đấu xây đắp nên tình đoàn kết chiến đấu. Vì sự sống còn của hai nước, vì thắng lợi của cách mạng hai nước, tình đoàn kết chiến đấu Cam-pu-chia – Việt Nam trở thành một nhân tố quyết định mọi thắng lợi của mỗi nước trong sự nghiệp đấu tranh chống kẻ thù chung là bọn thực dân, đế quốc. Nhân dân Cam-pu-chia nguyện đem hết sức mình đấu tranh bảo vệ tình đoàn kết chiến đấu đặc biệt đó.

Với những thắng lợi và những thành tích có ý nghĩa cực kỳ to lớn đó đã và đang giành được. Nhân dân Cam-pu-chia tưởng nhớ đến Chủ tịch Hồ Chí Minh, nguyện đem hết sức mình ủng hộ sự nghiệp chính nghĩa của nhân dân Việt Nam anh em đang kiên quyết đấu tranh bảo vệ độc lập, chủ quyền toàn vẹn lãnh thổ của mình và đang cần kiệm xây dựng chủ nghĩa xã hội trong tình hình mới.

NI-CO SO-VÁC

Ủy viên Đảng Cộng sản U-ru-goay

TRONG TIỀM THỨC CỦA DÂN TỘC

Tôi được gặp đồng chí Hồ Chí Minh lần đầu tiên vào tháng 10 năm 1961 tại Mát-xcơ-va trong dịp Đại hội lần thứ XXII Đảng Cộng sản Liên Xô, Đồng chí Rốt-nây A-rít-mên-di, Bí thư thứ nhất Đảng Cộng sản U-ru-goay giới thiệu tôi với Chủ tịch Hồ Chí Minh. Lúc đó, Người dẫn đầu đoàn đại biểu Đảng Lao động Việt Nam đến dự Đại hội. Trong giờ giải lao, chúng tôi đã nói chuyện với nhau qua tiếng Pháp. Được biết tôi từ U-ru-goay tới, Chủ tịch Hồ Chí Minh hơi nheo mắt lại, vuốt chòm râu một cách khoan thai và Người bắt đầu tả về cảng Môn-tê-vi-đê-ô, về ngọn đồi ở trong cảng và phong cảnh khu vực thủ đô nằm ở gần cảng. Tôi liền hỏi làm sao mà Người biết được những chi tiết đó. Người trả lời:

- Bởi vì tôi đã tới đó, tới Môn-tê-vi-đê-ô.
- Đồng chí đi bằng cách nào?
- Trên một chiếc tàu hàng của Pháp.

- Đồng chí làm gì ở trên tàu?
- Làm phụ bếp. Tôi gọt khoai tây cho cả tàu.

Đây là một điều bộc lộ mới mẻ. Tôi lúc đó chưa ai biết và không nơi nào có tin là vị lãnh tụ thần thoại của nhân dân Việt Nam, Bác Hồ kính yêu trong khi bôn ba trên thế giới đã tới vùng miền Nam của châu Mỹ la-tinh.

Lần thứ hai tôi gặp Chủ tịch Hồ Chí Minh là ở Hà Nội vào tháng 10 năm 1965. Khi đó, bọn đế quốc Mỹ đang “leo thang” chiến tranh chống Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Tôi đã ở thủ đô, tới cảng Hải Phòng, vùng Vĩnh Linh đất lửa và cả vùng gần vĩ tuyến 17. Tôi đã thấy những đập nước bị phá huỷ, trường học, làng mạc và ruộng đồng bị bắn phá. Ở mọi vùng trời đều thấy máy bay Mỹ xuất hiện. Nhưng ở tất cả mọi nơi, nhân dân đều nhất tề đứng dậy đấu tranh vì tài sản quý giá nhất của mình là độc lập, tự do. Sau khi đi thăm các địa phương trong vòng một tháng, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã tiếp và trả lời phỏng vấn của tôi. Người đã trả lời các câu hỏi bằng văn bản vào ngày 2-11-1965, trước khi tôi rời Việt Nam về nước. Toàn văn bài phỏng vấn đó đã được đăng trên tờ *Bình Dân* của chúng tôi, cùng một số bài báo khác viết về Việt Nam. Hiện tôi không còn giữ được tài liệu đó bởi vì bọn độc tài làm đảo chính ở nước chúng tôi ngày 27-6-

1973 đã phá huỷ toàn bộ tài liệu lưu trữ của toà báo và tôi buộc phải ra nước ngoài cư trú.

Nhưng tôi nhớ rất rõ là những câu trả lời đó, được viết trong chính những ngày ác liệt của cuộc kháng chiến, khi những trận ném bom của Mỹ đang tấn công những điểm xung yếu của Việt Nam xã hội chủ nghĩa, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã thể hiện niềm tin tưởng tuyệt đối vào thắng lợi cuối cùng của dân tộc mình. Người đã chứng minh một cách rành mạch, phân tích kỹ lưỡng những yếu tố đưa đến thất bại hoàn toàn và không thể tránh khỏi của đế quốc Mỹ, là Việt Nam sẽ thống nhất và toàn bán đảo Đông Dương sẽ được tự do.

Lịch sử đã chứng minh lẽ phải thuộc về Người, mặc dù Người không tận mắt nhìn thấy thắng lợi. Tôi nghĩ rằng có được điều đó là do Chủ tịch Hồ Chí Minh đã biết kết hợp, trong những giờ phút quyết định của Tổ quốc mình và may mắn thay cho nhân loại, sự sáng suốt tuyệt đối về chính trị với niềm tin trọn vẹn vào lực lượng và sự đoàn kết nhất trí của dân tộc, vào lòng yêu nước tha thiết và tinh thần chiến đấu ngoan cường của nhân dân. Đó là một trong những bài học bất diệt của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Bài học thứ hai là cùng với Lê-nin, Người đã biết làm sáng tỏ vai trò của nhân dân các nước thuộc địa và phụ thuộc với tư cách là Đồng minh của các nước xã hội chủ nghĩa và của giai cấp vô sản thế giới

trong cuộc đấu tranh chung, chống chủ nghĩa đế quốc, trong thời đại ngày nay được mở đầu bằng cuộc Cách mạng tháng Mười Nga vĩ đại. Ngày nay, thế giới xác nhận tính thiên tài của những bài học này do Người để lại. Hai điều giáo huấn này của Chủ tịch Hồ Chí Minh làm cho Người sống mãi trong tiềm thức của dân tộc Người và trong tiềm thức của tất cả các chiến sĩ đấu tranh vì tương lai của nhân loại.

PHÊ-LI-XI-AN Ô-LI-VAN

Bác sĩ (Tây Ban Nha)

TẾ BÀO TRONG ÓC VÀ TIM CỦA NHÂN DÂN

Bình minh đã dậy đối với toàn thể nhân dân Việt Nam! Di chúc của Bác Hồ vô vàn kính yêu và sống mãi của chúng ta đã được thực hiện, vì chính nghĩa và hạnh phúc của toàn thể nhân dân Việt Nam! Sự chiến đấu và hy sinh của hàng nghìn hàng vạn những người như dũng sĩ Nguyễn Văn Trỗi, ngày hôm nay đã đơm hoa kết quả trên đất nước Việt Nam!

Những điều giáo huấn của con người vinh quang, duy nhất và phi thường, con người đã từ thiếu thời cho đến khi “bước vào tuyệt đối để vĩnh viễn tồn tại”, con người đã từng mang những tên Nguyễn Tất Thành, anh Ba, Nguyễn Ái Quốc, Hồ Chí Minh, Bác Hồ, - những điều giáo huấn ấy đã biến thành tế bào trong óc và tim của nhân dân Việt Nam, tạo ra khả năng để chiến thắng, đè bẹp sự láo xược, tàn ác, tham lam của chủ nghĩa đế quốc Mỹ cường bạo vào bậc nhất trên thế giới. Chúng nó đã nhìn thấy chỉ ở

nước Việt Nam, những lá cờ đẫm máu tội ác của chúng bị vứt xuống đất! Tất cả các dân tộc trên thế giới đều mang ơn Người, mang ơn nhân dân Việt Nam vì tự do của chính mình. Các dân tộc sẽ tìm thấy nguồn cổ vũ và ánh sáng trong cuộc chiến đấu quang vinh và kiêu hãnh của một dân tộc nhỏ đã sản sinh ra muôn vàn anh hùng.

Đã bao lần tôi đọc đi đọc lại từng câu từng chữ Di chúc của Người! Tôi cũng đã nhiều lần, trong nhiều năm, đọc về tất cả những gì có liên quan đến Người. Mỗi một lời nói của Người trong Di chúc giờ đây đều mang một kích thích vô biên... Chính là Người đã chiến thắng! Chính là Người giờ đây đang “đi khắp cả hai miền Nam Bắc”! Chính là Người giờ đây đang “đi thăm bầu bạn khắp năm châu” với niềm vui trong chiến thắng của Người! Cặp mắt tôi nhoà lệ vì một niềm xúc động không thể nào diễn tả hết, và trong giờ phút này đây, tôi chỉ tiếc rằng đã không thể cống hiến nhiều sức lực, khả năng, tất cả sự sống của mình giữa lòng nhân dân Việt Nam trong những năm chống Mỹ. Tuy nhiên, tôi cảm thấy mình xứng đáng với niềm vui lớn hôm nay được đích thân nhập vào cuộc tuần hành vĩ đại của chiến thắng hoàn toàn.

Xin các bạn Việt Nam hãy tin chắc rằng, cũng như hôm qua trong cuộc chiến đấu khó khăn gian khổ của các bạn, hôm nay trong công cuộc xây dựng

tràn đầy niềm vui của các bạn để làm cho đất nước Việt Nam “gấp mười lần đảng hoàng, to đẹp hơn”, cho đến tiếng đập cuối cùng của trái tim, tôi vẫn còn đứng sát cánh các bạn, sát cánh nhân dân Việt Nam quang vinh! Trong giờ phút trọng đại này, xin cho phép tôi được nhắc đến câu của Nguyễn Trãi:

*“Xa gần bá cáo
Ai nấy đều hay!”*

RA-UN VAN-ĐÉT VI-VÔ

Nhà văn (Cu Ba)

BÀI THƠ LỚN NHẤT

“Sài Gòn sụp đổ, Oa-sinh-tơn run rẩy. Ngay lúc này đây, khó có thể hình dung một cách chính xác tất cả ý nghĩa của thắng lợi vĩnh viễn của nhân dân Việt Nam và sự thất bại nhục nhã nhất của chủ nghĩa đế quốc Mỹ.

... Chủ nghĩa đế quốc đã làm cho Việt Nam đau khổ trong suốt 20 năm trường, bom đạn ném xuống Việt Nam gấp hơn ba lần bom đạn ném xuống trong toàn bộ đại chiến thế giới lần thứ hai, để rồi kết thúc vào ngày 30-4: đại sứ Mỹ chạy trốn trong đám đảo phủ đỏ xô đến những chiếc trực thăng như đàn kiến chạy đến một đĩa mật đầy ảo giác.

Việt Nam là sự kết thúc của một giai đoạn đã bắt đầu.

Đối với chủ nghĩa đế quốc, cùng với những cuộc khủng hoảng kinh tế, chính trị, tư tưởng, văn hoá, tâm lý, đạo đức hiện nay, nó đánh dấu bước đầu của giai đoạn khác của những thắng lợi ngày càng to lớn hơn của các dân tộc chống áp bức và bóc lột.

Việt Nam là mũi tên chỉ đường đến đỉnh núi với dòng chữ “vực thẳm”.

Sự phòng thủ rất kiên cố của vùng Tây Nguyên đã sụp đổ như những tấm bảng mục mới được sơn lại, con đường dẫn tới bờ biển và những căn cứ, những thành phố đều đã được giải phóng...

Bác Hồ lãnh đạo chiến tranh bằng những vần thơ. Bọn đế quốc Mỹ sai lầm vì chúng không đọc thơ. Hầu như chúng chỉ biết đếm mà thôi.

Và chúng chỉ giơ tay vung tiền và vũ khí. Đúng như vậy, cứ mỗi trận tiến công lớn, Chủ tịch Hồ Chí Minh lại làm thơ. Bài thơ lớn nhất của Người là bản Di chúc đã được thực hiện”.

RI-O-KẾ O-NI-SI

Vị cao tăng (Nhật Bản)

MỜI CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH SANG THĂM NHẬT BẢN

Tôi chỉ cầu mong đất nước các bạn sớm có hoà bình để chúng tôi được mời Chủ tịch Hồ Chí Minh sang thăm Nhật Bản. Nhờ các bạn về nói hộ với Chủ tịch rằng tôi năm nay đã 96 tuổi nhưng sẽ cố sống đến ngày đó.

NGƯỜI CỨU NƯỚC (+)

*“Trời xanh đón người cứu nước về
Đau lòng chúng sinh trên đường mê
Xưa nay hiếm bậc lão anh kiệt
Chiếc lá thu bay: trời ử ễ”⁽¹⁾*

⁽¹⁾ Khi được tin Hồ Chủ tịch mất, cụ rất đau xót bỏ cả ăn và tự tay viết bài thơ trên (thơ dịch) để kính viếng. Cụ trụ trì chùa Ki-ô-mi-dư, là một ngôi chùa cổ ở thành phố Ki-yô-tô, cố đô Nhật. Cụ có uy tín rất lớn trong nhân dân Nhật.

TUYÊN BỐ CỦA HỘI NGHỊ QUỐC TẾ

"Việt Nam và thế giới" kỷ niệm lần thứ 90

ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh

NGƯỜI YÊU NƯỚC NÔNG NÀN

Ngày 16 và 17-5-1980, theo sáng kiến của Hội đồng Hoà bình thế giới, Hội nghị Quốc tế đã họp tại Hà Nội – thủ đô nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam – nhân kỷ niệm lần thứ 90 ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Ngày này đã tạo điều kiện cho các nhà hoạt động chính trị, xã hội nổi tiếng của 46 nước và đại diện của 8 tổ chức quốc tế bày tỏ sự kính trọng sâu sắc của nhân dân thế giới tưởng nhớ đến người con vĩ đại của Việt Nam, người chiến sĩ yêu nước nông nàn và quốc tế chủ nghĩa, một chiến sĩ xuất sắc đấu tranh cho hoà bình, tự do và độc lập dân tộc. Người là biểu tượng cho lòng dũng cảm, tính kiên cường và chủ nghĩa anh hùng của nhân dân Việt Nam.

Tên tuổi của Chủ tịch Hồ Chí Minh gắn liền với những sự kiện quan trọng nhất của lịch sử đấu tranh anh dũng của nhân dân Việt Nam vì tự do và độc lập,

công hiến vô giá vào phong trào giải phóng dân tộc và tiến trình cách mạng thế giới, vào việc củng cố các lực lượng hoà bình, dân chủ và tiến bộ xã hội trên hành tinh chúng ta.

Chủ tịch Hồ Chí Minh là một trong số những người lớp đầu tiên ở châu Á, bằng cả trái tim mình tiếp thu những tư tưởng bất diệt của Lê-nin và vũ trang những tư tưởng đó cho quần chúng nhân dân lao động Việt Nam bị áp bức.

Dưới ngọn cờ của Chủ tịch Hồ Chí Minh, nhân dân Việt Nam đã tiến hành thắng lợi cuộc Cách mạng tháng Tám năm 1945, giáng một đòn chí mạng vào hệ thống thuộc địa của chủ nghĩa đế quốc ở châu Á. Dưới ngọn cờ của Chủ tịch Hồ Chí Minh, nhân dân Việt Nam đã thiết lập Nhà nước cộng nông đầu tiên ở Đông Nam Á - nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà, và đã bảo vệ Nhà nước đó trong cuộc kháng chiến chín năm chống thực dân Pháp.

Tài năng kiệt xuất của nhà cách mạng, người tổ chức cổ vũ những thắng lợi vĩ đại nhất của nhân dân Việt Nam, tinh thần nhân đạo sâu sắc và sự giản dị của Chủ tịch Hồ Chí Minh đã thu phục được sự mến yêu và sự kính trọng vô hạn của nhân dân mình và toàn thể loài người tiến bộ. "*Không có gì quý hơn độc lập, tự do!*" – câu nói đó của Chủ tịch Hồ Chí Minh trong giờ phút nghiêm trọng, khi nhân dân Việt Nam

bị đế quốc Mỹ xâm lược, đã trở thành phương châm của tất cả những người yêu nước Việt Nam.

Chủ tịch Hồ Chí Minh không sống đến ngày vui toàn thắng. Nhưng Đảng do Người sáng lập ra, nhân dân Việt Nam anh hùng do Người giáo dục đã thực hiện Di chúc thiêng liêng của Người, đã bảo vệ danh dự, tự do và độc lập của Tổ quốc, đuổi hết bọn xâm lược ra khỏi bờ cõi, lập nên nước Việt Nam xã hội chủ nghĩa thống nhất – tiền đồn vững chắc của hoà bình và chủ nghĩa xã hội ở Đông Nam châu Á.

Hôm nay cũng như ngày hôm qua, hãy cất cao thật mạnh mẽ trên toàn thế giới lời kêu gọi chiến đấu của chúng ta: Không được đụng đến Việt Nam.

Trong những năm tháng khó khăn nhất của cuộc đấu tranh ác liệt, Chủ tịch Hồ Chí Minh vẫn vững tin rằng sau thắng lợi trong điều kiện của đất nước tự do và thống nhất sẽ xây dựng lại một nước Việt Nam mới mười lần to đẹp hơn. Và hôm nay, khi nhân dân Việt Nam hăng hái và kiên quyết lao động, chúng ta bày tỏ lòng tin vững chắc rằng mặc dù còn gặp nhiều khó khăn trở ngại nhưng lòng mong ước của Chủ tịch Hồ Chí Minh sẽ được thực hiện. Nước Việt Nam sẽ được xây dựng đàng hoàng hơn, to đẹp hơn.

Hà Nội, ngày 17-5-1980

XO-XEN XTE-PAN

Đại biểu Tiệp Khắc tại Hội nghị Quốc tế
"Việt Nam và thế giới" họp tại Hà Nội 5-1980

NGƯỜI CHA THÂN YÊU

Cuộc hội nghị này được tổ chức để kỷ niệm lần thứ 90 ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Người con vĩ đại của nhân dân Việt Nam và cố Chủ tịch của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà.

Trước tôi, đã có nhiều vị đại biểu phát biểu về bậc vĩ nhân này, người mà nhân cách vĩ đại được toàn thể những người tiến bộ, yêu chuộng hoà bình và công lý trên toàn thế giới đánh giá cao. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã cống hiến toàn bộ cuộc đời mình cho sự nghiệp giải phóng, cho nền độc lập và hạnh phúc của nhân dân Người. Tên tuổi của Người gắn bó chặt chẽ với cuộc đấu tranh của nhân dân Việt Nam.

Chủ tịch Hồ Chí Minh là người thầy, nhà chính trị và chiến lược vĩ đại. Người đã thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam, tổ chức ra Mặt trận Dân tộc Thống nhất và một xã hội mới ở Việt Nam. Vì những

điều đó, Người đã trở thành người Cha thân yêu của nhân dân Việt Nam. Chủ tịch Hồ Chí Minh là một người nổi tiếng và được nhân dân Tiệp Khắc yêu mến. Tình cảm đó đã được nhân dân Tiệp Khắc thể hiện bằng những lời rất thân ái về Người trong chuyến đi thăm của Người ở đất nước chúng tôi.

XU-DAN XON-TẮC

Nhà văn (Mỹ)

KHÔNG CÓ GÌ QUÝ HƠN ĐỘC LẬP TỰ DO

Hãy lấy lời nói của Chủ tịch Hồ Chí Minh mà chúng tôi thường được nghe nhắc lại: “*Không có gì quý hơn độc lập, tự do*”. Chỉ sau khi tôi được nghe câu nói đó nhiều lần, nhiều lần lắm, tôi mới thực sự nhận thấy nó. Và khi đó, tôi nghĩ rằng đúng là câu nói ấy đã nói lên rất nhiều điều. Thực vậy, người Việt Nam đã có thể trong thời gian dài sống theo tinh thần của câu nói giản dị đó. Người Việt Nam coi Chủ tịch Hồ Chí Minh không chỉ là một nhà tư tưởng mà là một con người hành động, những lời nói của Người là để áp dụng.

Phần II

**BÁC HỒ
LÀ NGƯỜI CỘNG SẢN
MẤU MỰC**

R.A-RI XMEN-ĐI

Tổng Bí thư Đảng Cộng sản U-ru-goay

NGƯỜI ĐÃ ĐI TỚI CHỦ NGHĨA CỘNG SẢN TỪ KHÁT VỌNG GIẢI PHÓNG DÂN TỘC

Ngày 19-5-1969, đồng chí Hồ Chí Minh tròn 79 tuổi. Hơn 50 năm trong đời mình, Người đã hiến dâng cho cuộc đấu tranh cách mạng và đã kết hợp một cách nhuần nhuyễn đặc tính cơ bản của người cộng sản: đó là lòng yêu nước và tinh thần quốc tế. Đồng chí Hồ Chí Minh muốn tìm con đường giải phóng dân tộc qua lịch sử đấu tranh của các nước khác. Ở Pháp, Người đã làm việc và tự nuôi sống bằng đồng lương của mình và Người tiếp xúc với những tư tưởng của Lê-nin. Về sau, Người đã trở thành một trong những người sáng lập ra Đảng Cộng sản Pháp. Học thuyết Lê-nin đã thấm sâu vào tâm hồn Người. Người đã đi tới chủ nghĩa cộng sản từ khát vọng giải phóng dân tộc.

Đồng chí Hồ Chí Minh đã đi tới chủ nghĩa cộng sản khi Người tìm thấy ở Lê-nin và Quốc tế cộng sản những câu trả lời về cuộc cách mạng của các nước thuộc địa, những điều mà đồng chí đã từng khao khát tìm tòi.

Cuộc đời của Chủ tịch Hồ Chí Minh là cuộc đời của một người cộng sản. Người là hiện thân của hình ảnh mà Lê-nin gọi là “nhà cách mạng chuyên nghiệp”. Người đã hiến trọn cuộc đời cho sự nghiệp chung.

Đồng chí Hồ Chí Minh có sự hiểu biết rộng lớn. Người là một cán bộ mẫu mực: bất khuất, có khả năng đấu tranh vì tự do, vì sự vĩ đại của con người, vì niềm tin ở sự tất thắng của cách mạng, cho dù gông cùm có treo trên cổ. Trong nhà tù, Người đã viết những bài thơ tuyệt đẹp...

Đồng chí Hồ Chí Minh trở thành một nhân vật thần thoại đối với nhân dân và thanh niên Việt Nam, có đức tính khiêm tốn, giản dị, hết sức nhạy cảm về chiến thuật, kiên quyết và trung thành với nguyên lý cách mạng, giàu lòng nhân đạo và trên khuôn mặt Người lúc nào cũng giữ một nụ cười hiền hậu.

Tháng 7-1946, khi Người ở Pa-ri, một nhà báo phương Tây phỏng vấn Người rất nhiều, trong đó có một câu hỏi về thời gian Người bị tù đầy. Với nụ cười trên môi, Người trả lời: “Bạn có biết không, thời gian ở tù thì bao giờ cũng dài”. Bị giam cầm, cùm xích,

Người làm thơ và mỉm cười. Trong nụ cười, người tù đó biểu thị niềm tin vào cách mạng, vào cuộc đời.

Chúng tôi gặp đồng chí tươi cười như vậy, luôn luôn mỉm cười.

... Chủ tịch Hồ Chí Minh là người có công lao to lớn, là lãnh tụ quốc tế. Tên tuổi của Người được cả thế giới biết đến và kính trọng. Người ta mang chân dung của Hồ Chủ tịch trong các cuộc đấu tranh... Người ta làm thơ, sáng tác bài hát ca ngợi Người.

Là người mác-xít lê-nin-nít có sức thuyết phục và trung thành. Người đã áp dụng học thuyết bất diệt của chủ nghĩa Mác – Lê-nin vào điều kiện thực tiễn của Việt Nam. Khi Người chuẩn bị thành lập Đảng thì ở Việt Nam đã có nhiều trào lưu cách mạng, trào lưu tư sản và tiểu tư sản, trào lưu bắt nguồn từ nông dân, vãn vãn... Đồng chí đứng trên lập trường của giai cấp công nhân, của chủ nghĩa Mác – Lê-nin. Với giai cấp công nhân tiên phong, nhiệm vụ lúc đó là lãnh đạo cuộc cách mạng dân chủ chống đế quốc, tiến lên chủ nghĩa xã hội.

... Trong những yêu cầu của việc thành lập Đảng, đồng chí Hồ Chí Minh nhấn mạnh đến vai trò Đảng của giai cấp công nhân, Đảng để lãnh đạo cách mạng, đào tạo nên các lãnh tụ của mình và các lãnh tụ đó trở thành vĩ đại trong quá trình sát cánh cùng nhân dân đấu tranh và phục vụ Đảng.

Đảng mà Người thành lập ngày nay rất mạnh vì có mối quan hệ gắn chặt với quần chúng. Nhờ vậy, ngày nay nhân dân Việt Nam trở thành một khối thống nhất đứng lên đấu tranh chống xâm lược.

AN-THÔ-NI A-CA-TÔ AM-PÔ

Đại biểu Hội liên hiệp Học sinh

Đại học toàn châu Phi

SỰ THỐNG NHẤT GIỮA CÁC TỪ

Thay mặt hàng triệu học sinh đại học châu Phi, tôi xin gửi những lời chào anh em và đồng chí tới mảnh đất của chủ nghĩa anh hùng – Việt Nam anh hùng, tới dân tộc Việt Nam bất khuất, tới Đảng Cộng sản Việt Nam được chỉ đạo bằng quan điểm khoa học và cách mạng của chủ nghĩa Mác – Lê-nin được vận dụng một cách sáng tạo bởi một trong những nhân vật quốc tế chủ nghĩa và cách mạng nhất của tất cả các thời đại, một con người giản dị: Hồ Chí Minh.

Khoảng một năm trước, tôi đã tranh luận với em trai tôi khi nó đề cập cái tên đáng kính trọng Hồ Chí Minh. Tôi rất kinh ngạc về điều em tôi hiểu biết về con người vĩ đại này. Bởi vậy, tôi hỏi em tôi: Làm sao mà em biết Người, em biết tên Người? Câu trả lời của em tôi đơn giản: Em vừa đọc về Người trong một cuốn sách và có ấn tượng rất lớn về cuộc sống của

Người. Đáng ra, tôi không nên ngạc nhiên mới phải vì có đầy đủ lý do khiến em trai tôi ở tận nước Ga-na xa xôi mà lại biết Hồ Chí Minh. Bằng cuộc sống tận tụy, bằng sự hoạt động có nguyên tắc, bằng những sự chỉ giáo cách mạng của Người, Hồ Chí Minh hôm nay là cái tên quen thuộc, vang lên khắp mọi nơi trên thế giới, mang hy vọng và niềm tin về tự do cho tất cả các dân tộc bị áp bức và bóc lột đang đấu tranh chống chủ nghĩa đế quốc và tất cả các thế lực phản động.

Chủ đề của Hội nghị Quốc tế quan trọng này “Việt Nam và thế giới” kỷ niệm lần thứ 90 ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh có sự thống nhất tự nhiên mà không thể không nhấn mạnh – sự thống nhất giữa các từ Việt Nam. Thế giới và Hồ Chí Minh. Không ai có thể nghĩ về Việt Nam mà không nghĩ đến thế giới và cuộc đấu tranh vì hoà bình và tiến bộ xã hội; nhưng cũng không ai có thể nghĩ về Việt Nam mà không nghĩ đến vị lãnh tụ vĩ đại Hồ Chí Minh của Việt Nam. Và sức mạnh, tinh thần gắn bó ba khía cạnh không thể tách rời này của lịch sử loài người chính là thế giới quan của chủ nghĩa Mác – Lênin, nguyên tắc chỉ đạo của giai cấp công nhân và tất cả những chiến sĩ chân chính đấu tranh chống chủ nghĩa đế quốc vì hoà bình, vì giải phóng dân tộc và xã hội.

Nếu nhân dân Việt Nam tiêu biểu cho tính giản dị, khiêm tốn, chủ nghĩa anh hùng, quyết tâm cho chiến lược và chiến thuật đấu tranh vũ trang và cho ý

chí độc lập không gì lay chuyển nổi, thì Chủ tịch Hồ Chí Minh, lãnh tụ của nhân dân Việt Nam, là kết tinh của những yêu cầu đó của dân tộc Người và của thời đại, biểu tượng của tất cả những phẩm chất cao đẹp và quý giá của Việt Nam một cách hoàn hảo.

Chủ tịch Hồ Chí Minh là một nhà cách mạng chân chính, nhà lý luận lỗi lạc và nhà tổ chức thiên tài. Chính Người đã đưa khoa học giải phóng của chủ nghĩa Mác – Lê-nin tới Đông Dương và hoạt động kiên trì và liên tục, thành lập Đảng Cộng sản Đông Dương năm 1930.

Áp dụng tài tình và sáng tạo chủ nghĩa Mác – Lê-ni vào điều kiện thực tiễn của Việt Nam, Người chỉ ra rằng chủ nghĩa Mác không phải là một giáo lý mà là phương hướng để hành động. Một lần nữa Người cũng chứng minh rằng chủ nghĩa Mác – Lê-nin là tư tưởng cách mạng duy nhất có thể đảm bảo thắng lợi của cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc. Trước Chủ tịch Hồ Chí Minh, đã có các phong trào dân tộc khác để lật đổ chủ nghĩa thực dân Pháp – Phong trào Cần Vương cuối những năm 1880 và Phong trào Văn Thân. Nhưng không phong trào nào có thể thành công, bởi vì rõ ràng họ thiếu sự chỉ đạo của tư tưởng cách mạng và khoa học, chủ nghĩa Mác, và bởi vì họ không cắm gốc rễ trong nhân dân.

Với Chủ tịch Hồ Chí Minh, chủ nghĩa Mác – Lê-nin đã lôi cuốn được nhân dân Việt Nam và đã trở thành

một sức mạnh vật chất bách chiến bách thắng, đã đập tan chủ nghĩa thực dân Pháp và chủ nghĩa đế quốc Mỹ, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã có cống hiến rất vĩ đại vào kho tàng truyền thống cách mạng thế giới về tổ chức, về chiến lược và chiến thuật đấu tranh vũ trang, về việc sử dụng mặt trận thống nhất. Người phát triển gần tới mức hoàn thiện cuộc đấu tranh du kích, việc sử dụng các hình thức đấu tranh hợp pháp và không hợp pháp, công khai và bí mật quy mô lớn và nhỏ. Những kinh nghiệm to lớn này mãi mãi được phong trào thế giới quý trọng gìn giữ.

Một lần nữa, thay mặt Phong trào học sinh Đại học châu Phi và thay mặt Ban Thư ký Hội học sinh Đại học toàn Phi, cho phép tôi bày tỏ lòng kính trọng chiến đấu tới nhân dân Việt Nam anh hùng và lãnh tụ cách mạng kính mến của nhân dân Việt Nam, Chủ tịch Hồ Chí Minh. Không một Sơn Mỹ nào, không một Tân Lập nào có thể khuất phục được ý chí bất khuất của nhân dân Việt Nam vì tự do, độc lập và chủ nghĩa xã hội.

Việt Nam anh hùng muôn năm!

Các dân tộc và học sinh Đại học châu Phi kính chào các bạn!

Nhân dân thế giới luôn luôn bên cạnh các bạn như các bạn bên cạnh chúng tôi!

Chủ tịch Hồ Chí Minh muôn năm!

BA-O-AN-ĐRÌ-A-MAN-GIA-TO

Chủ tịch Hội đồng Nhân dân

Thủ đô Ma-đa-ga-xca

BÀI HỌC QUÝ GIÁ

“Hình ảnh Chủ tịch Hồ Chí Minh rất gần gũi với những người đấu tranh cho độc lập, với những người nhiệt tình xây dựng CNXH trên khắp thế giới. Chúng ta hãy bày tỏ lòng biết ơn đối với Chủ tịch Hồ Chí Minh, Người đã khơi lên ngọn lửa hy vọng đối với những người không muốn thất vọng về tương lai, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã để lại cho chúng ta một bài học quý giá”.

BÁO CAM-PU-CHIA

NGƯỜI SÁNG LẬP ĐẢNG CỘNG SẢN

Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại là người con anh hùng của dân tộc Việt Nam, người sáng lập Đảng Cộng sản và người thầy của cách mạng Việt Nam, chiến sĩ lỗi lạc của phong trào cộng sản và công nhân quốc tế, một nhà hoạt động tiên phong của thời đại ngày nay, một người bạn chiến đấu thân thiết của các dân tộc đang đấu tranh vì hoà bình, độc lập dân tộc, dân chủ và tiến bộ xã hội. Chủ tịch Hồ Chí Minh là biểu tượng của khối liên minh chiến đấu của cách mạng ba nước Việt Nam, Cam-pu-chia và Lào và tình đoàn kết của ba nước này với các nước xã hội chủ nghĩa, phong trào giải phóng dân tộc, giai cấp công nhân và nhân dân lao động toàn thế giới. Nhân dân Cam-pu-chia và nhân dân thế giới luôn kính yêu Người. Cuộc đời hoạt động cách mạng sôi nổi và phong phú của Người luôn luôn là tấm gương sáng ngời đối với tất cả chúng ta.

BÁO DÂN CHÚNG

(U-ru-goay)

ĐI VÀO TRUYỀN THUYẾT

Đồng chí Hồ Chí Minh đã từ trần sau 79 năm sống một cuộc đời phong phú, nhiều thắng lợi và đầy hy sinh hiểm có. Trước ngày Người nhắm mắt từ biệt cõi đời, ngày 2-9 nước ta đã tổ chức lễ kỷ niệm lần thứ 24 cuộc cách mạng của Việt Nam thành công do chính Người, trong cương vị người đứng đầu Đảng và nhân dân, đã lãnh đạo giành thắng lợi, và cách mạng đã cử người làm Chủ tịch nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà, Nhà nước xã hội chủ nghĩa. Đây là cuộc cách mạng xã hội chủ nghĩa đầu tiên thắng lợi ở một nước thuộc địa... Hôm nay nhân dân Việt Nam từ Bắc chí Nam thể trước anh linh Người và coi lời thể của mình là điều cao cả nhất dâng lên Người, là sẽ tổng cổ đến tên lính Mỹ cuối cùng khỏi đất nước, thực hiện lời kêu gọi vang dội của Người: “Trước mắt, chúng ta còn nhiều hy sinh gian khổ. Nhưng cuộc chiến đấu chống Mỹ, cứu nước vĩ đại của nhân dân ta đang tiến vững chắc đến thắng lợi. Tổ quốc kêu gọi chúng ta phải anh

dũng tiếp tục chiến đấu giành thắng lợi hoàn toàn. Bọn xâm lược Mỹ nhất định thua! Nhân dân ta nhất định thắng!”.

Hồ Chí Minh: một cái tên đã đi vào truyền thuyết; một người anh hùng chân chính của thời đại chúng ta bằng tấm gương của mình đã rèn luyện một dân tộc khiến cho những hành động anh hùng của dân tộc này đã trở thành thực thể hàng ngày; một lãnh tụ được người lao động, các sinh viên, các tầng lớp nhân dân và các dân tộc ở khắp mọi nơi trên thế giới giương cao hình ảnh, coi hình ảnh Người là tiêu biểu cho sự chiến thắng đế quốc, cho khả năng của các dân tộc đánh thắng được bọn xâm lược Mỹ, những tên thừa kế chủ nghĩa phát xít Hít-le. Người sáng lập ra Đảng vững mạnh của những người cộng sản Việt Nam, Người xây dựng nên khối đoàn kết toàn dân thành Mặt trận Tổ quốc; Người là chiến sĩ đấu tranh ngay từ năm 1919 xa xôi tại Hội nghị Véc-xay đã đòi quyền cho dân tộc Việt Nam bị thống trị, áp bức, khinh rẻ, đòi quyền cho các dân tộc thuộc địa bị khinh miệt; Người đã nói lên tiếng nói của các dân tộc này tại Quốc tế Cộng sản và kịch liệt lên án những tội ác man rợ của bọn thực dân; Người là “Bác Hồ”, được khắp hai miền Nam Bắc kính yêu; Người là nhà văn, nhà thơ tinh tế biết nhiều thứ tiếng, là nhà báo có ngôn ngữ súc tích mẫu mực, là người có trái tim bao la như vũ

trụ, có lòng yêu nước vô hạn đối với trẻ em; là mẫu mực của đức tính giản dị trong tất cả các mặt và chỉ tự coi mình là một “nhà hoạt động cách mạng”. Nói rằng cả cuộc đời Người, trong suốt hơn 60 năm, đã hiến dâng cho sự nghiệp cách mạng, ta vẫn chưa có được một ý niệm trọn vẹn về cuộc đời vô cùng phong phú này với biết bao nhiêu điều truyền kỳ, từ đó nổi bật lên một cống hiến lịch sử; hiến dâng cuộc đời mình cho tư tưởng vĩ đại của Lê-nin và thực hiện được tư tưởng đó tức là kết hợp cuộc chiến đấu chống thực dân với cuộc cách mạng xã hội chủ nghĩa trong dòng thác duy nhất của cuộc cách mạng thế giới nhằm chôn vùi chủ nghĩa đế quốc.

Có những nhân vật lãnh đạo đã thể hiện trước được những đức tính đẹp đẽ nhất của con người trong tương lai sắp tới và đồng chí Hồ Chí Minh là một trong những nhân vật đó.

Đảng chúng tôi, tờ báo chúng tôi, xin gửi lời chia buồn thông thiết nhất tới toàn thể nhân dân Việt Nam, Đảng Lao động Việt Nam, những người lao động Việt Nam. Lễ tang này không chỉ là riêng của các đồng chí mà là lễ tang chung của tất cả những ai chống đế quốc trên toàn thế giới. Nhưng chúng tôi tin tưởng tuyệt đối rằng, dưới ngọn cờ Hồ Chí Minh, các đồng chí sẽ giành được thắng lợi hoàn toàn, tổng cổ bọn đao phủ Mỹ ra khỏi đất nước.

Những con người với tầm vóc lớn lao như Người đã để lại sự đóng góp bất diệt vào thắng lợi của sự nghiệp chống đế quốc trên thế giới rọi chiếu đường đi tới tương lai xã hội chủ nghĩa và cộng sản chủ nghĩa cho loài người. Tên tuổi Người không bao giờ phai nhạt trong tâm trí các dân tộc! Vinh quang thuộc về đồng chí Hồ Chí Minh!

BÁO ÉT-XO⁽¹⁾

(Ma-li)

NGƯỜI LÃNH ĐẠO HAI CUỘC CÁCH MẠNG, BA CUỘC KHÁNG CHIẾN

... Người không những chỉ sáng lập ra Đảng Lao động Việt Nam, Mặt trận Dân tộc Thống nhất, Lực lượng Vũ trang Nhân dân của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà, mà còn lãnh đạo hai cuộc cách mạng trong cả nước: Cách mạng Dân tộc Dân chủ Nhân dân và Cách mạng Xã hội chủ nghĩa, lãnh đạo ba cuộc kháng chiến chống Nhật, chống Pháp và Mỹ. Cũng chính Người đã đòi hỏi Chính phủ Pháp trao trả quyền tự quyết cho nhân dân Việt Nam sau chiến tranh thế giới thứ nhất, tại Hội nghị Véc-xay năm 1918. Người đã lãnh đạo và tổ chức chiến thắng Điện Biên Phủ năm 1954.

(1) Cơ quan ngôn luận của Ủy ban quân sự giải phóng dân tộc Ma-li, số ra ngày 20-5-1971.

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã dạy cho nhân dân Việt Nam và nhân dân thế giới: *“Không có gì quý hơn độc lập, tự do...”*

... Đồng chí Hồ Chí Minh, Người đã vạch con đường cho toàn dân đấu tranh thống nhất Tổ quốc, mà đến ngày thực hiện được thì Người đã vắng mặt. Nhưng đó là ý chí của 31 triệu nhân dân Việt Nam tiếp tục đấu tranh với dũng khí và quyết tâm phi thường.

BÁO MAI-NI-CHI SIM-BUN

(Nhật)

SỰ KIỆN QUAN TRỌNG NHẤT

Sinh ra trên mảnh đất Việt Nam, Cụ Hồ Chí Minh đã tập trung được sự chú ý và sự tôn kính nhiều nhất của thế giới, bản thân Cụ là một pho lịch sử... Có thể nói Cụ Hồ Chí Minh đã sáng tạo ra và thực tế đã để lại tư tưởng và một sự mâu thuẫn trong thời đại giải phóng thuộc địa. Sự kết hợp giữa chủ nghĩa cộng sản và chủ nghĩa dân tộc mà Chủ tịch Hồ Chí Minh đã thực hiện có lẽ là sự kiện quan trọng nhất trong quá trình tan rã của chủ nghĩa thực dân sau chiến tranh thế giới thứ hai. Người ta cho rằng đây cũng là yếu tố cơ bản làm thất bại chính sách đối với Việt Nam dựa trên lý luận đô-mi-nô của Đa-lét, Ken-nơ-đi, Giôn-xơn. Không thể giải thích khác về sức mạnh tiềm tàng của một dân tộc đã chiến đấu liên tục với những nước lớn của thế giới trong một phần tư thế kỷ kể từ sau chiến tranh thế giới thứ hai đến nay, và đang đẩy mạnh cuộc đấu tranh này.

Số ra ngày 5-9-1969

BÁO NGƯỜI VÔ SẢN

(Thụy Điển)

NƯỚC VIỆT NAM XÃ HỘI CHỦ NGHĨA

Thật đáng tiếc là Chủ tịch Hồ Chí Minh không được chứng kiến ngày đất nước của Người hoàn toàn giải phóng – ngày 30-4-1975. Không những Việt Nam mà cả thế giới đã mất một trong những vĩ nhân của thế kỷ này. Cách mạng Việt Nam là thành quả sự nghiệp của Người. Hồ Chí Minh là người công dân của cả thế giới, một người có tầm vóc vĩ đại. Người đại diện cho tất cả các dân tộc bị áp bức. Người là ngọn hải đăng của phong trào cộng sản quốc tế ở Đông Nam châu Á.

Tưởng nhớ Người, chúng ta hãy bảo vệ sự nghiệp của Người, và hết lòng ủng hộ nước Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

BÁO RÔ-ĐÔNG SIN-MUN

(Triều Tiên)

TẬN TỤY PHỤC VỤ NHÂN DÂN

Đồng chí Hồ Chí Minh đã cống hiến cả cuộc đời mình cho hoạt động cách mạng, vì thắng lợi của chủ nghĩa Mác – Lê-nin ở Việt Nam, độc lập dân tộc và hạnh phúc của nhân dân và góp phần to lớn vào phong trào cộng sản quốc tế. Cuộc đời của đồng chí là một tấm gương tận tụy phục vụ nhân dân và sự nghiệp của giai cấp công nhân quốc tế.

BẢO SỰ NGHIỆP CÔNG NHÂN

(Bun-ga-ri)

HOẠT ĐỘNG CHUNG

“Nhân dân lao động Bun-ga-ri đánh giá cao nhưng cống hiến của Hồ Chủ tịch đối với việc củng cố sự hợp tác giữa hai dân tộc anh em. Hoạt động chung của Chủ tịch Hồ Chí Minh và đồng chí G.Đi-mi-tơ-rốp đã tạo ra cơ sở vững chắc của tình hữu nghị ngày càng phát triển và được củng cố hơn nữa trong những năm xây dựng chủ nghĩa xã hội và trong cuộc đấu tranh chống đế quốc xâm lược”.

BÁO SỰ THẬT
(Liên Xô)

NGƯỜI CON VĨ ĐẠI

“Ngày 19-5 năm nay kỷ niệm lần thứ 85 ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh – nhà hoạt động lỗi lạc của phong trào cộng sản, công nhân quốc tế và giải phóng dân tộc, người sáng tạo Đảng Lao động Việt Nam, Chủ tịch đầu tiên của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà. Trong suốt gần nửa thế kỷ, tên tuổi Hồ Chí Minh gắn liền với những sự kiện hết sức quan trọng trong lịch sử anh hùng của nhân dân Việt Nam, cuộc đấu tranh của họ vì tự do và độc lập của Tổ quốc, vì chủ nghĩa xã hội.

Chủ tịch Hồ Chí Minh là một trong những nhà cách mạng đầu tiên ở phương Đông – những người tiếp tục học thuyết mác-xít lê-nin-nít về đấu tranh giai cấp và cách mạng giải phóng dân tộc, trở thành những nhà tuyên truyền tích cực cho học thuyết đó. Công lao của Chủ tịch Hồ Chí Minh và những bạn chiến đấu của Người trong cuộc đấu tranh cách mạng là ở chỗ họ đã kết hợp phong trào giải phóng dân tộc ở Việt Nam với chủ nghĩa Mác – Lê-nin, vận dụng

sáng tạo vào những điều kiện cụ thể của khu vực đó trên thế giới. Kết quả chủ yếu của hoạt động của họ nhằm phổ biến và vận dụng sáng tạo học thuyết mác-xít lê-nin-nít là việc thành lập trong năm 1930 Đảng Cộng sản Đông Dương, đội tiên phong chiến đấu của giai cấp vô sản, các tầng lớp lao động khác ở thành thị và nông thôn, lãnh đạo cuộc đấu tranh của họ chống chủ nghĩa thực dân và phong kiến.

Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn luôn chủ trương thực hiện trước sau như một nguyên tắc lê-nin-nít về sự thống nhất chặt chẽ giữa Đảng và nhân dân. Công tác kiên trì, có mục tiêu rõ ràng của những người cộng sản Việt Nam dưới sự lãnh đạo của đồng chí Hồ Chí Minh nhằm đoàn kết tất cả các lực lượng tiến bộ trong nước dẫn tới việc thành lập ở Việt Nam mặt trận thống nhất dân tộc, mà cơ sở là công nông liên minh.

Trong khi đấu tranh nhằm tăng cường mối liên hệ giữa Đảng và nhân dân trong nước, những người cộng sản Việt Nam đứng đầu là đồng chí Hồ Chí Minh, đã chủ trương tăng cường tinh thần đoàn kết với phong trào cách mạng quốc tế, tìm thấy trong những thắng lợi của phong trào đó nguồn sức mạnh cho cuộc đấu tranh nhằm giải phóng dân tộc và xã hội”.

Tất cả những thắng lợi đó đã giành được nhờ sự lãnh đạo tài tình của Đảng Lao động Việt Nam được

đồng chí Hồ Chí Minh, người cộng sản Việt Nam đầu tiên rèn luyện.

Trong ngày kỷ niệm lần thứ 85 ngày sinh của vị Chủ tịch đầu tiên của nước Việt Nam xã hội chủ nghĩa, những học trò của Người, được Người rèn luyện với ý thức đầy trách nhiệm, có thể nói rằng họ đã làm tất cả để Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh được thực hiện. Những thắng lợi mà những người yêu nước giành được ở miền Nam Việt Nam, việc đánh đổ hoàn toàn chế độ bù nhìn - đó là thắng lợi của sự nghiệp mà đồng chí Hồ Chí Minh đã suốt đời đấu tranh, đó còn là sự khẳng định sức mạnh vô địch của phong trào giải phóng dân tộc, hoà bình và chủ nghĩa xã hội. Sự lãnh đạo tài tình quần chúng nhân dân, thái độ sáng tạo đối với việc tổ chức cuộc đấu tranh của họ trong tất cả các giai đoạn phát triển của phong trào cách mạng ở Việt Nam, trong những năm kháng chiến vũ trang chống xâm lược cũng như trong giai đoạn xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc và hoàn thành cuộc cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân ở miền Nam, chủ nghĩa anh hùng cách mạng vô song và tinh thần sẵn sàng hy sinh tất cả vì những lý tưởng tự do và tiến bộ cao cả đã nâng cao uy tín và làm cho tất cả những người tiến bộ trên quả đất khâm phục Đảng Lao động Việt Nam và đồng chí Hồ Chí Minh – lãnh tụ của Đảng. Kinh nghiệm của phong trào cách mạng Việt Nam, cuộc đấu tranh anh

hùng và thắng lợi của nhân dân Việt Nam là tấm gương cổ vũ đối với các dân tộc đang bảo vệ tự do và độc lập chống sự xâm lược của đế quốc và lực lượng phản động.

Nhân dân Liên Xô biết rõ Chủ tịch Hồ Chí Minh là người chiến sĩ đấu tranh liên tục và không mệt mỏi cho sự thống nhất và đoàn kết của phong trào cộng sản và cộng nhân quốc tế, cho sự đoàn kết của tất cả các lực lượng tiến bộ của thời đại hiện nay trong cuộc đấu tranh chung chống chủ nghĩa đế quốc, vì hoà bình, dân chủ và chủ nghĩa xã hội. Xuất phát từ lợi ích của cuộc đấu tranh đó, đồng chí Hồ Chí Minh rất quan tâm đến việc củng cố sự đoàn kết thống nhất với Liên Xô, Đảng Cộng sản Liên Xô.

Chủ tịch Hồ Chí Minh sống trong sự nghiệp của Đảng Lao động Việt Nam, đội tiên phong dày dạn của nhân dân Việt Nam, đội ngũ chiến đấu của phong trào cộng sản quốc tế. Một trong những nguồn sức mạnh và uy tín của Đảng Lao động Việt Nam là sự trung thành đối với những lời di huấn có tính chất quốc tế chủ nghĩa của người sáng lập và lãnh tụ của mình. Những người cộng sản và nhân dân Việt Nam đã giành thắng lợi trên con đường củng cố hoà bình và tương lai tươi sáng trên đất nước Việt Nam, gương cao ngọm cờ Hồ Chí Minh – ngọn cờ của chủ nghĩa yêu nước cao cả và chủ nghĩa quốc tế vô sản, của tình hữu nghị Xô - Việt không gì phá vỡ nổi.

BÃO TIA LỬA

(Ru-ma-ni)

MỘT TRONG NHỮNG HÌNH ẢNH SÁNG NGỜI CỦA PHONG TRÀO CỘNG SẢN QUỐC TẾ

Đồng chí Hồ Chí Minh, người con trung thành người lãnh đạo cao cả của giai cấp công nhân và nhân dân Việt Nam, người chiến sĩ lỗi lạc của phong trào giải phóng dân tộc, người chiến sĩ xuất sắc đấu tranh cho sự toàn thắng của lý tưởng hoà bình, dân chủ và chủ nghĩa xã hội trên thế giới. Tên tuổi của đồng chí Hồ Chí Minh gắn bó chặt chẽ với toàn bộ cuộc đấu tranh của nhân dân Việt Nam, trong hơn nửa cuối của thế kỷ này giành giải phóng dân tộc và giải phóng xã hội, nhằm thực hiện những nguyện vọng phát triển độc lập, phồn vinh và tiến bộ.

Đồng chí Hồ Chí Minh đồng thời là một trong những hình ảnh sáng ngời nhất của phong trào cộng sản và công nhân quốc tế. Người kiên trì ủng hộ sự đoàn kết giữa các nước xã hội chủ nghĩa, trong phong trào cộng sản quốc tế trên cơ sở những tiêu

chuẩn mác-xít lê-nin-nít và chủ nghĩa quốc tế vô sản. Đó là tư tưởng mà Người đã nhấn mạnh trong bản Di chúc, văn kiện cuối cùng đã nói lên những nguyện vọng và ý nghĩ của mình cho đời sau. Đồng thời Người đã đấu tranh không mệt mỏi để thống nhất các lực lượng chống đế quốc, giành tự do và độc lập dân tộc vì sự toàn thắng của các tư tưởng tiên tiến của loài người, của các nguyện vọng tiến bộ và hoà bình trên thế giới.

BÁO TIN TỨC XU-ĐĂNG
(Xu-đăng)

NGƯỜI ĐÃ VẬN DỤNG MỘT CÁCH KHÉO LÉO CHỦ NGHĨA MÁC

Cụ Hồ Chí Minh biết cách giải quyết những khó khăn và những biến động của chính trị và lịch sử. Người đã đem tài năng hiếm có và phẩm chất vô cùng cao quý của Người để hiến dâng cho lý tưởng mà Người đã xác định.

Vị Chủ tịch vừa mới qua đời đã có những phẩm chất cao quý của một tinh thần phấn đấu không ngừng, một nghị lực phi thường, một đầu óc khôn ngoan và hiếm có...

Người đã vận dụng một cách khéo léo chủ nghĩa Mác vào điều kiện cụ thể của Việt Nam, đồng thời vẫn quan tâm đến sự cần thiết phải thực hiện nghĩa vụ quốc tế.

*Bài đăng trên báo Tin tức Xu-đăng
Số ra ngày 5-9-1969*

L.I BRÊ-GIƠ-NÉP

Chủ tịch Ban chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản,

Chủ tịch Đoàn Chủ tịch Xô-viết tối cao Liên Xô.

VẠCH RA ĐƯỜNG LỐI CHO CHÚNG TA

Chúng ta lạc quan và tin tưởng nhìn về tương lai, những chân trời rộng lớn đã mở ra trước nhân dân hai nước chúng ta, các thành viên bình đẳng của gia đình hùng mạnh cộng đồng xã hội chủ nghĩa. Vla-di-mia I-lích Lê-nin ở nước Nga Xô-viết và đồng chí Hồ Chí Minh ở Việt Nam, các lãnh tụ vĩ đại của cách mạng, đã xây dựng nền móng cho hai Nhà nước chúng ta, đã thúc đẩy một cách quyết định sự phát triển của hai nước chúng ta và vạch ra đường lối cho chúng ta. Chúng ta có thể tự hào nói rằng chúng ta trung thành với đường lối đó.

N.K. CRI-SƠ-NAN

Ủy viên Bộ chính trị kiêm Bí thư Hội đồng

Toàn quốc Đảng Cộng sản Ấn Độ

NGỌN CỜ CỦA CHỦ NGHĨA LÊ-NIN

Cuộc đấu tranh thắng lợi của nhân dân Việt Nam để giải phóng đất nước và xã hội, đã có ảnh hưởng quyết định đến toàn bộ lịch sử của loài người trong thế kỷ XX. Chủ tịch Hồ Chí Minh là nhà lãnh đạo xuất sắc nhất và là nhà kiến trúc của cách mạng Việt Nam. Nhưng Chủ tịch Hồ Chí Minh không chỉ là của riêng nhân dân Việt Nam. Người còn là toàn thế giới. Sinh thời, Người là một nhân vật thần thoại.

Ngày nay, chân dung của Bác Hồ – như Người thường được gọi ở Việt Nam – đã được giương cao trong các cuộc biểu tình từ Tô-ky-ô đến Xan Phran-xi-xcô, từ La Ha-ba-na đến Can-quýt-ta.

Cho đến hơi thở cuối cùng của đời mình, Người vẫn giương cao ngọn cờ của chủ nghĩa Lê-nin, ngọn cờ của chủ nghĩa quốc tế vô sản, ngọn cờ của Cách

mạng xã hội chủ nghĩa tháng Mười vĩ đại. Cuộc đời của Chủ tịch Hồ Chí Minh sẽ mãi mãi là ngọn hải đăng cổ vũ các chiến sĩ đấu tranh cho tự do và những người cộng sản thuộc tất cả các thế hệ tại tất cả các nước.

Ê-RÊ-MAY PÁC-NỐP

Nhà Nghiên cứu văn học Liên Xô

NHỮNG DẤU ẤN CỦA MỘT CUỘC ĐỜI

*Nhà xuất bản Tiến Bộ (Liên Xô)
vừa xuất bản một tuyển tập thơ văn
Chủ tịch Hồ Chí Minh, chúng tôi xin
giới thiệu dưới đây bài của Nhà nghiên cứu
văn học Liên Xô Ê-rê-may Pác-nốp,
viết về quyển sách quý này.*

Đồng chí Hồ Chí Minh – nhà cách mạng chân chính, nhà báo sâu sắc và nhà thơ trữ tình tinh tế có viết trong *Di chúc* của Người: “*Suốt đời tôi hết lòng phục vụ nhân dân*”. Điều đó đã thể hiện rõ trong tập văn chọn lọc của vị lãnh tụ vĩ đại của nhân dân Việt Nam.

Tập văn gồm những bài thơ, những truyện ngắn, những bài chính luận, và những bài phát biểu chung quanh các vấn đề văn học nghệ thuật. Các bài được viết bằng những thứ chữ khác nhau: chữ Việt, chữ Pháp, chữ Hán, và đã đi vào kho tàng của cái tinh thần quý giá của đất nước Việt Nam anh hùng. Đây

là những dấu ấn của cuộc đời một con người vĩ đại và quên mình. Đây là bằng chứng sinh động của một tinh thần cương nghị thanh cao. Và hơn nữa, đây là những tư liệu lịch sử rất hiếm có, vì đồng chí Hồ Chí Minh đã lãnh đạo cuộc đấu tranh vũ trang trong mấy chục năm của nhân dân mình chống xâm lược.

Rời Việt Nam vào năm 1911 khi đất nước còn bị thực dân Pháp chia cắt làm ba phần Bắc kỳ, Trung kỳ và Nam kỳ, chẳng bao lâu đồng chí Hồ Chí Minh đã trở thành một nhà cách mạng dày dạn.

“Tôi hoàn toàn đứng về Lê-nin và Quốc tế thứ ba”. Sau này Người đã viết như vậy. Người không những là người cộng sản Việt Nam đầu tiên, mà còn là một trong những người sáng lập Đảng Cộng sản Pháp, là người hoạt động cách mạng ở Trung Quốc và một số nước vùng Đông Nam châu Á. Được sự giúp đỡ của những người cộng sản ở Pa-ri và Hội liên hiệp các dân tộc thuộc địa Pháp, năm 1922 đồng chí Hồ Chí Minh ra báo *Người cùng khổ*, trên đó đăng những bài, truyện đả kích, và tranh châm biếm đầu tiên của mình.

Bị cảnh sát nhiều nơi truy nã về hoạt động chính trị. Người phải đi khắp nơi, có khi trốn trong buồng thủy thủ trên tàu, hay ngủ cùng với những người nghèo. Vốn quen chịu đựng gian khổ từ nhỏ, nhà cách mạng rất dễ hoà hợp với những người vô sản và

chia sẻ cùng họ mọi nỗi gian nan. Người làm bất cứ việc gì: xén cây, quét tuyết trên đường phố Pa-ri, giúp việc trong tiệm cà phê, làm thợ ảnh, đốt bếp lò hay rửa chén bát trên tàu thủy. Người phải giữ bí mật bằng cách luôn luôn thay đổi chỗ ở, và Người làm việc để sống, sống để đấu tranh.

Kẻ thù sợ giọng văn sắc như dao của Người. Ngay từ đầu câu chuyện đã đi vào điểm chính, đó là văn phong của nhà báo Hồ Chí Minh. Chẳng hạn mở đầu chuyện đả kích *Về câu chuyện Xi-ki*: “Từ khi có chủ nghĩa thực dân, nhiều người da trắng đã được thuê tiền để đâm võ mặt những người da đen”.

Đồng chí Hồ Chí Minh đã phải vượt qua nhiều khó khăn lớn để đến Mát-xcơ-va. Lúc bấy giờ thủ đô đang vĩnh biệt vị lãnh tụ vĩ đại. Rét buốt, bỏ ngõ, khó nhọc không cần được bước chân người phái viên Đông Dương. Bão tuyết làm cho con đường trắng xóa, dải băng tang rữ xuống im lặng, trong nhà khách của Quốc tế cộng sản, mực đông lại, đồng chí Hồ Chí Minh viết bằng bút chì: “Khi còn sống, Người đã là Cha, là Thầy, là Đồng chí, là Cố vấn của chúng ta. Bây giờ, Người là ngôi sao sáng chỉ đường dẫn chúng ta vào cuộc cách mạng xã hội”.

Đầu năm 1941, khi châu Âu rên xiết dưới gót sắt của bọn phát xít Hít-le, phát xít Nhật hoành hành ở Trung Quốc, đồng chí Hồ Chí Minh bí mật trở về

nước. Qua biên giới Trung Quốc, Người đến ở trong một cái hang thuộc một vùng núi vắng vẻ tỉnh Cao Bằng. Từ trong hang, có thể nhìn thấy những vách đá và những màn cây che kín khu rừng. Bên trên hang, chỉ có một khe hẹp màu xanh đưa vào một ít ánh sáng nhưng đó là ánh sáng trên bầu trời Tổ quốc thân yêu.

Cái hang ẩm thấp ấy ở huyện Hà Quảng đã trở thành trung tâm của vùng tự do sau này. Nó là nơi làm việc yên tĩnh và có một ý nghĩa đặc biệt thiêng liêng từ khi Người đến ở. Cái hang nhỏ bé này đã trở thành nơi xuất phát của cuộc hành quân giải phóng vĩ đại, đánh dấu năm 1945 lịch sử. Những năm tháng không quên ấy ở vùng núi Việt Nam đọng lại trong kỷ niệm của nhà thơ.

Đường non khách tới hoa đây

Rừng sâu quân đến tung bay chim ngàn.

Đồng chí Hồ Chí Minh làm việc không biết mệt. Sáng sớm, Người ra cửa hang ngồi dịch tác phẩm kinh điển của Mác – Lê-nin. Buổi chiều, Người dành cho công việc hàng ngày: chuẩn bị Hội nghị thường kỳ của Ban Chấp hàng Trung ương, viết thư, gặp những cán bộ hoạt động bí mật. Và chỉ đến đêm tối, khi không gian tràn ngập những hơi thở dịu dàng của cây lá, khi những tiếng chim đêm bắt đầu gọi nhau, Người mới có thể làm thơ. Dưới

ánh sáng chập chờn của cây đèn dầu. Người giải bày tình cảm vốn tràn trề trong lòng. Khuôn khổ chật hẹp, ngôn ngữ ước lệ ở lối thơ nho giáo cổ điển đã không ngăn cản nổi những xúc động mãnh liệt trong tâm hồn Người, bằng một nghệ thuật cô đọng, Người đã vứt bỏ những chỗ thừa, và để lại nhiều bài thơ súc tích, tinh tế.

Sau khi bọn phát xít Nhật chiếm đóng nhiều khu dân cư chủ yếu của Việt Nam, đồng chí Hồ Chí Minh lại đi Trung Quốc, nơi bấy giờ đang có nhiều nhà cách mạng Việt Nam hoạt động. Tại thị trấn Túc Vinh, Người trú chân trong quán trọ. Đêm đêm, những tên cảnh sát mật lảng vảng quanh phòng Người. Và liền đó, Người bị chúng bắt giam trong một nhà lao tối tăm lạnh lẽo. Sau nhiều tháng trời, qua mười tám nhà tù hôi hám, ẩm thấp, như những hang chuột ở Nam Ninh, Quế Lâm, Liễu Châu... và những nhà tù khác thuộc tỉnh Quảng Tây, Người gầy rạc đi.

Trong những ngày ấy, bọn phát xít Hít-le đã tiến đến gần sông Von-ga, còn ở Viễn Đông, những tên lính Nhật Bản hàng ngày tiến vào Việt Nam. Với nguồn thơ dồi dào sẵn có và bằng tư duy hình tượng, đồng chí Hồ Chí Minh đã thấy sự giống nhau giữa cái lạnh của Người trong vùng rừng có tuyết với cái lạnh của những người yêu nước ở Lạng Sơn đang bị quân thù tiến đánh.

Người nghĩ đến những điều lớn lao vốn xuyên suốt đời mình. Và những vần thơ châm biếm một cách nhẹ nhàng xuất hiện:

*Hôm nay xiềng xích thay dây trói
Mỗi bước leng keng tiếng ngọc rung
Tuy bị tình nghi là gián điệp
Mà như khanh tướng vẻ ung dung.*

Rồi trên những mảnh báo cũ đã bỏ đi dần dần hiện lên những bài thơ *Nhật ký trong tù* – những bài thơ đã trở thành bất hủ trong thi ca cách mạng thế giới...

Suốt đời mình, đồng chí Hồ Chí Minh đã không xa rời cây bút. Người viết không lâu trước khi qua đời: “Điều mong muốn cuối cùng của tôi là: Toàn Đảng, toàn dân ta đoàn kết phấn đấu, xây dựng một nước Việt Nam hoà bình, thống nhất, độc lập, dân chủ và giàu mạnh, và góp phần xứng đáng vào sự nghiệp cách mạng thế giới”. Lời *Di chúc* ấy, trở thành cương lĩnh chiến đấu của những người cộng sản Việt Nam.

GIÊM GIÁC-SON

Đại biểu Mỹ tại Hội nghị Quốc tế

"Việt Nam và thế giới" họp ở Hà Nội 5-1980

HÀNH ĐỘNG CUỐI CÙNG

Tôi xin bày tỏ niềm yêu mến của Đảng Cộng sản Mỹ, của Ban Chấp hành Trung ương và của các đồng chí lãnh đạo cao cấp của Đảng đối với đồng chí Hồ Chí Minh và Đảng của nhân dân Việt Nam của Người. Nước Việt Nam, dân tộc của những người anh hùng, chính là nhịp đập của tim chúng tôi, người chiến sĩ vĩ đại chống sự xâm lược dã man của đế quốc Mỹ vào cuộc sống thanh bình, vào sinh mạng và đất nước của nhân dân Việt Nam, ở miền Nam cũng như ở miền Bắc, Người luôn luôn quan tâm sâu sắc và tin tưởng vững chắc rằng: Nhân dân lao động Mỹ sẽ xây dựng được một lực lượng hoà bình mạnh mẽ. Một trong những hành động cuối cùng của Người là gửi lời chúc mừng cổ vũ đến Đảng Cộng sản Mỹ nhân dịp kỷ niệm lần thứ 50 Ngày thành lập Đảng. Trong lời chúc mừng này, Người ca ngợi cuộc đấu tranh của giai cấp công nhân, cuộc

đấu tranh giải phóng của người da đen và phong trào ngày càng phát triển của các lực lượng đòi chấm dứt chiến tranh xâm lược.

Đồng chí Hồ Chí Minh là một ngôi sao sáng nhất trên bầu trời những nhà xây dựng lớn. Suốt đời đồng chí đấu tranh không biết mệt mỏi cho hạnh phúc và tự do cho tất cả các dân tộc trên nhiều mặt trận ở mọi tầng lớp. Ánh sáng của Người tổng hợp nhiều tài năng toả ra chân lý sáng ngời của Lê-nin: khoa học của cuộc đấu tranh của nhân dân lao động để tự giải phóng mình khỏi ách thống trị của bọn bóc lột.

G.GRÊ-XCÔ

Nhà du hành vũ trụ Liên Xô

ẤN TƯỢNG SÂU SẮC

Chúng ta họp mặt tại đây nhân dịp kỷ niệm lần thứ 90 ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh để bày tỏ lòng kính trọng sâu sắc nhất của nhân dân toàn thế giới tưởng nhớ người con vĩ đại của Việt Nam, người chiến sĩ lỗi lạc đấu tranh cho hoà bình, tự do và độc lập dân tộc, Người đã trở thành biểu tượng của lòng dũng cảm kiên cường và chủ nghĩa anh hùng cách mạng của toàn thể nhân dân Việt Nam.

Bài phát biểu của Thủ tướng Phạm Văn Đồng phân tích một cách khoa học và sâu sắc ý nghĩa lịch sử của cuộc đời và cuộc đấu tranh của người con vĩ đại này của nhân dân Việt Nam, đã để lại một ấn tượng sâu sắc cho tất cả chúng ta.

Tên tuổi Chủ tịch Hồ Chí Minh đã gắn liền với những sự kiện trong lịch sử anh hùng của nhân dân Việt Nam, gắn liền với cuộc đấu tranh vì tự do và độc lập của nhân dân Việt Nam.

Hồ Chủ tịch đã có sự cống hiến vô giá đối với phong trào giải phóng dân tộc, đối với sự phát triển

cách mạng trên thế giới, đối với sự nghiệp củng cố hoà bình, dân chủ và tiến bộ xã hội trên hành tinh chúng ta.

Chủ tịch Hồ Chí Minh là một trong những người đại diện đầu tiên đã thức tỉnh châu Á, Người đã nhận thức được với tất cả trái tim mình sự vĩ đại của thắng lợi của Cách mạng tháng Mười ở nước Nga. Người đã vũ trang cho quảng đại quần chúng nhân dân lao động bị áp bức ở Việt Nam những tư tưởng vĩ đại của Lê-nin.

Dưới sự lãnh đạo của Chủ tịch Hồ Chí Minh, nhân dân Việt Nam đã làm cuộc Cách mạng tháng Tám thành công năm 1945, năm chiến thắng của chủ nghĩa phát xít.

Cuộc cách mạng này đã giáng đòn quyết định đầu tiên vào hệ thống thuộc địa của chủ nghĩa đế quốc ở châu Á.

Dưới ngọn cờ của Chủ tịch Hồ Chí Minh, nhân dân Việt Nam đã lập nên Nhà nước công nông đầu tiên ở Đông Nam châu Á - nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà. Vượt qua muôn ngàn gian lao thử thách, dưới sự lãnh đạo của Đảng, của những người cộng sản do Chủ tịch Hồ Chí Minh sáng lập, nhân dân Việt Nam đã giành được chiến thắng vẻ vang trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp. Trong giờ phút quyết liệt, khi nhân dân Việt Nam phải đương

đầu với cuộc xâm lược của đế quốc Mỹ, lời kêu gọi của Chủ tịch Hồ Chí Minh “*Không có gì quý hơn độc lập, tự do*” đã trở thành phương châm hành động của tất cả những người yêu nước Việt Nam đoàn kết quanh vị Chủ tịch của mình. Lời kêu gọi yêu nước này đã giúp những người yêu nước Việt Nam giành thắng lợi lịch sử trong cuộc đụng độ với một kẻ thù tàn bạo và nguy hiểm.

Nhân dân Việt Nam anh dũng đã hoàn thành một cách vẻ vang lời di huấn của vị lãnh tụ của mình, đó là bảo vệ vinh dự, tự do và độc lập của Tổ quốc, lập nên một nước Việt Nam thống nhất xã hội chủ nghĩa, tiền đồn vững chắc của hoà bình và chủ nghĩa xã hội ở Đông Nam Á.

LA-RU-UON-ĐO XE-MAY-ÁT

Đại biểu Ê-ti-ô-pi-a tại Hội nghị Quốc tế

"Việt Nam và thế giới" họp tại Hà Nội 5-1980

CHÍNH ĐẢNG HÙNG MẠNH

Thay mặt Ủy ban hoà bình, Đoàn kết và hữu nghị Ê-ti-ô-pi-a, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn của tôi đối với Hội đồng hoà bình thế giới đã tổ chức cuộc Hội nghị này tại Thủ đô Hà Nội. Tôi cũng xin bày tỏ những lời chào mừng chân thành đối với nhân dân và các bạn Việt Nam có mặt tại cuộc hội nghị để kỷ niệm lần thứ 90 ngày sinh đồng chí Hồ Chí Minh người sáng lập, người thầy và lãnh tụ cách mạng kính yêu của nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam.

Như các đồng chí đều biết, những chiến thắng nổi bật của nhân dân Việt Nam là kết quả sự hy sinh của hàng trăm nghìn nhà cách mạng Việt Nam, của hàng triệu người Việt Nam, đồng thời cũng là kết quả sự ủng hộ của các nước xã hội chủ nghĩa và các lực lượng tiến bộ trên toàn thế giới. Đây cũng là những thành tựu đã giành được dưới sự lãnh đạo gương mẫu của đồng chí Hồ Chí Minh. Đức tính cần mẫn của Người, sự toàn tâm toàn ý cống hiến cho

những lợi ích của quần chúng, lòng trung thành tuyệt đối của Người đối với Đảng, với giai cấp công nhân và dân tộc Người cũng như đức tính giản dị khiêm tốn của Người là những tấm gương sáng ngời cho tất cả các nhà cách mạng noi theo. Người là một nhà yêu nước chân chính, người anh hùng dân tộc vĩ đại nhất đã dẫn dắt nhân dân Việt Nam đấu tranh một cách kiên trì và bền bỉ vì sự nghiệp giải phóng và độc lập dân tộc, chống chủ nghĩa đế quốc, chủ nghĩa thực dân cũ và mới.

Bác Hồ không chỉ là một vị anh hùng dân tộc, Người còn là một trong những nhà cách mạng vĩ đại nhất của thời đại chúng ta, là một trong những lãnh tụ nổi tiếng nhất của phong trào cộng sản và công nhân quốc tế. Người đã lãnh đạo nhân dân Việt Nam tiến hành những trận chiến đấu lâu dài và gian khổ chống những cuộc chiến tranh xâm lược của thực dân Pháp và đế quốc Mỹ. Lúc sinh thời, Người đã lãnh đạo cuộc kháng chiến trên lĩnh vực chính trị, quân sự và văn hoá chống những kẻ thù đó.

Năm 1966, vào lúc cuộc chiến đấu của nhân dân Việt Nam đang ở trong thời kỳ khó khăn nhất, Người nói: *"Không có gì quý hơn độc lập, tự do"*. Đây là câu trả lời đối với bức thông điệp của Tổng thống Mỹ Lin-đơn Giôn-xơn. Bác Hồ đã bày tỏ một cách rõ ràng sự khước từ của Người đối với đề nghị thương lượng, đầu hàng mà Tổng thống Mỹ đưa ra trong bức thông

diệp được diễn tả bằng những từ ngữ sắc mùi hiếu chiến của y. Người tuyên bố sẽ không bao giờ đồng ý tiến hành thương lượng dưới sự đe dọa của bom đạn. Khi nói điều này, Người đã không hề lè loi. Toàn thể nhân dân Việt Nam đã đáp lại lời kêu gọi của Người. Tất nhiên, Bác Hồ đã không được nhìn thấy đất nước Việt Nam hôm nay, nhưng chính Đảng hùng mạnh do Người sáng lập đã tiếp tục noi theo lời dạy của Người, và đang xây dựng một nước Việt Nam thống nhất và xã hội chủ nghĩa.

Bằng cuộc chiến đấu kiên trì và bất khuất, nhân dân Việt Nam đã đánh thắng chủ nghĩa đế quốc Mỹ, đã đánh thắng tên khổng lồ của phe đế quốc. Nhân dân Việt Nam đã giành cho các dân tộc đang đấu tranh vì độc lập dân tộc và tự do một bài học lớn. Những thắng lợi này không chỉ thuộc về nhân dân Việt Nam mà còn là thắng lợi của tất cả các dân tộc bị áp bức trên toàn thế giới.

Nhân dân Ê-ti-ô-pi-a chúng tôi đánh giá cao và khâm phục cuộc đấu tranh mẫu mực và chiến thắng của nhân dân Việt Nam anh hùng chống chủ nghĩa đế quốc và bọn phản động. Một trong những khẩu hiệu quen thuộc ở Ê-ti-ô-pi-a mà chúng tôi thường nhắc đến là: Ê-ti-ô-pi-a sẽ trở thành Việt Nam thứ hai.

I. LÉP-SEN-CÔ

Nhà văn Liên Xô

THẬT LÀ MỘT CON NGƯỜI TUYỆT VỜI

Tôi chưa thấy một người nào mà sau khi gặp đồng chí Hồ Chí Minh, dù chỉ một lần, mà người đó lại không thốt lên khi nhớ đến cuộc gặp gỡ: “Thật là một con người tuyệt vời!” Người đã từng là một nhà báo, Người có một cặp mắt tinh tường và ngời bút sắc sảo, Người là đảng viên cộng sản, một người chiến sĩ. Người là một nhà mác-xít lê-nin-nít. Người là người bạn của Liên Xô, là nhà hoạt động lỗi lạc của phong trào cộng sản và công nhân và phong trào giải phóng dân tộc, là người con xứng đáng của một dân tộc anh hùng và mãi mãi tên tuổi của Người sẽ khắc sâu trong tâm khảm chúng ta.

Người rất khiêm tốn. Người là một nhà lê-nin-nít trong tư duy, tư tưởng, trong công tác thực tế và trong đấu tranh. Người là một nhà lê-nin-nít trong thái độ của mình đối với cuộc sông, đối với chính mình và trong đời sống riêng tư. Người nghĩ về cuộc đời riêng của mình ít nhất. Tất cả cuộc đời của Người

và tất cả những ý nghĩ của Người đều cống hiến cho cuộc đấu tranh vì tự do và hạnh phúc của nhân dân. Cùng với nhân dân, Người đã tham gia cuộc đấu tranh chống thực dân Pháp. Và nhân dân đã giao phó cho Người, vị Chủ tịch đầu tiên của mình đọc đạo luật đầu tiên của Nhà nước xã hội chủ nghĩa mới – Tuyên ngôn độc lập – trịnh trọng tuyên bố nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà ra đời. Dưới sự lãnh đạo của Người, nhân dân Việt Nam đã tiến hành sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội trong cả nước, và tiến hành cuộc đấu tranh chống bọn xâm lược Mỹ.

Những năm gian khổ của Việt Nam, bom đạn thường xuyên gây thiệt hại, phụ nữ và trẻ em chết, thành phố bị tàn phá, làng mạc bị đốt cháy...

Người biết tiếp thêm ý chí và niềm tin chiến thắng cho các lực lượng trẻ của đất nước, cho những tâm hồn và trái tim.

LO-TU-TÉP

(Phó Chủ tịch Hội nhà văn Mông Cổ)

MỘT NHÀ CÁCH MẠNG VĨ ĐẠI

Chủ tịch Hồ Chí Minh là một nhà cách mạng vĩ đại, vị lãnh tụ vĩ đại, là một nhà thơ vĩ đại. Hình ảnh Chủ tịch Hồ Chí Minh không những sẽ sống mãi trong trái tim mỗi người mà còn mãi mãi lưu lại trong các tác phẩm văn học và sẽ cổ vũ cuộc đấu tranh cách mạng vĩ đại của nhân dân Việt Nam. Hình ảnh của Người cũng sẽ mãi mãi lưu lại trong các tác phẩm văn học Mông Cổ. Tất cả các nhà văn Mông Cổ tin tưởng chắc chắn rằng sự nghiệp cách mạng vĩ đại do đồng chí Hồ Chí Minh mở đường sẽ được nhân dân Việt Nam hoàn thành thắng lợi.

LU-ÍT GÔ-ĐÔI

Đại biểu Chi-lê tại Hội nghị Quốc tế

"Việt Nam và thế giới" họp tại Hà Nội 5-1980

BẢN CHẤT CỦA MỘT NHÀ CÁCH MẠNG

Những ngọn cờ giải phóng dân tộc và xã hội của chủ nghĩa xã hội, hoà bình và mùa xuân của các dân tộc đã được dấy lên trong cả cuộc đời người chiến sĩ tiêu biểu – Chủ tịch Hồ Chí Minh, và ngày nay vẫn tiếp tục được giương cao. Tính bất tử của người con xuất sắc của nhân dân Việt Nam thể hiện ở kết quả của cuộc chiến đấu, sự đánh thắng bọn thực dân Pháp và bọn đế quốc Mỹ, sự thống nhất đất nước và thành lập nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Những sự kiện nói trên góp phần làm thay đổi trào lưu lịch sử loài người. Sự giản dị của Chủ tịch Hồ Chí Minh, tính sâu sắc trong mọi suy nghĩ của Người, lòng yêu nước và chủ nghĩa quốc tế, bản chất của một nhà cách mạng, một nhà thơ đã được nêu lên trên toàn quả đất và khích lệ các cuộc đấu tranh và thắng lợi của nhân dân các nước, những yếu tố đó cũng giúp họ chống lại kẻ thù chung hiện nay. Chủ tịch Hồ Chí

Minh vẫn đang sống với chúng ta, cùng hành động với chúng ta trong tất cả mọi lĩnh vực, trong lúc toàn thế giới đấu tranh vì hoà bình, tự do, quyền con người, vì tiến bộ xã hội. Nếu hôm nay Người ở đây với chúng ta, chắc Người sẽ sung sướng biết rằng Ni-caragoa, Dim-ba-bu-ê đã đánh thắng bọn đế quốc và bọn phân biệt chủng tộc và đang trên con đường giành độc lập thật sự.

Nhân dân Chi-lê ở bên cạnh Chủ tịch Hồ Chí Minh, cạnh Đảng Cộng sản Việt Nam anh em. Trong những ngày đen tối của cuộc đấu tranh chống các cuộc xâm lược của bọn đế quốc nhân dân nước chúng tôi đã chiếm các quảng trường, đường phố. Thanh niên giương cao các biểu ngữ mang tên Chủ tịch Hồ Chí Minh. Các nhà trí thức, những người tiến bộ, chị em phụ nữ ở tất cả các thành phố, nông thôn, nhà máy, trường học, nghị viện cùng có chung một tiếng nói: Đoàn kết với Việt Nam! Đế quốc Mỹ cút đi! Hồ Chí Minh, chúng tôi chiến đấu đến cùng!

Các vị lãnh đạo nhân dân Chi-lê đã đến Việt Nam để gặp Chủ tịch Hồ Chí Minh và trực tiếp nói với Người về tình đoàn kết của những người dân Chi-lê. Một trong những người đó là thượng nghị sĩ Xan-va-đo A-gien-đê.

MA-ĐƠ-LEN RÍP-PHÔ

Nhà báo Pháp

CŨNG CHÍNH LÀ TƯ TƯỢNG CỦA ĐẢNG

Tượng trưng cho sự trong sáng nhất của dân tộc Việt Nam, cho sự đoàn kết nổi tiếng trong cuộc chiến đấu cứu nước, Chủ tịch Hồ Chí Minh, ngày nay vẫn như còn sống, là người tổ chức nên thắng lợi của nhân dân Việt Nam chống sự xâm lược của Mỹ.

Là nhà chiến lược lỗi lạc, là người sáng lập ra Đảng Lao động Việt Nam, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã và vẫn là hiện thân cho linh hồn của đất nước 31 triệu người Việt Nam.

Sự nghiệp cách mạng của Người gắn liền với lịch sử dân tộc của Người, đặc biệt gắn liền với lịch sử của nhân dân đất nước Người trong cuộc đấu tranh giành độc lập, chống bọn thực dân Pháp, Nhật rồi chống Mỹ, tên đế quốc hùng mạnh nhất. Sự nghiệp cách mạng của Người còn gắn liền với những thắng lợi xây dựng chủ nghĩa xã hội ở nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà...

Vào những thời kỳ khó khăn nhất của đất nước do sự leo thang quân sự của Mỹ, Bác Hồ kêu gọi nhân dân của Người, lời Người giản dị, tiếng Người thân thuộc đến với từng con tim, làm nức lòng hàng triệu chiến sĩ, cổ vũ họ thi đua, nêu cao chủ nghĩa anh hùng trong cuộc chiến tranh nhân dân, và vượt qua sức chịu đựng có giới hạn của con người.

... Khi viết bản di chúc, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã thấy trước, trước khi Người mất ngày 2 tháng 9 năm 1969, rằng cuộc kháng chiến nhân dân chống sự xâm lược của Mỹ có thể còn phải kéo dài, đồng bào của Người có thể còn phải chịu đựng nhiều hy sinh ghê gớm trước khi giành thắng lợi. Thắng lợi mà Người luôn tiên đoán là chắc chắn, sáng chói ở cuối chặng đường đầy phong ba. Người viết: “Hễ còn một tên xâm lược trên đất nước ta, thì ta còn phải tiếp tục chiến đấu, quét sạch nó đi...”

Khi đã phân tích đúng đắn về sự tàn bạo của chủ nghĩa đế quốc và tầm quan trọng về nhiệm vụ của các dân tộc trên thế giới, về thắng lợi của nhân dân Việt Nam chống lại sự huỷ hoại và diệt chủng tàn bạo nhất chưa từng thấy, Chủ tịch Hồ Chí Minh đoán trước được sự phá hoại của máy bay Mỹ đối với các thành phố của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà. Và Người viết:

*“Còn non còn nước, còn người
Thắng giặc Mỹ, ta sẽ xây dựng hơn mười
ngày nay”*

Tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng chính là tư tưởng của Đảng Lao động Việt Nam tiếp tục tiến hành xây dựng chủ nghĩa xã hội, chống lại máy bay B.52, cũng chính là tư tưởng của hàng nghìn anh hùng vô danh đã hy sinh tất cả, vì tự do của đất nước mình và cũng vì tự do của mọi đất nước, mọi dân tộc trên thế giới.

MÁC-TA RO-GIÁT

Nhà báo Cu Ba

MỘT TRONG NHỮNG NHÀ CÁCH MẠNG VĨ ĐẠI NHẤT

Không thể tách rời Chủ tịch Hồ Chí Minh khỏi việc kỷ niệm ngày Việt Nam tuyên bố độc lập, ngày mà lễ kỷ niệm lần thứ 35 đang được chúng ta chuẩn bị tiến hành. Là người sáng lập Đảng Cộng sản Đông Dương vào năm 1930, Chủ tịch Hồ Chí Minh là người tổ chức những thắng lợi vĩ đại của Việt Nam khi Người kết hợp sự phân tích một cách khoa học với đường lối cách mạng và cuộc đấu tranh của nhân dân mình, trên cơ sở vận dụng triệt để chủ nghĩa Mác – Lê-nin, khiến cho ngày nay Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam trở thành một đất nước thống nhất và vững mạnh sau khi đánh bại đế quốc Mỹ bằng chiến thắng ngày 30 tháng 4 năm 1975, cách đây 5 năm chiến thắng này đã làm Sài Gòn sụp đổ và tên đế quốc cuối cùng bị tống cổ khỏi thành phố ấy của miền Nam, thành phố mà ngày nay có tên gọi “Thành phố Hồ Chí Minh”.

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã huy động được sức mạnh và trí thông minh của nhân dân Việt Nam để giành lại độc lập từ tay Nhật, Pháp và sau đó, lại tổ chức một cuộc đấu tranh vĩ đại chưa từng có, tiến hành cuộc chiến tranh giải phóng chống lại lực lượng quân sự của tên đế quốc hùng mạnh nhất chiếm đóng một phần lãnh thổ Việt Nam với sự tiếp sức của bốn tay sai, và tiến hành một cuộc chiến đấu vừa có tính tổ chức cao vừa rất anh hùng chống lại những cuộc tiến công hàng ngày của không lực Hoa Kỳ xuống lãnh thổ nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà.

“Cuộc kháng chiến của chúng ta là cuộc kháng chiến mang tính chất nhân dân, do đó, chúng ta cần phải động viên toàn dân và vũ trang cho toàn dân”. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nói như vậy. Đó là bí quyết của những thắng lợi của Việt Nam, bí quyết có từ thời xa xưa, và ở mỗi giai đoạn lịch sử, một người Việt Nam lỗi lạc nào đó lại vận dụng thích hợp vào những hoàn cảnh cụ thể của thời đại mình đang sống.

Cũng trong năm nay, chúng ta kỷ niệm lần thứ 600 năm sinh Nguyễn Trãi, một người Việt Nam lỗi lạc, nhà chiến lược có một không hai từng làm cổ vũ cho quân đội của nhà yêu nước Lê Lợi trong cuộc chiến tranh nhân dân lâu dài được kết thúc bằng việc tống cổ bọn xâm lược nhà Minh (Trung Quốc) ra khỏi bờ cõi.

“Ngày nay, đồng bào ta hoàn toàn xứng đáng với tổ tiên”, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nói như vậy trong

những ngày Cách mạng tháng Tám thắng lợi và sau khi Việt Nam tuyên bố độc lập, và Người nhắc lại nhiều lần trong những tháng năm kháng chiến chống đế quốc Mỹ. Những lời dạy quý báu của tổ tiên luôn luôn được ghi nhớ và được thực hiện trong cuộc đấu tranh của nhân dân Việt Nam, trong những đường lối của Đảng Cộng sản Việt Nam và luôn luôn khắc sâu trong tinh thần của mỗi chiến sĩ". "Cơn gió to trút sạch lá khô, tổ kiến hồng sục toang đê vỡ", trong bài *Cáo Bình Ngô*, Nguyễn Trãi đã nói như vậy khi nói về sức mạnh của nhân dân, những người đã sát cánh cùng nghĩa quân của Lê Lợi chiến đấu chống bọn phong kiến Trung Quốc xâm lược đến ngày chiến thắng.

Ba mươi lăm năm qua, Việt Nam vừa chiến đấu vừa xây dựng, - xây dựng trong hoàn cảnh của cuộc chiến đấu quyết liệt nhất, chống lại những kẻ thù hung bạo, hoà bình luôn luôn bị đe dọa, bởi tham vọng của những thế lực phản động và phản bội, nhưng Việt Nam không hề suy yếu mà trái lại, ngày càng trở nên tuyệt vời hơn trong chiến đấu và trong sự khẳng định về cách mạng và kỹ thuật. Đúng là sự khẳng định về kỹ thuật vì, là một nước độc lập, Việt Nam đã đánh giá cao tầm quan trọng của việc phát triển tri thức khoa học và kỹ thuật, điều đó đã khiến cho chúng ta vừa chuẩn bị mừng Quốc khánh lần thứ 35 của Việt Nam, vừa chào mừng chuyến bay tuyệt

vào vũ trụ của Đại tá Phạm Tuân, người anh hùng Việt Nam, người thanh niên đã hạ chiếc máy bay B.52 đầu tiên – loại máy bay mà trước khi Phạm Tuân bắn rơi được coi là bất khả xâm phạm, biểu tượng ưu thế của không quân Mỹ.

Trung thành với chủ nghĩa Mác – Lê-nin, Đảng Cộng sản Việt Nam luôn luôn thực hiện triệt để nguyên tắc của chủ nghĩa quốc tế vô sản; và ngay cả những thời điểm khó khăn nhất, trong khi phải đương đầu với bọn thực dân, đế quốc, Việt Nam vẫn thực hiện chủ nghĩa quốc tế vô sản với những nước gần gũi nhất là Lào và Cam-pu-chia một cách trực tiếp, mạnh mẽ chính xác và đúng lúc, đóng góp vào thắng lợi của các nước đang chiến đấu đó. Và như vậy, Việt Nam đã đáp lại những sự ủng hộ mà mình nhận được, trước hết là sự ủng hộ của Liên Xô. Bản hiệp định đầu tiên về hợp tác kinh tế giữa Việt Nam và Liên Xô ra đời cách đây 25 năm, được chính Chủ tịch Hồ Chí Minh ký ngày 18 tháng 7 năm 1955. Sự giúp đỡ quan trọng đó của Liên Xô đối với nước Việt Nam vừa trải qua cuộc chiến tranh gian khổ chống thực dân Pháp được đế quốc Mỹ nâng đỡ đã tạo nên cơ sở đầu tiên cho quá trình củng cố về kinh tế và quân sự cho nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà, một quá trình đầy khó khăn nhưng luôn luôn đi lên. Đó là một quá trình khó khăn vì trong một thời gian dài, ngay sau khi Chủ tịch Hồ Chí Minh đọc bản Tuyên ngôn độc lập tại Quảng

trường Ba Đình ngày 2 tháng 9 năm 1945, Việt Nam không hề được hưởng hoà bình.

Nhưng Việt Nam không chỉ thực hiện nguyên tắc quý báu của chủ nghĩa quốc tế vô sản đối với những nước láng giềng gần gũi. Trên quả đất này, ở nơi nào còn có sự bất công xã hội, ở nơi nào bọn phản động còn chà đạp lên nhân dân, ở nơi nào những người cách mạng đã cầm vũ khí đứng lên, ở nơi nào xuất hiện một cuộc cách mạng thật sự hoặc có những lực lượng tiến bộ đấu tranh cho quyền lợi của nhân dân, thì ở đó có tiếng nói đầy sức mạnh của Việt Nam, tiếng nói đầy uy tín mà Việt Nam đã có được qua quá trình đấu tranh kiên quyết, thông minh và triệt để chống lại những kẻ thù hùng mạnh.

“Xây dựng lại hơn mười ngày nay”, niềm mơ ước cách mạng đó của Chủ tịch Hồ Chí Minh đang trở thành hiện thực. Nó được thực hiện trước hết nhờ thứ vũ khí chiến lược mà chính nhân dân Việt Nam đã tạo cho mình, thứ vũ khí mà không kẻ thù nào phá huỷ nổi: Việt Nam, do Đảng Cộng sản của mình lãnh đạo, đã áp dụng một đường lối mác-xít vì Việt Nam đã đánh giá đúng đắn và luôn luôn thực hiện những lời của Chủ tịch Hồ Chí Minh, một trong những nhà cách mạng vĩ đại nhất của thế kỷ này, người mà không thể không nhắc đến khi nói về giai đoạn lịch sử vừa qua của Việt Nam, về cuộc đấu tranh, về chiến thắng và về tương lai của đất nước này.

A.MÁT-THA-NA

Đại biểu Cộng hoà Dân chủ Nhân dân I-ê-men
tại Hội nghị Quốc tế "Việt Nam và thế giới"
hợp tại Hà Nội 5-1980

CÁC NGUYÊN TẮC CỦA ĐẢNG

Chúng tôi vô cùng sung sướng được cùng với nhân dân Việt Nam kỷ niệm lần thứ 90 ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh, lãnh tụ của nhân dân Việt Nam.

Không ai có thể tách rời cuộc đấu tranh của các dân tộc chống chủ nghĩa thực dân và đế quốc, vì độc lập, thống nhất và chủ nghĩa xã hội với cuộc đời của lãnh tụ vĩ đại Hồ Chí Minh. Đó là một cuộc đời với biết bao nhiêu bài học quý báu và tấm gương cho tất cả các dân tộc đang đấu tranh.

Cuộc đời của Chủ tịch Hồ Chí Minh, lãnh tụ của nhân dân Việt Nam và của các lực lượng đang đấu tranh, là kết tinh của tất cả các đặc điểm vĩ đại của nhân dân Việt Nam và của các nguyên tắc của Đảng. Người là một nhà tư tưởng lớn, một nhà yêu nước lớn, đồng thời là một chiến sĩ quốc tế chủ nghĩa cao

cả. Người còn là một nhà văn, nhà thơ lớn, một con người giản dị và là một người bạn thân thiết của các dân tộc đang đấu tranh.

Cách mạng Việt Nam ảnh hưởng sâu sắc đến tất cả các nước bị nô dịch và chậm phát triển. Từ kinh nghiệm của Việt Nam, các dân tộc đang đấu tranh có thể rút ra nhiều bài học để đánh thắng chủ nghĩa thực dân và xoá bỏ cảnh nghèo nàn, lạc hậu do chủ nghĩa thực dân để lại... Các dân tộc còn có thể rút ra bài học từ tình đoàn kết của Việt Nam với các lực lượng cách mạng, các nước xã hội chủ nghĩa, một nguyên tắc cơ bản để hoàn thành nhiệm vụ cải tạo xã hội chủ nghĩa. Bên cạnh đó, thế giới đang đấu tranh còn tìm thấy sự cổ vũ lớn lao ở cuộc đời của Chủ tịch Hồ Chí Minh và những đức tính hiếm có của Người, từ đó tiến lên hoàn thành cuộc đấu tranh giành tự do dân tộc và tiến hành những biến đổi cách mạng.

PHI-ĐEN CA-XTƠ-RÔ

Bí thư thứ nhất Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản,
Chủ tịch Hội đồng Nhà nước và Hội đồng Bộ trưởng (Cu Ba)

LỊCH SỬ ĐÃ CHỨNG MINH SỰ ĐÚNG ĐẮN CỦA NGƯỜI

...Việt Nam là một tên gọi vô cùng thân thiết, vô cùng gần gũi đối với trái tim của mọi người Cu Ba. Việt Nam đối với chúng tôi là một tấm gương, một nguồn cổ vũ trong cuộc đấu tranh của chúng tôi. Nhân dân Cu Ba hiểu rất rõ vai trò vô cùng lớn lao của nhân dân Việt Nam trong phong trào cách mạng và trong phong trào giải phóng dân tộc trên thế giới. Việt Nam đã nêu lên cho tất cả các dân tộc bị áp bức, bóc lột trên thế giới một bài học bất hủ. Không có một phong trào giải phóng dân tộc nào, không một dân tộc nào đã từng đấu tranh để giành lại độc lập của mình mà đã phải tiến hành một cuộc đấu tranh lâu dài và anh hùng như nhân dân Việt Nam. Cần phải nhắc lại hoàn cảnh rất khó khăn, phức tạp khi nhân dân Việt Nam bắt đầu cuộc đấu tranh của mình. Nói tới điều đó không thể nào không nhắc tới cái tên vô cùng tôn kính và thân yêu của Chủ tịch Hồ

Chí Minh. Do hiểu rõ tầm quan trọng lịch sử vô cùng lớn lao và ảnh hưởng của cuộc Cách mạng tháng Mười quang vinh, do tiếp thu tư tưởng sáng ngời của Lê-nin, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã thấy rõ trong Chủ nghĩa Mác – Lê-nin bài học và con đường để tìm ra giải pháp cho tất cả các dân tộc bị chủ nghĩa thực dân áp bức và bóc lột. Đồng chí Hồ Chí Minh đã kết hợp một cách thiên tài cuộc đấu tranh giành độc lập dân tộc và cuộc đấu tranh vì quyền lợi của quần chúng bị bọn phong kiến và giai cấp bóc lột áp bức. Người đã tìm ra con đường là kết hợp giữa những tư tưởng yêu nước của các dân tộc với sự cần thiết phải giải thoát họ khỏi sự bóc lột xã hội. Sự nghiệp giải phóng dân tộc và sự nghiệp giải phóng xã hội là hai điểm then chốt trong học thuyết của Người. Chủ tịch Hồ Chí Minh còn thấy rằng các dân tộc lạc hậu do sự áp bức, bóc lột của chủ nghĩa thực dân có thể có những bước nhảy vọt trong lịch sử và xây dựng nền kinh tế của mình theo con đường xã hội chủ nghĩa, không phải trải qua sự hy sinh và những nỗi kinh hoàng của chủ nghĩa tư bản. Chủ tịch Hồ Chí Minh không những có một quan điểm chiến lược rõ ràng mà còn thấy sự cần thiết phải thành lập và xây dựng một Đảng tiên phong lãnh đạo cuộc đấu tranh đó. Và chính Người đã bắt tay xây dựng nên Đảng Cộng sản Đông Dương, và sau này là Đảng Lao động Việt Nam. Người đã tổ chức nên Đảng, giáo dục Đảng và

rèn luyện Đảng trong cuộc đấu tranh đó. Chính nhờ vậy mà nhân dân Việt Nam đã có được đội tiên phong của mình, một Đảng sáng suốt, biết đoàn kết tất cả các lực lượng tiến bộ của nhân dân trong một mặt trận rộng rãi để đưa họ đến thắng lợi. Chúng tôi nghĩ rằng tất cả các dân tộc bị áp bức trên thế giới sẽ tìm thấy trong cuộc đời của đồng chí Hồ Chí Minh, trong tư tưởng chính trị của Người, trong quan điểm chiến lược và chiến thuật trong sáng của Người, một nguồn tri thức vô cùng phong phú để giải quyết những vấn đề của bản thân mình. Đồng chí Hồ Chí Minh đã biết vận dụng một cách thiên tài vào hoàn cảnh cụ thể của Việt Nam những nguyên lý bất hủ của chủ nghĩa Mác – Lê-nin, và lịch sử đã chứng minh sự đúng đắn của Người. Vì nếu làm khác đi thì không một dân tộc nào có thể viết được trang sử vẻ vang và anh hùng như nhân dân Việt Nam, là đánh bại chủ nghĩa thực dân Pháp, và sau đó, đánh bại chủ nghĩa đế quốc Mỹ.

Nhân dân Việt Nam vốn là một dân tộc nhỏ bé và nghèo nàn nhưng đã đánh bại hai lực lượng phản động hùng mạnh nhất trong thế giới hiện đại. Đó là một tấm gương vĩ đại mà nhân dân Việt Nam đã nêu cho thế giới. Ngoài ra Chủ tịch Hồ Chí Minh còn có một quan niệm rất rõ về các lực lượng của phong trào cách mạng quốc tế. Ngay từ đầu, Người đã hiểu rằng cách mạng Việt Nam là một bộ phận của các lực

lượng ấy. Chính Người đã dựa vào các lực lượng của phong trào cách mạng quốc tế và dựa vào sự đoàn kết của phong trào cách mạng ấy, vì nếu không có sự đoàn kết đó thì không một dân tộc nào có thể thắng được các lực lượng hùng mạnh của chủ nghĩa đế quốc trên thế giới ngày nay. Đây là một trong những bài học tuyệt vời khác mà Đảng Lao động Việt Nam và nhân dân Việt Nam đã chỉ ra cho tất cả các dân tộc cách mạng trên thế giới. Ngoài ra Chủ tịch Hồ Chí Minh là một người bảo vệ kiên quyết nhất sự đoàn kết của các lực lượng tiến bộ và cách mạng trên thế giới. Người hiểu rằng mọi sức mạnh cần thiết để chiến thắng kẻ thù đế quốc chính là ở trong sự đoàn kết đó...

PREM-XA-GA GÚP-TA

Đại biểu Đảng Cộng sản Ấn Độ tại Hội nghị Quốc tế
"Việt Nam và thế giới" họp tại Hà Nội 5-1980

NGƯỜI CỘNG SẢN VĨ ĐẠI

Đồng chí Hồ Chí Minh động viên nhân dân giành và giữ gìn nền độc lập. Các đồng chí đang lãnh đạo nhân dân cả nước tiến lên trên con đường của chủ nghĩa xã hội, trên con đường xoá bỏ việc người bóc lột người. Đảng Cộng sản Việt Nam theo chủ nghĩa Mác – Lê-nin đã thành công ở chỗ tạo ra một nguồn sức mạnh để tiến hành cuộc kháng chiến trong 50 năm và giành được chiến công vô cùng hiển hách trong lịch sử loài người.

Mặc dù đã qua đời, đồng chí Hồ Chí Minh vẫn sống trong sự nghiệp của nhân dân – những người đang thực hiện những mong ước của Người; Người vẫn sống giữa lòng nước Việt Nam, nước Cam-puchia và nước Lào tự do. Người vẫn sống trong trí nhớ và hành động của tất cả các dân tộc yêu chuộng hoà bình và tự do trên khắp các lục địa. Người là một người cộng sản vĩ đại, một thiên tài sáng tạo, một nhà cách mạng vĩ đại, một người con vĩ đại của Việt

Nam, người cộng sản và lãnh tụ vĩ đại của phong trào cộng sản quốc tế. Người sống trong trái tim tất cả những ai quyết tâm chiến đấu cho chủ nghĩa xã hội, cho hoà bình, cho giải trừ quân bị và cho hoà dịu quốc tế. Chủ tịch Hồ Chí Minh vẫn sống trong lòng những người Ấn Độ chúng tôi, trong công cuộc bảo vệ nền dân chủ và chiến đấu cho chủ nghĩa xã hội.

Tôi nhớ lại cuộc đi thăm Ấn Độ của Chủ tịch Hồ Chí Minh vào năm 1958. Cuộc đi thăm của Người đã động viên hàng triệu người Ấn Độ chúng tôi, thắt chặt mối quan hệ giữa nhân dân hai nước và mang lại niềm tin cho nhân dân chúng tôi trong cuộc đấu tranh của mình. Kết quả là sau đó nhiều đoàn đại biểu Việt Nam đã đến thăm Ấn Độ. Nhân dân Ấn Độ luôn luôn biểu lộ tình đoàn kết và sự ủng hộ của Ấn Độ đối với cuộc chiến đấu của nhân dân Việt Nam nhằm đánh thắng chủ nghĩa đế quốc Mỹ.

RA-CO-DON-DO-RA-VA-O LO-RĂNG

Đại biểu Đảng Cách mạng Tiền phong Ma-đa-ga-xca

tại Đại hội lần thứ V Đảng Cộng sản Việt Nam.

ĐẢNG CỦA ĐỒNG CHÍ HỒ CHÍ MINH

... Đây là một ưu đãi và niềm hạnh phúc lớn lao đối với tôi hôm nay được đại diện Đảng Tiền phong cách mạng Ma-đa-ga-xca tại Đại hội lần thứ V Đảng Cộng sản Việt Nam. Đảng của đồng chí Hồ Chí Minh kính mến, tổ chức tại thủ đô xinh đẹp và quang vinh của đất nước anh hùng, đang quyết tâm xây dựng chủ nghĩa xã hội sau khi chiến thắng những thử thách tàn bạo nhất...

... Chúng tôi cảm thấy vô cùng gần gũi với Việt Nam, mặc dù hai nước chúng ta cách nhau rất xa, và càng hiểu rõ những hy sinh cũng như những thắng lợi của nhân dân Việt Nam. Đặc biệt chúng tôi sẽ giữ mãi trong trái tim kỷ niệm về Chủ tịch Hồ Chí Minh mà đối với chúng tôi cuộc đời của Người luôn là tấm gương sáng về tư tưởng, lòng dũng cảm và lòng tự hào. Cảm tưởng này được tăng thêm nhiều trong thời gian ngắn ngủi tôi ở đất nước các bạn và sống giữa

các đồng chí Việt Nam đã dành cho tôi sự đón tiếp vô cùng thân thiết.

... Dư luận tiến bộ ở Ma-đa-ga-xca coi mỗi thắng lợi của Việt Nam như thắng lợi của chính mình. Chúng tôi nhớ lại cách đây 60 năm, khi thực dân Pháp vừa bình định xong hai nước chúng ta, nhà yêu nước tiến bộ Ma-đa-ga-xca Jeon Ralaimonge cùng với đồng chí Hồ Chí Minh là những người dân thuộc địa đầu tiên hiểu rõ rằng không có con đường giải phóng thực sự nào ngoài chủ nghĩa xã hội và đặc biệt kết hợp với phong trào công nhân quốc tế.

TẬP CHÍ NGƯỜI CỘNG SẢN
(Liên Xô)

VỊ LÃNH TỤ CÁCH MẠNG

“Trong Di chúc của mình, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã viết: *“Về việc riêng – suốt đời, tôi hết lòng hết sức phục vụ Tổ quốc, phục vụ cách mạng, phục vụ nhân dân”*. Những lời nói đó đã nói lên một cách hết sức sâu sắc cuộc sống rục rờ và hết sức phong phú của một nhà hoạt động lỗi lạc của phong trào cộng sản, công nhân và giải phóng dân tộc thế giới, của một vị lãnh tụ cách mạng của Việt Nam, của một người bạn lớn của Liên Xô. Tên tuổi của Người gắn liền với toàn bộ giai đoạn đấu tranh anh hùng của nhân dân Việt Nam anh em chống thực dân Pháp và bọn quân phiệt Nhật, sau đó là đế quốc Mỹ, giành sự tự do và độc lập cho Tổ quốc, cũng như trong những năm đầy khó khăn nhưng kỳ diệu xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc. Là một người cách mạng và một chiến sĩ nhiệt thành đấu tranh cho hạnh phúc của nhân dân, một người mác-xít-lê-nin-nít kiên nghị, Hồ Chủ tịch là người lãnh đạo cuộc đấu tranh giải phóng của nhân dân Việt Nam và người thành lập Nhà nước xã hội chủ nghĩa đầu tiên ở Đông Nam Á”.

TẬP CHÍ NHỮNG VẤN ĐỀ VIỄN ĐÔNG
(Liên Xô)

CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH ĐỨNG VÀO HÀNG NHỮNG NHÀ CÁCH MẠNG LÊ-NIN-NÍT LỒI LẠC

Cuộc đấu tranh lâu dài đầy hy sinh của nhân dân lao động Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam để giải phóng dân tộc và xã hội, bảo vệ độc lập và tự do của Tổ quốc, chống cuộc xâm lược của bọn thực dân, đế quốc và phản động quốc tế, đã để lại dấu tích vẻ vang trong phong trào cách mạng ở châu Á. Cuộc đời và hoạt động của Chủ tịch Hồ Chí Minh gắn liền với chiến công yêu nước và cách mạng vĩ đại đó của nhân dân Việt Nam, với thiên anh hùng ca Việt Nam. Trong suốt cuộc đời mình, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã hành động với tính cách một người thấm nhuần sâu sắc chủ nghĩa Mác – Lê-nin, đã góp phần quan trọng vào sự phát triển sáng tạo và tận dụng đúng đắn những tư tưởng mác-xít-lê-nin-nít trong những điều kiện phức tạp của Việt Nam.

Chủ tịch Hồ Chí Minh xứng đáng đứng vào hàng những nhà cách mạng lê-nin-nít lỗi lạc, những người không chỉ lãnh hội và thực hiện trên thực tiễn học thuyết thiên tài của Lê-nin, mà còn chứng minh sức hấp dẫn vô cùng lớn lao của những tư tưởng cộng sản bằng những phẩm chất cá nhân của mình, bằng tấm gương của đời mình.

Nét đặc trưng cho toàn bộ hoạt động của Chủ tịch Hồ Chí Minh là sự kết hợp hữu cơ các lợi ích dân tộc và các lợi ích giai cấp, sự thống nhất không gì phá vỡ nổi giữa những lý tưởng yêu nước với những lý tưởng của chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản. Ý nghĩa của những hoạt động của Người và của Đảng Cộng sản Việt Nam mà Người lãnh đạo gần 40 năm, từ lâu đã vượt ra ngoài khuôn khổ một dân tộc. Trước hết các nhà cách mạng của những nước châu Á, châu Phi, châu Mỹ la-tinh, nơi đã tiến hành hoặc mới bắt đầu cuộc đấu tranh kiên quyết vì sự nghiệp giải phóng dân tộc và giải phóng xã hội của quần chúng nhân dân, vì dân chủ và chủ nghĩa xã hội - đang học hỏi thực tiễn cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh và của Đảng Cộng sản Việt Nam.

Ở Liên Xô, mọi người đều biết tên tuổi của đồng chí Hồ Chí Minh, người con vĩ đại của nhân dân Việt Nam. Hình ảnh Chủ tịch Hồ Chí Minh đặc biệt cao quý và gần gũi với những người Xô-viết vì nhà yêu nước của Việt Nam là một người bạn lớn của Liên Xô,

đã yêu mến những gì có liên quan với cuộc Cách mạng tháng Mười, đã tích cực đấu tranh cho tình hữu nghị Việt – Xô. Người tin tưởng vững chắc rằng tình hữu nghị anh em và sự hợp tác Xô - Việt không chỉ là một nhân tố quan trọng trong công cuộc xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội và bảo vệ tự do và độc lập của Việt Nam mà còn phù hợp với lợi ích của toàn thể cộng đồng xã hội chủ nghĩa, của cuộc đấu tranh vì hoà bình dân chủ và chủ nghĩa xã hội trên toàn thế giới.

UM-BÉC-TÔ OÓC-TÊ-GA

Ủy viên Ban lãnh đạo toàn quốc Mặt trận Giải phóng
Dân tộc Xan-di-nô, Chủ tịch Hội đồng Chính phủ
xây dựng lại đất nước Ni-ca-ra-goa.

MỘT TRONG NHỮNG NGƯỜI CÁCH MẠNG VĨ ĐẠI NHẤT

Khó có lời nào có thể diễn tả được hết sự vĩ đại của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Hồ Chí Minh là chiến sĩ lỗi lạc của phong trào độc lập, tự do và giải phóng dân tộc, là lãnh tụ không phải chỉ trong đấu tranh quân sự mà cả trong xây dựng hoà bình. Người là nhà tư tưởng, nhà chiến lược, Người lãnh đạo cả sự nghiệp đấu tranh và xây dựng nhân dân Việt Nam. Hồ Chí Minh là ngọn cờ đấu tranh không mệt mỏi vì hoà bình, độc lập dân tộc và mọi biểu hiện áp bức bóc lột. Là một chiến sĩ đấu tranh không mệt mỏi vì hoà bình, độc lập dân tộc, bằng cả tư tưởng và cuộc đời của mình, Người đã rèn luyện cho nhân dân Việt Nam ý chí “*Không có gì quý hơn độc lập, tự do*”. Người là bậc thầy của đoàn kết, đoàn kết dân tộc, đoàn kết quốc tế... Bởi vậy chúng tôi vô cùng xúc động và tự hào được nhận giải thưởng cao quý này, vì Hồ Chí Minh không những là một trong những người cách mạng vĩ đại nhất của Việt Nam mà còn là của toàn thế giới trong thế kỷ này”.

Phần III

ĐỒNG CHÍ HỒ CHÍ MINH
LÀ NGƯỜI QUỐC TẾ
XÃ HỘI CHỦ NGHĨA
TRỌNG SÁNG

BAN THƯ KÝ

Hội đồng hoà bình thế giới

XÂY DỰNG MỘT NỀN HOÀ BÌNH THẬT SỰ CHO THẾ GIỚI

Đức tính của Chủ tịch Hồ Chí Minh là một sự kết hợp trí thông minh, óc sáng suốt và lòng nhân đức cộng với nghị lực kiên cường và đức tính khiêm tốn hiếm có. Là hiện thân của những đức tính tốt đẹp nhất của dân tộc, lòng yêu nước thiết tha của Người được kết hợp một cách hài hoà với tình đoàn kết quốc tế hết sức nồng nhiệt. Là một người nhân đạo chân chính của thời đại chúng ta suốt hơn nửa thế kỷ, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã tận tụy cống hiến không mệt mỏi, có hiệu quả cho sự nghiệp, Người là chiến sĩ, đứng hàng đầu trong cuộc đấu tranh chống chủ nghĩa thực dân cũ và chủ nghĩa đế quốc với để tạo khả năng giải phóng hoàn toàn Tổ quốc của Người, tiến hành xây dựng một xã hội phục vụ con người, giải phóng các dân tộc khác và xây dựng một nền hoà bình thật sự cho thế giới.

BÁO CHIẾN ĐẤU

(Công-gô Ba-ra-da-vin)

ĐƯỜNG LỐI CHIẾN ĐẤU HOÀN HẢO NHẤT

Với dáng bề ngoài Người không có gì đặc biệt đáng chú ý. Thân hình mảnh khảnh, lúc nào cũng ăn mặc giản dị, chỉ đi một đôi dép bằng lốp ô-tô. Ấy thế mà con người ấy đã đóng góp một vai trò lịch sử vô cùng to lớn trong vòng 50 năm nay. Người đã làm lay chuyển hệ thống thực dân. Người đã góp phần biến đổi bản đồ thế giới, Người đã đẩy bánh xe lịch sử theo hướng tiến bộ. Cả ba đặc điểm đó thể hiện khái quát một trong những đường lối chiến đấu hoàn hảo nhất của thời đại chúng ta.

Xã luận, ngày 12-9-1969

BẢO NGƯỜI DÂN TỘC
(Tan-da-ni-a)

NGƯỜI CHIẾN SĨ CỦA PHONG TRÀO CÁCH MẠNG THẾ GIỚI

Những người cách mạng khắp thế giới đều tỏ sự kính trọng và khâm phục sâu sắc đối với Chủ tịch Hồ Chí Minh vì Người đã cống hiến cả đời mình, một lòng một dạ phục vụ nhân dân Việt Nam và loài người tiến bộ. Đối với những người cách mạng khắp thế giới, Chủ tịch Hồ Chí Minh là tượng trưng cho đấu tranh cách mạng, cho hoài bão cách mạng, cho sức mạnh cách mạng của nhân dân Việt Nam.

Người cách mạng sẽ không còn thấy Chủ tịch Hồ Chí Minh bằng xương bằng thịt, nhưng ngọn lửa cách mạng và giải phóng do Người giương cao và tượng trưng nhất định tiếp tục dẫn đường cho tiến trình lịch sử ngày mai.

BÁO NGƯỜI QUAN SÁT

(I-rắc)

NGƯỜI ĐÃ CHIẾN ĐẤU KHẮP MỌI NƠI

Chúng ta không viết để than khóc trước việc Người từ trần mà để ca ngợi cuộc sống của Người coi như một thiên anh hùng ca của một trong những vị lãnh tụ cách mạng vĩ đại nhất của thế kỷ này. Cùng với toàn thể loài người tiến bộ, lịch sử sẽ mãi mãi tưởng nhớ đến Bác như là một người hiền hậu và đáng yêu nhất, Người mà trong hơn nửa thế kỷ đã hiến dâng cả cuộc đời cho sự nghiệp cao cả là giải phóng nhân dân mình và trực tiếp góp phần vào sự nghiệp của toàn thể loài người.

Người đã chiến đấu khắp mọi nơi và biết bao lần vào sinh ra tử nhưng Người vẫn sống cho đến khi chiến thắng các lực lượng đen tối tàn bạo và vô nhân đạo nhất. Hình ảnh của Người sẽ mãi mãi gắn liền với hình ảnh một vị lãnh tụ vĩ đại đã lãnh đạo nhân dân anh hùng của mình trong cuộc chiến đấu gay go nhất chống bọn đế quốc giết người Nhật – Pháp trước đây và Mỹ hiện nay, và chứng tỏ cho toàn thế giới

thấy rằng loài người bị áp bức bóc lột và đau khổ có thể đứng lên và chiến đấu giành lấy một cuộc sống xứng đáng và tự do.

Nhân dân vinh quang và kiên cường của Người đã chiến đấu chẳng những cho quyền lợi riêng của mình mà còn cho quyền làm người ở châu Mỹ la-tinh, cho nhân dân châu Á - Phi đói khổ và cho các trẻ em A-rập Pa-le-xtin đang phải sống đầy đau.

BÁO PA-RI-CA-ĐA

(Ni-ca-ra-go-a)

MỘT CHÍNH KHÁCH NỔI BẬT CỦA THỜI ĐẠI

Từ lúc còn trẻ cho đến phút cuối cùng của đời mình, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã hiến dâng tất cả cho sự nghiệp cách mạng của Việt Nam và sự nghiệp của các dân tộc trên thế giới. Chủ tịch Hồ Chí Minh tượng trưng cho những phẩm chất tốt đẹp nhất của dân tộc Việt Nam, tượng trưng cho những ý chí đấu tranh kiên quyết không gì lay chuyển nổi vì độc lập tự do, tượng trưng chủ nghĩa yêu nước và chủ nghĩa quốc tế chân chính.

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã suốt đời đấu tranh không những vì sự nghiệp giải phóng của Việt Nam mà còn vì sự nghiệp giải phóng của tất cả các dân tộc bị áp bức, vì hoà bình và công lý trên thế giới. Chủ tịch Hồ Chí Minh không những là người có đạo đức nhất, người anh hùng xuất chúng nhất của dân tộc Việt Nam, mà còn là một chiến sĩ xuất sắc của các phong trào cộng sản và cách mạng quốc tế, một nhà tư tưởng vĩ đại, một chính khách nổi bật của thời đại của chúng ta.

BÁO QUAN ĐIỂM
(Miến Điện)

BẠN BÈ KÍNH YÊU, KẺ THÙ KHÂM PHỤC

Chủ tịch Hồ Chí Minh không những là vị lãnh tụ kiên cường của nhân dân Việt Nam mà còn là một vị lãnh tụ lỗi lạc của nhân dân châu Á và thế giới. Người được bạn bè kính yêu mà kẻ thù cũng phải khâm phục. Người đã cống hiến tất cả cuộc đời cho sự nghiệp chung của nhân dân Việt Nam, nhân dân châu Á và thế giới, Hồ Chủ tịch không những chỉ là một người tiên phong cách mạng mà còn là người đã đào tạo ra những người tiên phong lãnh đạo cách mạng, thẳng bước tiến lên. Hồ Chủ tịch sống giản dị nhất, nhưng chí hướng Người cao cả và sự nghiệp Người vẻ vang. Đối với kẻ thù, Người là sức nóng mặt trời thiêu đốt, đối với bạn bè Người là mặt trăng dịu hiền. Đó là những di sản quý báu của Người đã để lại cho chúng ta.

Số ra ngày 15-5-1970

BÁO TIẾN LÊN
(Sơ-ri Lan-ca)

MỘT NHÀ HOẠT ĐỘNG QUỐC TẾ TOÀN TÂM TOÀN Ý

Người ta nói: Lãnh tụ là người làm cho những người có hành động riêng trở thành những người có hành động chung. Qua tiêu chuẩn này, đồng chí Hồ Chí Minh là một lãnh tụ đứng hàng đầu, vì cuộc đời hoạt động của Người đã cổ vũ những người nam, nữ bình thường, những người công nhân, nông dân, thanh niên, sinh viên khắc phục những khó khăn dường như không vượt qua nổi, tiến tới thắng lợi.

Các chiến sĩ tự do đang cầm vũ khí chống chủ nghĩa thực dân và chủ nghĩa phát xít hiện nay, biết rằng từ tấm gương của Việt Nam dưới sự lãnh đạo của đồng chí Hồ Chí Minh, họ cũng có chiến thắng.

Tất cả những người châu Á có thể tự hào rằng Người cũng là một người châu Á. Chúng ta những người cộng sản có thể tự hào rằng Người là một người cộng sản.

Đồng chí Hồ Chí Minh là hiện thân của tất cả những gì tốt đẹp nhất trong phong trào vĩ đại của chúng ta: một nhà cách mạng, một người yêu nước, một người nhân đạo, một nhà hoạt động quốc tế toàn tâm toàn ý.

Số ra ngày 9-9-1969

BÁO TIẾNG NÓI NHÂN DÂN

(An-ba-ni)

LÃNH TỰ VĨ ĐẠI

Những người cộng sản và toàn dân An-ba-ni đánh giá cao và kính yêu đồng chí Hồ Chí Minh, người con, người lãnh tụ vĩ đại và kính mến của nhân dân Việt Nam anh em, của Đảng Lao động Việt Nam, người chiến sĩ lỗi lạc của phong trào cộng sản và công nhân quốc tế, người bạn vĩ đại của nhân dân An-ba-ni.

BÁO TIN TỨC
(Liên Xô)

CHỦ NGHĨA QUỐC TẾ LÊ-NIN-NÍT

Toàn bộ cuộc đời của Chủ tịch Hồ Chí Minh là chiến công bất diệt vì vinh quang của cách mạng.

Gần 40 năm, Người đứng đầu Đảng vẻ vang của những người cộng sản Việt Nam mà từ ngày thành lập đầu tiên đã nắm vững ngọn cờ của chủ nghĩa Mác – Lê-nin, giải phóng dân tộc, dân chủ và chủ nghĩa xã hội. Người đã rèn luyện cho những người cộng sản Việt Nam những đức tính cao cả, làm cho những người lao động toàn thế giới kính trọng và mến phục - đó là ý chí kiên cường và lòng dũng cảm trong đấu tranh, niềm lạc quan cách mạng vô tận, lòng trung thành với những lý tưởng của chủ nghĩa quốc tế vô sản và tình đoàn kết anh em với các nước xã hội chủ nghĩa, các Đảng Cộng sản và công nhân, tất cả những người lao động.

Chủ tịch Hồ Chí Minh và những người bạn chiến đấu của Người trong Đảng đã góp phần quan trọng vào kho tàng kinh nghiệm của cách mạng thế giới,

phát huy sáng tạo những nguyên tắc của chủ nghĩa Mác – Lê-nin; đã đề ra và thực hiện thành công chiến lược chiến tranh cách mạng phù hợp với những điều kiện của Việt Nam, biết kết hợp khéo léo các hình thức đấu tranh khác nhau: quân sự, chính trị, ngoại giao; trong khi huy động toàn dân giáng trả cuộc xâm lược của đế quốc, đã thực hiện việc kết hợp có hiệu quả tối đa những cố gắng chung của dân tộc với sự ủng hộ quốc tế hết sức rộng rãi, một trong những nhân tố quyết định bảo đảm thắng lợi của sự nghiệp chính nghĩa ở Việt Nam. Giờ đây, các dân tộc đang đấu tranh vì giải phóng dân tộc và xã hội, trước hết là các nước Á, Phi, Mỹ la-tinh thấy tấm gương cổ vũ trong thực tiễn cách mạng, sự dũng cảm và nhìn xa trông rộng của Chủ tịch Hồ Chí Minh và Đảng Lao động Việt Nam do Người rèn luyện.

Đồng chí Hồ Chí Minh thuộc về đội ngũ xuất sắc của những chiến sĩ cách mạng theo chủ nghĩa quốc tế Lê-nin-nít những người chẳng những tiếp thu và thực hiện học thuyết thiên tài của Lê-nin mà còn bằng những đức tính riêng của mình, tấm gương sống của mình đã chứng tỏ hấp dẫn lớn lao của những tư tưởng cộng sản.

Tấm gương của người con vĩ đại của nhân dân Việt Nam đặc biệt rất quý và gần gũi với nhân dân Xô-viết bởi vì Hồ Chí Minh là người bạn lớn của đất nước Xô-viết, trân trọng đối với tất cả những gì gần

liên với Cách mạng tháng Mười, với V.I.Lê-nin... Tên tuổi của Hồ Chí Minh rất thân thiết với mỗi người Xô-viết.

Đồng chí Hồ Chí Minh không còn sống cho đến ngày thắng lợi hoàn toàn của sự nghiệp chính nghĩa mà Người đã cống hiến cả đời mình, nhưng Người luôn luôn tin tưởng vững chắc rằng ngày đó sẽ đến. Trong Di chúc của mình, Chủ tịch Hồ Chí Minh viết: *“Dù khó khăn gian khổ đến mấy nhân dân ta nhất định sẽ hoàn thành thắng lợi. Đế quốc Mỹ nhất định phải rút khỏi nước ta. Tổ quốc ta nhất định sẽ thống nhất. Đồng bào Nam Bắc nhất định sẽ sum họp một nhà”*.

Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh là kim chỉ nam đối với những người bạn chiến đấu của Người trong Đảng, đối với toàn thể nhân dân Việt Nam, những người đã giành được thắng lợi tuyệt vời trong cuộc đấu tranh vì độc lập và tự do. Và giờ đây, sau cuộc đấu tranh lâu dài đầy hy sinh quên mình, cuộc cách mạng dân tộc dân chủ đã thắng lợi trên toàn bộ lãnh thổ miền Nam Việt Nam. Từ nay thành phố Sài Gòn sẽ mang tên Hồ Chí Minh. Tất cả những người yêu nước Việt Nam từ Lạng Sơn đến Cà Mau có quyền tự hào rằng họ đã thực hiện vinh dự những lời di huấn của vị lãnh tụ và của người thầy của mình. Sự nghiệp của đồng chí Hồ Chí Minh sống mãi đang chiến thắng.

BÁO TỰ DO NHÂN DÂN
(Hung-ga-ri)

SỰ BẤT DIỆT CỦA TINH THẦN QUỐC TẾ VÔ SẢN

Bác Hồ – Người anh hùng của một dân tộc – đã để lại cho Đảng sự bất diệt tinh thần quốc tế vô sản bằng cuộc đời mình, cũng như bản *Di chúc* của mình. Cần có một Đảng hoà vào quần chúng để xây dựng nước Việt Nam độc lập, dân chủ và giàu mạnh, góp phần xứng đáng vào sự nghiệp cách mạng thế giới. Vì đây là toàn bộ cuộc đời của Người, không có gì làm sai lạc được. Người đã giáo dục và lãnh đạo Đảng này như thế. Quyền lợi của Đảng, quyền lợi dân tộc và lợi ích của phong trào cách mạng thế giới – ba nhân tố này luôn luôn hoà vào nhau làm một trong đường lối của đồng chí Hồ Chí Minh...

Đồng chí Hồ Chí Minh là một trong những người đã góp phần to lớn về sự thống nhất này. Trước tiên vì Người đã biết thống nhất cuộc đấu tranh giành tự do cho dân tộc mình với sự nghiệp chung của phong trào giải phóng dân tộc và phong trào cộng sản quốc

MỘT GIỜ VỚI ĐỒNG CHÍ HỒ CHÍ MINH

tế. Cuộc đấu tranh giành tự do của nhân dân Việt Nam do đồng chí Hồ Chí Minh lãnh đạo, có một nhân tố thống nhất vô cùng to lớn. Nhân tố này như đã được thể hiện trong Di chúc của Bác Hồ, hiện nay vẫn luôn luôn còn tác dụng.

Số ra ngày 19-5-1970

BỘ CHÍNH TRỊ TRUNG ƯƠNG ĐẢNG
nhân dân cách mạng Lào

CHIẾN SĨ LỐI LẠC CỦA PHONG TRÀO CỘNG SẢN VÀ CÔNG NHÂN QUỐC TẾ

Trong năm 1980, đi đôi với việc tổ chức kỷ niệm hai ngày lịch sử trong nước (kỷ niệm lần thứ 25 ngày thành lập Đảng Nhân dân Cách mạng Lào, kỷ niệm lần thứ năm ngày thành lập nước Cộng hoà Dân chủ Nhân dân Lào và kỷ niệm lần thứ 110 ngày sinh của Lê-nin vĩ đại, Bộ Chính trị Trung ương Đảng Nhân dân Cách mạng Lào đã quyết định tổ chức kỷ niệm lần thứ 90 ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Đây là một sự kiện có ý nghĩa quan trọng trong đời sống chính trị của nhân dân ta, động viên toàn Đảng, toàn quân và toàn dân ta ra sức lập thành tích trong sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ Tổ quốc.

Đồng chí Hồ Chí Minh là người phổ biến chủ nghĩa Mác – Lê-nin vào Đông Dương, người tổ chức, lãnh đạo, xây dựng và giáo dục Đảng Cộng sản Đông Dương, tiền thân của Đảng Nhân dân Cách mạng Lào.

Người là người thầy vĩ đại, là người lãnh đạo tài tình của cách mạng Việt Nam, là người thành lập Nhà nước Dân chủ Nhân dân đầu tiên ở Đông Nam châu Á, đồng thời là chiến sĩ lỗi lạc của phong trào cộng sản và công nhân quốc tế. Trong cuộc đời hoạt động cách mạng của mình, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn luôn vun đắp tình hữu nghị đoàn kết đặc biệt giữa nhân dân Lào và nhân dân Việt Nam ngày càng phát triển tốt đẹp.

Kế tục sự nghiệp của Đảng Cộng sản Đông Dương, Đảng Nhân dân Cách mạng Lào đã lãnh đạo cách mạng Lào đi từ thắng lợi này đến thắng lợi khác, đưa Lào tiến lên con đường xã hội chủ nghĩa tươi sáng.

Việc tổ chức kỷ niệm lần thứ 90 ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh nhằm nâng cao hiểu biết về cuộc đời hoạt động cách mạng và những cống hiến của đồng chí Hồ Chí Minh đối với cách mạng Việt Nam cũng như cách mạng Lào, cách mạng Đông Dương, phong trào cộng sản và công nhân quốc tế, phấn đấu rèn luyện, học tập đạo đức cao đẹp của đồng chí Hồ Chí Minh tinh thần yêu nước nồng nàn và chủ nghĩa quốc tế vô sản trong sáng để tiếp tục củng cố mối quan hệ đoàn kết đặc biệt giữa hai dân tộc Việt Nam – Lào, tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng đẩy mạnh phong trào thi đua thực hiện thắng lợi nghị quyết lần thứ 7 của Trung ương Đảng và kế hoạch của Nhà nước.

CHIA XIM

Phó Chủ tịch Mặt trận Đoàn kết
Dân tộc cứu nước (Cam-pu-chia)

ĐOÀN KẾT LÀ SỨC MẠNH

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã cống hiến cả cuộc đời mình cho Tổ quốc Việt Nam, hoạt động của Người thấm nhuần lòng nhân đạo, yêu tự do, yêu hoà bình và công lý. Lịch sử đấu tranh kiên cường của nhân dân Việt Nam gắn liền với tên tuổi và sự nghiệp của Người. Chủ tịch Hồ Chí Minh là người hiểu sâu sắc và vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác – Lê-nin vào hoàn cảnh Việt Nam, đưa cách mạng Việt Nam từ thắng lợi này đến thắng lợi khác, đánh bại mọi cuộc chiến tranh xâm lược của các thế lực đế quốc và phản động thế giới nhằm giải phóng dân tộc, thống nhất Tổ quốc và tiến lên chủ nghĩa xã hội. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã đoàn kết được mọi lực lượng cách mạng, xây dựng được Mặt trận Đoàn kết Thống nhất rộng rãi.

Đảng Cộng sản Việt Nam, đội tiên phong của giai cấp công nhân Việt Nam đã lãnh đạo nhân dân Việt Nam giành được những thắng lợi to lớn trong 50 năm qua đã chứng minh cho sự lãnh đạo sáng suốt của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nắm vững quan điểm của Lê-nin về đoàn kết quốc tế vô sản. Cách mạng Việt Nam đã nêu một tấm gương sáng ngời về đấu tranh giành độc lập chủ quyền kết hợp chặt chẽ với tinh thần đoàn kết quốc tế.

Trước nguy cơ nhân dân Cam-pu-chia bị diệt chủng, nhân dân Việt Nam đã không quản hy sinh, ra sức giúp đỡ tạo điều kiện cho nhân dân Cam-pu-chia nổi dậy lật đổ ách thống trị phát xít của bọn Pôn-pốt – Iêng Xa-ri.

Hơn một năm qua, quân đội và các đồng chí chuyên gia Việt Nam thấm nhuần lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh, đã và đang làm tốt nghĩa vụ quốc tế vô sản. Bọn phản động và các thế lực đế quốc đang âm mưu phá hoại tình đoàn kết Cam-pu-chia – Việt Nam – Lào nhưng tình đoàn kết đó vẫn được củng cố vững vàng và không ngừng phát triển, là một đòn giáng mạnh vào âm mưu của kẻ thù. Thời gian qua đã chứng minh cho đoàn kết là sức mạnh, đoàn kết là sống, chia rẽ là chết.

Kỷ niệm ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh nhân dân Cam-pu-chia nguyện học tập tinh thần đấu tranh không khoan nhượng, tấm gương hy sinh cao cả của Người.

CÙ LẬP SAI-PO-RA-ĐÍCH

Nhà văn, nhà báo (Thái Lan)

THẨM THÍA TÌNH HỮU ÁI CỦA NGƯỜI

Nhắc đến tên Chủ tịch Hồ Chí Minh tôi lại nghĩ đến đạo đức cao cả của vị lãnh tụ mà tôi đã từng được nghiên cứu phần nào về sự kiện lúc Người đang tạm náu mình trên đất nước tôi, như sự bền bỉ chịu đựng gian khổ của Người. Ví dụ hồi năm 1928 Người đã đi bộ băng rừng vượt suối từ tỉnh Phi-chít đến U-đon, mang cả hành lý trong thời gian hơn mười ngày liền để đi giáo dục huấn luyện đồng bào của Người. Tôi nghĩ rằng người Thái chúng ta cũng sẽ thẩm thía tình hữu ái của Người nếu biết rằng Người đã nhắc nhở Việt kiều ở Thái Lan phải tôn trọng phong tục tập quán của người Thái và tuân theo luật pháp của Thái Lan.

ĐA-NI-EM Ô-DU-BÊ

(Tổng thống Cô-xta Ri-ca)

CUỘC GẶP GỠ ĐẦU TIÊN ẤY

Tôi rất sung sướng được tiếp vị đại diện đầu tiên của dân tộc Việt Nam anh hùng mà tôi rất khâm phục. Tôi còn nhớ cách đây khá lâu, lúc ấy tôi đang học ở trường Đại học Xô-bon (Pháp), tôi có hân hạnh được gặp và nghe Chủ tịch Hồ Chí Minh nói chuyện với sinh viên Mỹ La-tinh, cuộc gặp gỡ đầu tiên ấy đã để lại trong tôi nhiều ấn tượng sâu sắc và Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chỉ dẫn cho chúng tôi con đường đấu tranh cho quyền lợi dân tộc. Đến nay, tôi đã hoàn thành sứ mạng, nhờ đại sứ chuyển đến Chủ tịch Tôn Đức Thắng, Thủ tướng Phạm Văn Đồng lời chào kính trọng, lời chúc sức khỏe và hạnh phúc, mong rằng trong tương lai quan hệ giữa hai nước Cô-xta Ri-ca và Việt Nam sẽ phát triển chặt chẽ hơn nữa.

GIÔ-HA-NÉT HEN-RI

Nhà văn (Băng Đảo) .

BÊN CẠNH CỤ HỒ CHÍ MINH

Ngay ở đây, từ chốn xa xôi này, chúng tôi cũng hiểu rằng Cụ Hồ Chí Minh đang chiến đấu quên mình cho một sự nghiệp có quan hệ đến tất cả chúng tôi, đến mỗi một em bé đang lọt lòng mẹ ra đời trên khắp quả đất, sự nghiệp đó là quyền thiêng liêng của một dân tộc được hưởng chế độ do mình chọn lấy theo đa số. Chúng tôi những người đồng tình với cuộc chiến đấu của Cụ, không thể gửi vũ khí và quân đội cho Cụ. Nhưng tất cả sức mạnh tinh thần của chúng tôi ở bên cạnh Cụ bây giờ và mãi mãi cho đến khi ngọn đuốc chiến thắng về tay Cụ ở Việt Nam.

G. GRÊ-SƠ-CÔ

Nhà du hành vũ trụ (Liên Xô)

KHÔNG CHỈ CỦA NHÂN DÂN VIỆT NAM

Hội nghị Quốc tế “Việt Nam và thế giới” được tổ chức theo sáng kiến Hội đồng hoà bình thế giới để tưởng niệm người chiến sĩ đầy nhiệt huyết đấu tranh cho nền độc lập của các dân tộc bị áp bức, vị Chủ tịch đầu tiên của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà - đồng chí Hồ Chí Minh mà toàn thể loài người tiến bộ đều kỷ niệm lần thứ 90 ngày sinh của Người - đồng thời để bày tỏ tình đoàn kết với nhân dân Việt Nam.

Hội nghị là một sự biểu lộ sáng ngời lòng yêu mến của nhân dân thế giới đối với Chủ tịch Hồ Chí Minh, người chiến sĩ đấu tranh cho những lý tưởng hoà bình, độc lập và tiến bộ. Trong bài phát biểu của các đại biểu nhiều nước khác nhau đã phản ánh được sự hoạt động nhiều mặt của Người như là một nhà hoạt động lỗi lạc của phong trào công nhân và phong trào giải phóng dân tộc, vị lãnh tụ của nhân dân Việt Nam, người sáng lập và cổ vũ của Đảng Cộng sản

Việt Nam, nhà tổ chức và lãnh đạo cuộc Cách mạng tháng Tám, Nhà nước công nông đầu tiên ở Đông – Nam châu Á, nhà quốc tế chủ nghĩa Lê-nin-nít, nhà cách mạng bất khuất, người đấu tranh kiên quyết chống chủ nghĩa đế quốc, chủ nghĩa thực dân cũ và mới, vì tự do của các dân tộc bị áp bức. Ảnh hưởng và sự đóng góp của Chủ tịch Hồ Chí Minh vào sự phát triển, cuộc đấu tranh cách mạng của nhân dân thế giới là rất to lớn. Đồng chí Hồ Chí Minh là một người vĩ đại, toàn diện, và lỗi lạc của thời đại chúng ta. Ngay cả kẻ thù của chúng ta cũng phải công nhận điều đó.

Thắng lợi của Việt Nam, như đã được nêu rõ tại hội nghị, khẳng định một chân lý vĩ đại của thời đại chúng ta: mỗi dân tộc đang đấu tranh cho tự do và độc lập có thể tin tưởng chắc chắn vào sự giúp đỡ kiên quyết và có hiệu quả của Liên Xô và các nước xã hội chủ nghĩa khác, của tất cả các lực lượng tiến bộ.

Hội nghị có ý nghĩa quốc tế rất lớn còn có lý do là trên diễn đàn của nó, các đại biểu của năm châu lại một lần nữa biểu lộ tình đoàn kết chiến đấu, sự giúp đỡ nhiệt tình đối với nhân dân Việt Nam. Các đại biểu đã ra một bản tuyên ngôn trong đó họ nhất trí lên án kịch liệt những âm mưu đang tiếp diễn của các lực lượng đế quốc và phản động đứng đầu là Mỹ chống lại nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam, Cu Ba, Áp-ga-ni-xtan, I-ran và các nước khác.

Lễ kỷ niệm về Chủ tịch Hồ Chí Minh - đó là ngày hội không chỉ của nhân dân Việt Nam. Khắp nơi đều kỷ niệm ngày đó, đặc biệt trong đất nước chúng ta. Đồng chí Hồ Chí Minh là người bạn lớn và tin tưởng của Liên Xô. Người đã xây dựng nên tình hữu nghị vĩ đại của hai dân tộc chúng ta và luôn luôn cố gắng củng cố nó. Chủ tịch Hồ Chí Minh là người Việt Nam đầu tiên tiếp thu sâu sắc và đầy đủ những tư tưởng của Lê-nin, tư tưởng của Cách mạng tháng Mười và cả cuộc đời mình, Người đã cống hiến cho việc thực hiện những tư tưởng đó trên Tổ quốc mình. Người đã nhiều lần đến thăm Liên Xô, nói tiếng Nga rất lưu loát, yêu mến nhân dân Xô-viết một cách chân thành và nồng nhiệt. Và nhân dân Liên Xô cũng đáp lại như vậy đối với tình cảm đó của Người. Phát biểu ở hội nghị gặp gỡ với các đồng chí Việt Nam, tôi đã kể về những tình cảm lớn của toàn thể nhân dân Liên Xô đối với Chủ tịch Hồ Chí Minh, đối với dân tộc mà Người đã phục vụ bằng toàn bộ cuộc đời mình.

Ở nước ta, Chủ tịch Hồ Chí Minh được kính trọng sâu sắc. Tên Người được đặt cho một trong những quảng trường lớn ở Mát-xcơ-va, một trường đại học ngoại ngữ ở Lê-cút-xcơ, một tàu biển... Có thể thấy rằng đồng chí Hồ Chí Minh được biết đến rộng rãi căn cứ vào sự kiện sau: Năm ngoái Nhà xuất bản "Đội cận vệ trẻ" đã phát hành cuốn sách Hồ Chí Minh của Êp-ghê-ni Cô-bê-ép - trong loạt sách "Cuộc

đời của những con người tuyệt vời”, và những cuốn sách đó đã được nhanh chóng tiêu thụ. Hiện nay đang chuẩn bị cho lần xuất bản mới.

Trước ngày kỷ niệm lần thứ 90 ngày sinh của Người, trên khắp đất nước Xô-viết đã tổ chức hội thảo, các cuộc mít tinh và hội nghị long trọng, các cuộc gặp mặt với học sinh Việt Nam tại Liên Xô, các buổi xem phim nói về ngày trọng đại này. Còn trên đất nước Việt Nam, như tôi đã được kể lại, tại các công trình do Liên Xô giúp đỡ kỹ thuật, ngày lễ được kỷ niệm bằng thi đua sản xuất xã hội chủ nghĩa chung để kỷ niệm ngày sinh Lê-nin và Hồ Chí Minh trong những tập thể nơi có các chuyên gia Xô-viết làm việc, từ lâu đã trở thành một truyền thống tốt đẹp.

Phần tôi, tôi đến Việt Nam lần đầu, mặc dù nhiều lần tôi được nhìn thấy đất nước tuyệt vời và rất thân thương, gần gũi đối với toàn thể nhân dân Xô-viết này từ trên vũ trụ. Từ cửa mạn của con tàu vũ trụ nhìn xuống, tôi mơ ước có ngày sẽ được đến thăm đất nước này, gặp gỡ những con người tuyệt vời và mến khách mà các đồng chí của tôi là Ghéc-man Ti-tốp và Va-len-ti-na Tê-rê-xcô-va đã nhiều lần kể cho tôi nghe một cách thân tình. Và thế là ước mơ đã trở thành sự thật. Tôi sung sướng gấp hai lần, vì rằng điều này đã diễn ra đúng vào năm trọng đại của Việt Nam: năm kỷ niệm lần thứ 50 ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam,

lần thứ 90 ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh và lần thứ 35 ngày thành lập Nước.

Trong những ngày thử thách khốc liệt, những ngày chiến đấu ác liệt chống bọn can thiệp nước ngoài, đồng chí Hồ Chí Minh đã tin tưởng sắt đá vào thắng lợi, vào nền tự do và độc lập của đất nước mình. Người nói: sau khi đuổi được bọn xâm lược và thống nhất Tổ quốc, nhân dân Việt Nam sẽ xây dựng Việt Nam 10 lần đẹp hơn và giàu hơn. Và ngày nay, đứng trên mảnh đất lộng gió vinh quang anh hùng này và được thấy nhân dân Việt Nam đang lao động với tinh thần nhiệt tình và quyết tâm như thế nào, tôi tin tưởng chắc chắn rằng: bất chấp tất cả những khó khăn và trở ngại, *Di chúc* vĩ đại của Chủ tịch Hồ Chí Minh sẽ được thực hiện. Việt Nam sẽ ngày càng giàu đẹp và vững mạnh.

M.HA-XE-GA-OA

Chủ tịch uỷ ban Hoà bình (Nhật Bản)

LỜI DI CHÚC CHÍNH TRỊ

Bây giờ chúng ta nhớ lại lời *Di chúc* chính trị của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Người đã nói rõ tầm quan trọng của “Hoà bình, Đoàn kết, Độc lập và Dân chủ” trong câu cuối cùng. Chúng tôi đã nghiên cứu một cách sâu sắc lời *Di chúc* này và cố gắng thực hiện tinh thần đó trong phong trào hoà bình Nhật Bản. Các lực lượng hoà bình Nhật Bản tiếp tục thống nhất hàng động để giải quyết những vấn đề chung mặc dù mỗi lực lượng có một quan điểm khác nhau. Nhờ vậy hàng năm chúng tôi có thể tổ chức một Hội nghị Quốc tế chống bom A và bom H tại Hi-rô-si-ma và Na-ga-sa-ki. Năm nay cuộc diễu hành vì hoà bình đến Hi-rô-si-ma đã bắt đầu từ Tô-ki-ô nhằm cấm hoàn toàn tất cả các loại vũ khí hạt nhân.

Chúng tôi cho rằng những lời dạy cuối cùng trong *Di chúc* của Chủ tịch Hồ Chí Minh cần phải được thực hiện ở bất cứ nơi nào trên quả đất.

Tôi tha thiết mong muốn rằng tất cả lực lượng hoà bình của thế giới thực hiện đúng đắn những lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh và đoàn kết lại để đấu tranh chống chủ nghĩa thực dân cũ và mới, chủ nghĩa bành trướng và chủ nghĩa bá quyền.

I-LI-A SÉT-LÍCH

Nhà báo (Tiếp Khắc)

NGỌN CỜ THỐNG NHẤT

Hồ Chí Minh người đại diện tuyệt vời và anh hùng cho những gì tốt đẹp nhất được thể hiện trong phong trào cộng sản thế giới suốt 50 năm qua kể từ Cách mạng tháng Mười đến nay. Người là tượng trưng cho tinh thần của cuộc kháng chiến do những người cộng sản đã tiến hành để chống lại chủ nghĩa thực dân cũng như chủ nghĩa phát xít và quốc xã.

Với ý nghĩa đó, trong những năm gần đây chân dung Chủ tịch Hồ Chí Minh đã được giương cao không những trong các cuộc biểu tình vì hoà bình ở Việt Nam mà còn xuất hiện trong các cuộc bãi công, hoặc tại những cuộc chiếm giữ ở các trường đại học và trong các hoạt động khác của công nhân, sinh viên, những nhà hoạt động cách mạng lão thành của phong trào công nhân “Đội cận vệ sau chiến tranh” của những người cộng sản và những người kháng chiến cũng như trong các tầng lớp thanh niên; những người cộng sản; các nhà xã hội học cũng như những người Thiên Chúa giáo, từ những người trong các

ngiệp đoàn cho đến các nhà hoạt động vì hoà bình. Hồ Chí Minh đã trở thành ngọn cờ thống nhất cho nhân dân thuộc mọi thể hệ khác nhau có cuộc sống chính trị và quan điểm khác nhau, nhưng đã liên hiệp với nhau bằng sự khâm phục chủ nghĩa anh hùng của Việt Nam và bằng mối tình đoàn kết của họ với Việt Nam.

KHÍT-XA-AN LÚT-XAN-ĐAM-BUN

Trưởng đoàn Đại biểu uỷ ban Bảo vệ Hoà bình (Mông Cổ)

NGƯỜI BẠN LỚN

Trước hết cho phép tôi thay mặt Uỷ ban Bảo vệ hoà bình Mông Cổ xin chân thành cảm ơn Hội đồng Hoà bình thế giới và các bạn Việt Nam đã tổ chức Hội nghị quốc tế quan trọng này, đã mời đoàn đại biểu chúng tôi tới dự cuộc gặp gỡ lịch sử này, lễ kỷ niệm trọng thể 90 năm ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh, nhà lãnh đạo vĩ đại của nhân dân Việt Nam, người chiến sĩ nhiệt thành đấu tranh cho hoà bình, tự do và độc lập, người chiến sĩ cộng sản kiên cường, nhà quốc tế chủ nghĩa triệt để, người bạn lớn của nhân dân Mông Cổ và nhân dân thế giới, người bạn lớn của những ai đấu tranh cho tự do độc lập và sự phồn vinh của dân tộc.

Nhân dân Mông Cổ đánh giá cao và quý trọng công lao to lớn của Chủ tịch Hồ Chí Minh không những đối với nhân dân Việt Nam mà còn đối với nhân dân toàn thế giới. Sự nghiệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh sống và sống mãi trong lòng chúng ta và cổ vũ chúng ta tiến hành cuộc đấu tranh mới và tiến tới giành thắng lợi mới.

LAI-A EN-GHÊ-BA-LI

Nhà báo (Cộng hoà Ả Rập thống nhất)

GIEO NHỮNG HẠT GIỐNG CHO CUỘC ĐẤU TRANH CÁCH MẠNG

Bác Hồ đã gieo những hạt giống cho cuộc đấu tranh cách mạng ở tất cả các nơi nhân dân đang bị áp bức bóc lột, Người đã thành công trong việc gieo trồng những giá trị văn minh nhất, nhân đạo nhất trong tâm trí mỗi người công dân Việt Nam. Chắc hẳn Người cũng là vị lãnh tụ xã hội chủ nghĩa nhân đạo, văn minh vĩ đại nhất chưa từng có trong thời đại chúng ta.

Chúng tôi biết rằng với những giá trị văn minh và nhân đạo đó, Chủ tịch Hồ Chí Minh mãi mãi có khả năng động viên toàn thể nhân dân anh hùng nước các bạn chống lại và chiến thắng mọi đế quốc dù chúng hùng mạnh thế nào đi nữa.

MEN-BA HÉC-NAN-ĐÊ

Chủ tịch Ủy ban Đoàn kết với Việt Nam (Cu Ba)

HÌNH ẢNH TỔNG HỢP

Có thể nói rất nhiều về cuộc đời và sự nghiệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Người là hình ảnh tổng hợp của một nhà cách mạng đấu tranh không mệt mỏi vì tự do và hạnh phúc của nhân dân, một người khiêm tốn và giản dị, một nhà thơ nhạy cảm và sâu sắc, có khả năng nói lên những tình cảm trong sáng nhất của con người. Là người sáng lập và lãnh đạo Đảng tiên phong. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã thúc đẩy ý thức giác ngộ cách mạng của nhân dân, đã tổ chức và lãnh đạo phong trào đấu tranh mạnh mẽ chống chủ nghĩa thực dân, dẫn đến chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ, giáng một đòn nặng nề vào thực dân Pháp. Tư tưởng và những lời dạy của Bác Hồ là kim chỉ nam đối với thắng lợi vĩ đại chống đế quốc Mỹ. Chủ tịch Hồ Chí Minh là người xây dựng khối thống nhất của Tổ quốc Việt Nam. Người là sự tổng hợp của những giai đoạn huy hoàng nhất của nhân dân Việt Nam trong cuộc đấu tranh nhằm xây dựng một xã hội xứng đáng, tươi đẹp: xã hội xã hội chủ nghĩa. Tuân

theo những lời dạy của Lê-nin thiên tài, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã giải thích và vận dụng một cách đúng đắn học thuyết Lê-nin trong công cuộc xây dựng một cuộc sống mới cho dân tộc mình.

NA-GA A-LU-SI

Nhà báo (Li-băng)

VÌ SỰ NGHIỆP CỦA NHÂN DÂN VIỆT NAM VÀ VÌ SỰ NGHIỆP CỦA CẢ LOÀI NGƯỜI

Cụ Hồ Chí Minh không những là người có tiếng tăm mà còn là một người rất thiết tha với tiến bộ. Con người mà hàng ngày chúng ta được nghe tên ấy gắn liền với sự tích một dân tộc vĩ đại.

Nhân dân ta chưa được hiểu biết một cách đầy đủ về tư tưởng, về hoạt động chính trị cũng như về đời tư của Cụ Hồ Chí Minh. Rõ ràng là mọi người đều muốn biết ít nhiều về con người vĩ đại ấy. Con người đang lãnh đạo nước mình đi từ thắng lợi này đến thắng lợi khác trong cuộc đọ sức với quân đội hùng mạnh của một nước đế quốc lớn nhất. Có thể thấu tóm cuộc đời của con người ấy trong hai tiếng: đấu tranh. Đã hơn 50 năm nay, Cụ Hồ Chí Minh chiến đấu vì sự nghiệp của nhân dân Việt Nam và vì sự nghiệp của cả loài người, chiến đấu không một phút nghỉ ngơi, không một giây chùn bước...

Như độc giả đã thấy, Cụ Hồ Chí Minh không những là một chiến sĩ Việt Nam mà hơn nữa, còn là một chiến sĩ của thế giới, một chiến sĩ đấu tranh chống chủ nghĩa thực dân. Nếu như tư tưởng của Cụ đã rõ rệt như vậy rồi thì hành động của Cụ, cuộc đấu tranh của Cụ càng làm sáng tỏ những tư tưởng ấy. Tuyển tập này bao gồm những bài do Cụ viết về chủ nghĩa thực dân thống trị ở Việt Nam, Trung Quốc, Tuy-ni-di, An-giê-ri, Đa-hô-mây... và về tình cảm của người da đen ở Mỹ... Đó là những bài động viên cách mạng mang nặng sự quan tâm đối với sự nghiệp của loài người, đối với sự nghiệp đấu tranh chống chủ nghĩa thực dân và chống áp bức.

NƠ ĐỀ-NÊ NƠ-ĐAO

Đại biểu tại Hội nghị Quốc tế "Việt Nam và thế giới"
hợp tại Hà Nội tháng 5 năm 1980 (Xê-nê-gan)

CŨNG GỌI LÀ BÁC HỒ

Chúng tôi vô cùng xúc động và tự hào được phát biểu ý kiến trước Hội nghị cao cả này để đem đến các bạn lời chào chiến đấu của nhân dân châu Phi nói chung và nhân dân Xê-nê-gan nói riêng.

Chúng tôi xúc động là vì, trước đây cùng bị thực dân Pháp đô hộ, chúng ta đã chịu chung một số phận, chúng ta đã buộc phải làm bia đỡ đạn hoặc là nơi cung cấp nhân công và nguyên liệu cho bọn thực dân.

Ngày nay, chúng ta tự hào là đã gặp lại nhau như những con người tự do. Điều đó chính là nhờ ở cuộc đấu tranh anh hùng của vị lãnh tụ vĩ đại, đồng chí Hồ Chí Minh mà chúng tôi cũng gọi là Bác Hồ và hiện nay chúng ta đang kỷ niệm lần thứ 90 ngày sinh của Người.

Vào dịp kỷ niệm trọng thể này chúng ta cần hứa với nhau sẽ ra sức thực hiện ước mơ của Người để đưa các dân tộc xích lại gần nhau, phát triển sự hợp tác giữa tất cả các dân tộc, trong đó có các dân tộc châu Phi.

PÔN BÉC-NƠ-TEN

Nhà báo (Tuy-ni-di)

NGƯỜI ĐÃ ĐƯỢC ÁNH SÁNG

“... Người đã lấy tên là Hồ Chí Minh, nghĩa là “Người đã được ánh sáng” và phải công nhận rằng ánh sáng đó đã soi đường cho tất cả các phong trào giải phóng dân tộc...”

Các chiến sĩ đấu tranh cho tự do ở Pa-le-xtin, Nam Phi, Rô-đê-đi và An-gô-la phải học tập trước hết ở Người là sự kết hợp tài tình giữa mềm dẻo và nghị lực bất khuất, giữa việc nhìn xa trông rộng về chính trị với thái độ kiên trì giữ vững những nguyên tắc, về truyền thống yêu nước và về cách phân tích theo quan điểm mác-xít”. Tất cả những điều đó đã làm cho Chủ tịch Hồ Chí Minh trở thành tượng trưng cho cuộc đấu tranh giành tự do của các nước mới giành được độc lập”.

*Tấm gương Hồ Chí Minh
Tập chí châu Phi số 16 – 22-9-1969*

RÊ-NÊ XU-A-RÉT

Trưởng đoàn xây dựng

quốc tế Hồ Chí Minh (Cu Ba)

CHỌN TÊN CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH

Những đồng chí được chọn vào các đội đại diện cho hàng vạn công nhân xây dựng Cu Ba đã viết đơn tình nguyện sang Việt Nam góp phần công sức của mình vào nhiệm vụ to lớn là xây dựng lại đất nước Việt Nam “mười lần tươi đẹp hơn”.

Chọn tên Hồ Chí Minh để đặt cho đoàn, chúng tôi hiểu rằng không còn tên nào thích hợp hơn là tên vị lãnh tụ kính mến và bất diệt của nhân dân Việt Nam.

Chúng tôi có thể nói tóm tắt rằng Chủ tịch Hồ Chí Minh là người có khả năng đối phó với những khả năng gian khổ nhất, là người đã hiến dâng cả đời mình cho sự nghiệp chính nghĩa của dân tộc mình và là một người đã đóng góp kinh nghiệm tuyệt vời cho phong trào cách mạng của nhân loại.

RÔ-MÉT CHĂN-ĐRA

(Chủ tịch Hội đồng Hoà bình thế giới)

HỒ CHÍ MINH – VIỆT NAM VÀ THẾ GIỚI

Tôi mang đến các bạn lời chào mừng của Hội đồng Hoà bình thế giới và của phong trào hơn 135 nước trên khắp các lục địa. Tôi đem đến các bạn lời chào mừng của Hội nghị quốc tế “Việt Nam và thế giới”. Thế giới đã thấy Hồ Chí Minh vẫn sống.

Các bạn thân mến.

Tiếng nói của Chủ tịch Hồ Chí Minh đang vang lên ở đây giữa chúng ta. Như các bạn đã thấy những con người bất tử thì không bao giờ chết và Hồ Chí Minh sống mãi vì Người là bất tử. Những người yêu nhân dân mình như Hồ Chí Minh đã yêu mến nhân dân của Người, không bao giờ chết. Và những người như Hồ Chí Minh, yêu nhân dân tất cả các dân tộc khác như nhân dân của chính mình, cũng sẽ không bao giờ chết. Bất cứ nơi nào nhân dân chiến đấu cho độc lập và tự do, ở đó có Hồ Chí Minh và ngọn cờ của Hồ Chí Minh bay cao. Bất cứ ở đâu nhân dân chiến

đấu cho hoà bình và công lý, ở đó có Hồ Chí Minh và ngọn cờ của Hồ Chí Minh bay cao. Ở bất cứ đâu nhân dân chiến đấu cho một thế giới mới, chống lại đói nghèo, ở đó có Hồ Chí Minh và ngọn cờ Hồ Chí Minh bay cao.

Ý nghĩa cuộc hội nghị vừa kết thúc là gì? Cách đây đã lâu Hồ Chí Minh đến với Lê-nin. Ngày nay, thế giới đến với Hồ Chí Minh và Lê-nin.

Phong trào hoà bình thế giới đã học được những gì ở Hồ Chí Minh và nước Việt Nam của Người? Một là tính chất chống đế quốc của phong trào hoà bình thế giới đã trở nên sắc bén hơn nhờ đứng bên cạnh cuộc đấu tranh của nhân dân Việt Nam. Hai là đứng bên cạnh Hồ Chí Minh, phong trào hoà bình thế giới đã nhìn thấy rõ hơn bao giờ hết sự gắn bó song còn giữa cuộc đấu tranh cho hoà bình với cuộc đấu tranh vì độc lập dân tộc và tự do, cuộc đấu tranh cho chính nghĩa và cuộc đấu tranh cho chủ nghĩa xã hội. Đứng bên cạnh cuộc đấu tranh của nhân dân Việt Nam, chúng ta học được ở Chủ tịch Hồ Chí Minh sự cần thiết phải kết hợp cuộc đấu tranh bảo vệ thế giới chống chiến tranh với cuộc đấu tranh để xây dựng một thế giới mới, trong đó chủ nghĩa đế quốc và đói nghèo vĩnh viễn bị xoá bỏ.

Phong trào hoà bình thế giới đã học được từ cuộc đấu tranh của nhân dân Việt Nam và ở Hồ Chí Minh

ý nghĩa của tình đoàn kết quốc tế, hoà bình và đoàn kết là một, không thể tách rời.

Hội nghị chúng ta đã quyết định điều gì? Chúng ta nhìn lại và nói rằng khi Việt Nam chiến đấu chống chủ nghĩa thực dân Pháp, thế giới ở bên cạnh Việt Nam bởi vì Việt Nam đã chiến đấu cho thế giới. Khi Việt Nam chiến đấu chống đế quốc Mỹ, lúc đó thế giới cũng ở bên cạnh Việt Nam và chiến đấu với Việt Nam bởi vì Việt Nam chiến đấu cho thế giới. Việt Nam chiến đấu cho thế giới và vì vậy thế giới chiến đấu cho Việt Nam.

Có một bài mà các bạn đều biết nói rằng: “Việt Nam – Hồ Chí Minh, Hồ Chí Minh – Việt Nam”. Ngày hôm nay, trong dịp kỷ niệm lần thứ 90 ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh, chúng ta lại có một bài ca mới “Việt Nam – Hồ Chí Minh, Hồ Chí Minh – Việt Nam và Thế giới, Thế giới – Hồ Chí Minh – Việt Nam, Việt Nam – Hồ Chí Minh và Thế giới”.

Trong ngày lịch sử kỷ niệm lần thứ 90 ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh, Đoàn Chủ tịch Hội đồng Hoà bình thế giới đã cho phép tôi công bố quyết định đặt một giải thưởng cao nhất của Hội đồng Hoà bình thế giới, giải thưởng vì độc lập và tự do để tặng cho công lao và cống hiến tập thể của các tổ chức, các phong trào và các lực lượng đấu tranh, và giải thưởng cao nhất này sẽ mang tên Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Chúng tôi rất biết ơn các bạn, biết ơn Đảng Cộng sản Việt Nam, và toàn thể nhân dân Việt Nam, đã cho phép giải thưởng cao nhất này được mang tên thiêng liêng của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Chúng tôi sẽ mãi mãi ghi nhớ điều này.

Hàng năm vào ngày 19 tháng 5, các lực lượng hoà bình thế giới sẽ tổ chức Ngày quốc tế vì độc lập và tự do là cái quý nhất. Ngày sinh Hồ Chí Minh. Ngày Hồ Chí Minh, Ngày quốc tế này sẽ được tổ chức ở khắp mọi nơi trên quả đất, vì độc lập và tự do là cái mà chúng ta đều coi là quý báu nhất trên thế giới.

...Ở Việt Nam, các bạn tự xưng rất đúng mình là cháu của Bác Hồ. Các bạn đã cho phép chúng tôi thay mặt hàng trăm triệu nhân dân thế giới được có mặt hôm nay tại đây. Chúng tôi nhận thức sâu sắc vinh dự đó. Chúng tôi yêu cầu các bạn thêm một đặc ân nữa: mong các bạn, những người cháu của Bác Hồ cho phép chúng tôi từ các nơi trên thế giới đều được tự nhận là cháu Bác Hồ. Tất cả chúng ta, cháu của Bác Hồ ở tất cả các nước trên thế giới, sẽ tập hợp lại để giương cao ngọn cờ Hồ Chí Minh, tiến lên những thắng lợi mới hơn nữa.

Hồ Chí Minh sống mãi. Hồ Chí Minh sống mãi.

TẠP CHÍ THỜI MỚI
(Liên Xô)

NHỮNG Suy NGHĨ VỀ CHÂU PHI

“Nhà cách mạng lão thành Hồ Chí Minh đã thể hiện nghĩa vụ Đảng và nghĩa vụ nhà báo của mình qua việc giáo dục cho mọi người mang lại cho họ tiếng nói của sự thật, thức tỉnh họ về mặt xã hội. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã đi gần khắp các thuộc địa, đã đến Bắc Phi và Trung Phi. Và đương nhiên không ai biết rõ hơn Người về tình hình ở Đông Dương. Kinh nghiệm của các cuộc Cách mạng tháng Mười và chính sách dân tộc ở nước Nga Xô-viết là một cuốn sách giáo khoa vĩ đại với Người. Tác phẩm gồm những bài báo, bút ký và bút chiến của Người về cuộc đấu tranh của các dân tộc châu Phi chống lại ách thực dân là tác phẩm chính luận đầy sức chiến đấu của Người chiến sĩ quốc tế vĩ đại, một tác phẩm cần thiết cả trong ngày hôm nay khi trên trái đất vẫn còn những tàn tích của chủ nghĩa thực dân như Bắc Ai-len ở châu Âu, Na-mi-bi-a ở châu Phi, Hồng Kông ở châu Á.

Những bài viết 60 năm trước của Chủ tịch Hồ Chí Minh vẫn mang tính bức thiết trong tình hình hiện nay. Cũng như toàn bộ hoạt động của người con vĩ đại của nhân dân Việt Nam, tác phẩm “Những suy nghĩ về châu Phi” cho phép khẳng định rằng Hồ Chí Minh vẫn đứng trong đội ngũ, vẫn sát cánh cùng những chiến sĩ đấu tranh cho giải phóng dân tộc và xã hội.

THÔNG TẤN XÃ PA-THẾT-LÀO

NGƯỜI THẦY VĨ ĐẠI CỦA PHONG TRÀO GIẢI PHÓNG DÂN TỘC Ở ĐÔNG DƯƠNG

“Trong không khí vui mừng phấn khởi trước thắng lợi vĩ đại của sự nghiệp chống Mỹ, cứu nước của nhân dân các nước Đông Dương, hôm nay nhân dân Việt Nam, nhân dân các nước Đông Dương và nhân dân yêu chuộng hoà bình trên thế giới kỷ niệm trọng thể lần thứ 85 ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh với niềm kính yêu và biết ơn vô tận.

Từ khi Chủ tịch Hồ Chí Minh giương cao ngọn cờ cứu nước giải phóng dân tộc đến nay đã hơn nửa thế kỷ. Mỗi thắng lợi mà nhân dân Việt Nam giành được đều gắn liền với cuộc đời hoạt động cách mạng sôi nổi của Chủ tịch Hồ Chí Minh, gắn liền với đường lối và chính sách đúng đắn mà Người đã cùng với Ban Chấp hành Trung ương Đảng Lao động Việt Nam vạch ra, gắn liền với những lời dạy quý báu của Người về đấu tranh cách mạng.

Với lòng yêu nước nồng nàn, sâu sắc và sự trung thành tuyệt đối với đồng bào của mình. Hồ Chủ tịch đã tìm được con đường cách mạng chân chính trong chủ nghĩa Mác – Lê-nin. Từ đó, Người rút ra một kết luận có tính chất chân lý của thời đại ngày nay, là muốn giành thắng lợi hoàn toàn trong công cuộc đấu tranh cứu nước phải đi theo con đường cách mạng của giai cấp vô sản; giải phóng dân tộc phải đi đôi với giải phóng nhân dân lao động; lợi ích dân tộc không thể tách rời lợi ích quốc tế; độc lập tự do phải gắn liền với dân chủ nhân dân, nhằm tiến lên xây dựng một xã hội mới tiến bộ và tươi đẹp. Chủ tịch Hồ Chí Minh là biểu tượng cao nhất của ý chí đấu tranh bất khuất của quyết tâm đánh và đánh thắng của nhân dân Việt Nam. Với nguyên tắc đó, Người đã đấu tranh không mệt mỏi vì sự nghiệp giải phóng hoàn toàn Tổ quốc mình. Người nói: *“Chúng ta thà hy sinh tất cả, chứ nhất định không chịu mất nước, không chịu làm nô lệ. Không có gì quý hơn độc lập, tự do”*. Quyết tâm đó của Chủ tịch Hồ Chí Minh là một chân lý rất cụ thể, hoàn chỉnh và có tính khoa học cao, nó kết hợp chặt chẽ giữa truyền thống đấu tranh kiên cường của dân tộc với tư tưởng tiến bộ của thời đại tức là chủ nghĩa Mác – Lê-nin. Dưới lá cờ vẻ vang đó, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã lãnh đạo nhân dân Việt Nam vượt qua biết bao thử thách, làm cuộc Cách mạng tháng Tám thành công, dựng lên nước Việt

Nam Dân chủ Cộng hoà, tiếp đó lại đánh thắng hai đế quốc to là Pháp và Mỹ, giải phóng cả nước thân yêu của mình vĩnh viễn thoát khỏi ách xâm lược của đế quốc bên ngoài. Chủ tịch Hồ Chí Minh là người sáng lập và rèn luyện Đảng Lao động Việt Nam, Bộ tham mưu bách chiến, bách thắng của cách mạng Việt Nam, Chủ tịch Hồ Chí Minh là người thành lập Mặt trận dân tộc thống nhất Việt Nam, khối đoàn kết vô địch của toàn dân Việt Nam mà không một thế lực phản động nào có thể chia rẽ được. Chủ tịch Hồ Chí Minh là người sáng lập, tổ chức và lãnh đạo lực lượng vũ trang cách mạng ở một nước thuộc địa, từ đó Người đã đem lại một yếu tố quyết định thắng lợi cho nhân dân Việt Nam và phong trào giải phóng dân tộc ở các nước Đông Dương. Người đã có công lớn trong việc đào tạo và rèn luyện một đội ngũ cán bộ cách mạng có bản lĩnh tốt đẹp: giàu nhiệt tình cách mạng, giàu lòng yêu nước và có tinh thần quốc tế vô sản chân chính, dũng cảm, dám hy sinh, chiến đấu không lùi bước vì lợi ích của dân tộc Việt Nam và của nhân dân thế giới.

Đi theo con đường Chủ tịch Hồ Chí Minh vạch ra, nhân dân Việt Nam đã mở ra một kỷ nguyên mới trên đất nước thân yêu của mình, kỷ nguyên độc lập, tự do, kỷ nguyên của chủ nghĩa xã hội tươi sáng.

Nhân dịp kỷ niệm lần thứ 85 ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh, một lần nữa nhân dân các nước

dân tộc Lào xin bày tỏ lòng kính trọng và biết ơn sâu sắc đối với Đảng Lao động Việt Nam, đối với Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại và đối với nhân dân Việt Nam anh em đã luôn luôn ủng hộ và giúp đỡ sự nghiệp chính nghĩa của nhân dân Lào. Để đền đáp công ơn đó, nhân dân Lào nguyện tăng cường hơn nữa tình đoàn kết chiến đấu và tình hữu nghị tốt đẹp giữa nhân dân hai nước Lào và Việt Nam nhằm đánh bại hoàn toàn mọi âm mưu của đế quốc Mỹ ở Đông Dương, tiến lên xây dựng Đông Dương thành một khu vực hoà bình, độc lập, dân chủ và thịnh vượng trong toàn vẹn lãnh thổ của mỗi nước”.

VA-XIN VA-LÉP-XKI

Trong Ủy ban Bảo vệ hoà bình và Ủy ban

Đoàn kết nhân dân Á Phi của Bun-ga-ri

CÙNG HOẠT ĐỘNG VỚI NHAU

Thay mặt Ủy ban Bảo vệ hoà bình và Ủy ban Đoàn kết nhân dân Á Phi của Bun-ga-ri, xin cho phép tôi thân ái cảm ơn các bạn đã tạo điều kiện cho tôi dự Hội nghị quốc tế kỷ niệm lần thứ 90 ngày sinh của đồng chí Hồ Chí Minh, người con vĩ đại của nhân dân Việt Nam, người chiến sĩ xuất sắc của phong trào công nhân quốc tế và phong trào công nhân Việt Nam, nhà mác-xít-lê-nin-nít trung thành, người bạn lớn của nhân dân Bun-ga-ri.

Mỗi người dân Bun-ga-ri đặc biệt tha thiết tưởng nhớ người con vĩ đại của nhân dân Việt Nam. Quan hệ hữu nghị anh em và sự hợp tác đã được thử thách và càng thêm phong phú do quan hệ hữu nghị cá nhân giữa Hồ Chí Minh và G.Đi-mi-tơ-rốp, lãnh tụ và người thầy của chúng ta, đã có từ thời kỳ lịch sử thành lập phong trào cộng sản và công nhân quốc tế, từ thời hai đồng chí cùng hoạt động với nhau trong Quốc tế cộng sản, được tôi luyện trong cuộc đấu tranh chống chủ nghĩa phát-xít và chủ nghĩa đế quốc, vì chủ nghĩa xã hội.

Chiến lược cách mạng của đồng chí Hồ Chí Minh phát triển một cách sáng tạo học thuyết Mác – Lênin bất tử đã góp phần xứng đáng, làm phong phú thêm kinh nghiệm cách mạng thế giới là một tấm gương quý báu đối với phong trào giải phóng dân tộc và loài người tiến bộ, phong trào dân chủ và yêu chuộng hoà bình trên toàn thế giới.

Nghiên cứu cuộc đời và sự nghiệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh, chúng tôi càng khâm phục tính chất vĩ đại của con người Hồ Chí Minh với những phẩm chất, đạo đức, lối sống xứng đáng là một vị lãnh tụ của nhân dân, một người cách mạng vô sản.

Cuộc đời của nhà cách mạng trẻ tuổi hết sức phong phú. Khi còn ở tuổi thanh niên đồng chí sống ở các nước tư bản chủ nghĩa. Ở đó, đồng chí được giác ngộ và nhiều lần chứng kiến những cảnh bất công và sự bóc lột vô nhân đạo đối với quần chúng lao động. Chính đây là nơi hình thành trong người thanh niên Hồ Chí Minh lòng tin tưởng sâu sắc rằng giai cấp công nhân và nhân dân lao động toàn thế giới là những người bạn và người đồng minh tự nhiên trong cuộc đấu tranh chung chống kẻ thù giai cấp là chủ nghĩa tư bản và chủ nghĩa đế quốc.

Cuộc cách mạng Xã hội chủ nghĩa tháng Mười vĩ đại có ảnh hưởng quyết định đối với sự trưởng thành của người thanh niên cách mạng.

VIN-LI XAN-BAO

(Cộng hoà Dân chủ Đức) Công tác ở Ủy ban
Việt Nam của Cộng hoà Dân chủ Đức

NGHĨ ĐẾN VIỆT NAM, NGHĨ ĐẾN BÁC HỒ

Cách đây ít lâu, tôi được Trung ương Đoàn Thanh niên Lao động Hồ Chí Minh trao cho một phần thưởng cao quý. Đó là tấm huy chương “Vĩ thế hệ trẻ”, có ngôi sao đỏ và chân dung Bác Hồ kính mến.

Tôi biết, tôi không còn trẻ nữa, trên đầu tôi tóc đã bạc nhiều, nhưng trong giây phút bồi hồi, cảm động ấy, tôi thấy tim bỗng đập rộn ràng, tựa hồ vẫn đang tuổi thanh xuân đầy sức sống. Và tôi càng biết ở các bạn trẻ Việt Nam, những người con trai, con gái của dân tộc Việt Nam kiên cường, những người cháu yêu quý của Bác Hồ, đã dành cho tôi niềm vinh dự ấy. Cả một thế hệ thanh niên hồn hậu, trong sáng, khỏe đẹp, rất xứng đáng được mang danh hiệu “Hồ Chí Minh”.

Cũng từ phút ấy, ý nghĩ của tôi lại lần theo những ngã đường Hà Nội, Hải Phòng, Hòn Gai, Cẩm Phả, Thái Nguyên, Cao Bằng và nhiều nơi

khác trên đất nước Việt Nam mà tôi đã tới. Những cuộc tiếp xúc gặp gỡ với các anh chị em Việt Nam, những con người hiền lành mà can đảm, giản dị mà vĩ đại, đã làm tôi xúc động biết ngần nào. Giữa bao nhiêu gian khổ hy sinh, các anh chị em Việt Nam đã luôn luôn chứng tỏ sức mạnh tuyệt vời của mình và làm nên chiến thắng. Chiến thắng đó phải chăng cũng là niềm tự hào của tất cả chúng tôi, những người trong bao nhiêu năm qua và mãi mãi về sau luôn luôn đứng cạnh các đồng chí Việt Nam với niềm tin tưởng và ý chí chiến thắng. Là một người công tác ở Ủy ban Việt Nam, trong bao nhiêu năm qua, tôi đã lắng nghe với tất cả tâm hồn mình những bước đi của cuộc kháng chiến thần thánh đó, tôi cũng đã lắng nghe cả niềm xúc động sâu sắc của nhân dân nước Cộng hoà Dân chủ Đức đối với Việt Nam trong những năm qua. Đối với chúng tôi, Việt Nam có nghĩa là Bác Hồ. Trên làn môi của trẻ con nước chúng tôi, hai tiếng “Bác Hồ” được gọi với niềm yêu thương, tin cậy, triu mến. Riêng đối với tôi, bởi vì Việt Nam đã trở thành quê hương thứ hai của mình, tôi xin phép được gọi Bác Hồ là người Cha thân thiết của tôi. Tôi bỗng nhớ đến một câu ca dao Việt Nam rất dễ thương:

*“Tháp Mười đẹp nhất bông sen
Nước Nam đẹp nhất có tên Bác Hồ”.*

Nguyễn Tất Thành, Nguyễn Ái Quốc, Hồ Chí Minh... những tên gọi khác nhau của một tâm hồn gang thép, một tâm hồn Việt Nam tuyệt đẹp. Những ý nghĩ nóng bỏng lại đưa tôi đến những kỷ niệm với Người. Và tôi xin được nói rằng: Được gặp Bác Hồ là một dịp may hiếm có trong đời tôi. Đó cũng là một phần thưởng cao quý đối với một người công dân nước Cộng hoà Dân chủ Đức muốn hiến toàn bộ trái tim mình cho phong trào ủng hộ sự nghiệp cao đẹp của nhân dân Việt Nam.

Mùa xuân năm 1969 – mùa xuân cuối cùng trong đời Bác Hồ, chúng tôi được vào thăm Bác tại vườn hoa Chủ tịch phủ, trong một căn nhà đơn sơ, giản dị. Riêng căn nhà ấy cũng đủ làm người ta nghĩ đến phong thái của vị Chủ tịch nước luôn luôn đặt mình trong mức sống còn chật vật của nhân dân.

Cảm tưởng của tôi không phải là đến với một vị Chủ tịch, một lãnh tụ vĩ đại, mà là đến với một người Cha thân yêu, với người anh cả trong gia đình lớn.

Ngay từ phút đầu, chúng tôi ngồi quây quần bên Bác, trong không khí ấm áp, thân tình. Đồng chí Thủ tướng Phạm Văn Đồng cũng đến với chúng tôi. Bác hỏi thăm từng người một và mời chúng tôi ăn hoa quả. Bác nói:

- Các chú thấy có lạnh không?
- Thưa Bác, không ạ.

Đối với chúng tôi, tháng Giêng ở Việt Nam quả là không lạnh. Bác nói:

- Không lạnh nhưng rất nguy hiểm.

Nói xong, Bác cởi chiếc khăn quàng của Bác và quàng cho đồng chí Mác Đô-phơ-rin, Chủ tịch Ủy ban Việt Nam, hôm ấy đang húng hắng ho. Cử chỉ ấy làm chúng tôi ai nấy đều cảm động, thể hiện những tình cảm của một người Cha đối với những đứa con từ phương xa về.

Chúng tôi sung sướng báo cáo với Người về phong trào đoàn kết ủng hộ Việt Nam ở Cộng hoà Dân chủ Đức và trao tặng Bác những món quà của nhân dân nước chúng tôi gửi đến biểu Bác. Điều rất lạ là sau 37 năm trời – kể từ năm Bác qua hoạt động bên nước chúng tôi – Bác vẫn nói tiếng Đức một cách chính xác. Người lắng nghe, hỏi han, tỏ ý hài lòng và nói:

- Ngày nay, nhân dân nước Cộng hoà Dân chủ Đức là người thừa kế vinh quang của Mác và Ăng-ghe-n. Đó là một niềm vinh dự lớn cũng là một nghĩa vụ to lớn. Trong lúc này, thấm nhuần tinh thần quốc tế vô sản theo tư tưởng của Mác càng vô cùng cần thiết.

Qua những lời dạy của Người, tôi thấy các chân lý lớn của thời đại được diễn đạt trong những lời giản dị và hàm súc. Điều nổi bật là Người luôn luôn coi cách mạng Việt Nam là một bộ phận của cách mạng thế giới, luôn luôn hướng về lợi ích của cách mạng

thế giới để lãnh đạo thắng lợi cuộc cách mạng của dân tộc mình. Ở Bác toả ra ánh sáng của một con người vĩ đại, với tất cả chiều sâu và chiều rộng, mà cũng thật thân thiết, dễ gần.

Trong khi viết những dòng này, mắt tôi thỉnh thoảng lại hướng về chân dung của Bác mà chính Người đã ký tặng trong lần gặp ấy. Và bên tai tôi văng vẳng những tiếng hô “Hồ, Hồ, Hồ Chí Minh” của thanh niên khắp năm châu trong những ngày Đại hội liên hoan vừa qua ở Béc-lin. Phải chăng tên Người đã trở thành khái niệm để kêu gọi tình đoàn kết chống chủ nghĩa đế quốc, vì hoà bình và hữu nghị. Tự lòng tôi, tôi cũng xin gọi tên Người để có thêm sức mạnh mà tiếp tục chiến đấu. Và tôi xin nói thêm rằng: Bác là tượng trưng cho dân tộc Việt Nam, một dân tộc rất giàu tình cảm yêu thương mà cũng vô cùng bất khuất. Nghĩ đến Bác Hồ, nghĩ đến Việt Nam, tôi càng thấy phải cống hiến nhiều nữa cho Việt Nam và chính vì vậy mà tôi cảm thấy cuộc đời mình đang sống là có ý nghĩa biết ngần nào!

XI-XA-NA XI-XAN

Đại biểu (Lào) tại Hội nghị Quốc tế "Việt Nam và thế giới" họp tại Hà Nội tháng 5 năm 1980.

VIỆT NAM CỦA HỒ CHÍ MINH VĨ ĐẠI XỨNG ĐÁNG PHẢI ĐƯỢC BẢO VỆ

“Cách đây 90 năm, đất nước Việt Nam còn là thuộc địa chìm đắm trong bóng đêm nô lệ. Đất nước ấy đã sinh ra một vĩ nhân mà khi lớn lên đã trở thành một nhà lãnh đạo vĩ đại của nhân dân Việt Nam, một chiến sĩ xuất sắc và mẫu mực của phong trào giải phóng dân tộc, mà ngày nay cả thế giới đều biết tên Người với cái tên Hồ Chí Minh vĩ đại, với tình cảm kính yêu.

Hồ Chí Minh vĩ đại là một người sớm giác ngộ về dân tộc và giai cấp, từ đó, Người sớm đi theo con đường cách mạng. Người đã vượt qua biết bao nhiêu khó khăn, gian khổ, rời quê hương đi tìm con đường giải phóng dân tộc, và Người đã tìm thấy con đường đó ở chủ nghĩa Mác – Lê-nin vô địch, bằng cách tự rèn luyện mình và kinh qua hoạt động cách mạng, Hồ Chí Minh vĩ đại đã trở thành người mác-xít-lê-nin-nít xuất sắc. Tên tuổi, đạo đức và sự nghiệp cách

mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh đã gắn bó mật thiết với đời sống và cuộc đấu tranh của nhân dân Việt Nam, gắn liền với sự nghiệp đấu tranh cách mạng của nhân dân Lào và nhân dân Cam-pu-chia, gắn liền với phong trào cộng sản quốc tế, phong trào đấu tranh vì độc lập và tự do của các dân tộc bị áp bức trên thế giới. Hồ Chí Minh vĩ đại đã nêu cao đạo đức cách mạng sáng ngời, tác phong tốt đẹp, tinh thần quốc tế vô sản, kiên quyết đấu tranh cách mạng đến hơi thở cuối cùng. Thật tự hào biết bao đối với nhân dân Việt Nam đã sinh ra Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại, thật tự hào biết bao đối với nhân dân Lào và nhân dân Cam-pu-chia đã có Hồ Chí Minh vĩ đại, thật tự hào đối với nhân dân cách mạng thế giới có Hồ Chí Minh vĩ đại.

Suốt cả đời người, Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại đã hy sinh tất cả vì nhân dân, vì cách mạng. Công lao bao la trời biển của Người đã góp phần vào việc giải phóng Việt Nam, Cam-pu-chia, Lào và trong việc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở ba nước, góp phần tăng cường sức mạnh của các lực lượng cách mạng thế giới.

Trong hoàn cảnh cùng bị chung một ách thống trị và có chung một kẻ thù, các lực lượng cách mạng của ba nước Đông Dương không thể đấu tranh riêng rẽ, trái lại các lực lượng ba nước phải đoàn kết tập hợp thành sức mạnh để chống kẻ thù chung, và chỉ có như vậy mới có đầy đủ sức mạnh để chiến thắng

chúng. Thế theo yêu cầu của việc giải quyết những mâu thuẫn cơ bản trong xã hội của ba nước thời kỳ đó, phải bắt đầu từ giải phóng dân tộc, ba nước Đông Dương mới có thể giải phóng hoàn toàn và mới có thể xây dựng được chủ nghĩa xã hội và cải thiện được đời sống của nhân dân.

Trên cơ sở của đường lối và nhiệm vụ đó, ngay từ đầu năm 1930, những cơ sở đầu tiên của Đảng Cộng sản Đông Dương đã được thành lập ở Lào và Cam-pu-chia. Dưới sự lãnh đạo kiên quyết của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Đảng Cộng sản Đông Dương đã tiến hành hoạt động cách mạng ở cả ba nước và từ năm 1940, Đảng đã tăng cường hoạt động để vận động quần chúng tiến lên khởi nghĩa giành chính quyền ở Việt Nam, Cam-pu-chia, Lào tháng 8-1945. Thực dân Pháp quay trở lại xâm lược ba nước Đông Dương lần thứ hai, Chủ tịch Hồ Chí Minh và Đảng Cộng sản Đông Dương đã tổ chức và lãnh đạo cuộc kháng chiến lâu dài chống thực dân Pháp.

Thực hiện lời chỉ giáo của Chủ tịch Hồ Chí Minh, cuộc đấu tranh của nhân dân ba nước Đông Dương đã không ngừng phát triển, phong trào cách mạng ở mỗi nước Đông Dương lớn mạnh và mỗi nước đã có Nhà nước riêng của mình. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã đề ra chủ trương để giai cấp công nhân của mỗi nước thành lập Đảng riêng của mình, nhằm lãnh đạo sát sao phong trào cách mạng trong nước.

... Tôi xin phép được nói rõ công lao của Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại đối với đất nước Lào chúng tôi.

Năm 1946, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chỉ giáo cần phải chuyển hướng từ hoạt động thành thị về nông thôn, xây dựng cơ sở vận động và phát động nông dân, từ đó, ở Lào đã xuất hiện nhiều vùng kháng chiến quần chúng ngày càng được giác ngộ. Năm 1949, Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ giáo cần phải xây dựng lực lượng vũ trang cách mạng, lấy chất lượng là chính, lấy chính trị làm linh hồn và cần phải quan tâm đến đời sống vật chất và tinh thần của chiến sĩ. Các lực lượng vũ trang cách mạng mà Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ giáo cần phải thành lập, đó là Quân đội giải phóng nhân dân Lào ngày nay, hiện là lực lượng trụ cột trong việc bảo vệ nước Cộng hoà Dân chủ Nhân dân Lào. Cũng trong năm đó, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chỉ giáo cần phải xây dựng căn cứ cách mạng ở các vùng, các tỉnh, và căn cứ Trung ương. Thực hiện lời chỉ giáo đó, nhiều vùng căn cứ cách mạng đã xuất hiện và ngày càng được mở rộng trở thành vùng giải phóng và đã trở thành chỗ dựa tiến lên giải phóng cả nước năm 1975. Năm 1950 Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ giáo cần phải tiến hành đoàn kết và tập hợp các dân tộc các tầng lớp vào trong mặt trận dân tộc thống nhất trên cơ sở của liên minh công – nông. Từ đó Mặt trận Lào Ít-xa-la đã được thành lập. Tiếp đó là Mặt trận Lào yêu nước.

Mặt trận Lào xây dựng Tổ quốc. Đối với Đảng Nhân dân Cách mạng Lào, Hồ Chí Minh chỉ giáo phải Đảng phải đoàn kết, thống nhất về tư tưởng và hành động, phục vụ nhân dân, phục vụ Tổ quốc vô điều kiện, tổ chức theo nguyên tắc tập trung dân chủ, làm việc tập thể, tự giác chấp hành kỷ luật lấy phê bình và tự phê bình làm quy luật phát triển của Đảng, Đảng phải xây dựng đội ngũ cán bộ có đạo đức cách mạng, có năng lực, là người đầy tớ trung thành của nhân dân v.v... Thực hiện lời chỉ giáo của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Đảng Nhân dân Cách mạng Lào, kế thừa sự nghiệp cách mạng của Đảng Cộng sản Đông Dương đã trở thành Đảng Mác – Lê-nin chân chính, đã lãnh đạo cuộc đấu tranh cứu nước, chống đế quốc Mỹ xâm lược đi tới thắng lợi hoàn toàn và hiện nay đã trở thành một Đảng cầm quyền và Đảng lãnh đạo cuộc cách mạng xã hội chủ nghĩa ở Lào.

Bây giờ, chúng ta nhìn sang nước Cam-pu-chia, nhất là thời gian gần đây thực hiện Chỉ thị của Chủ tịch Hồ Chí Minh lúc sinh thời và thực hiện *Di chúc* của Người khi Người vĩnh biệt, Việt Nam đã giương cao tinh thần quốc tế vô sản và tình đoàn kết đặc biệt, đã hết lòng giúp đỡ các lực lượng cách mạng Cam-pu-chia giải phóng hoàn toàn đất nước tháng 4-1975. Nhưng sau đó, với sự phản bội của bọn Pôn-pốt Iêng Xary cam tâm làm tay sai cho bọn phản động, thực hiện âm mưu diệt chủng dân tộc Cam-pu-chia,

thực hiện âm mưu phá hoại và xâm lược đối với Việt Nam, thực hiện âm mưu chia rẽ ba nước Đông Dương. Sau khi nhân dân Cam-pu-chia nổi dậy đấu tranh lật đổ chế độ Pôn-pốt Iêng Xa-ry, Việt Nam đã cử con em mình sang giúp cách mạng Cam-pu-chia góp phần cứu nhân dân Cam-pu-chia thoát khỏi hoạ diệt chủng.

Thật sự rõ ràng sự nghiệp cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh không những chỉ gắn liền với giai cấp công nhân và nhân dân Việt Nam mà còn gắn liền với cách mạng Lào, Cam-pu-chia.

Ca ngợi Chủ tịch Hồ Chí Minh trong buổi lễ truy điệu Người ngày 5-9-1969 tại Sầm Nưa, đồng chí Cay-xôn Phôm-vi-hản, Tổng Bí thư Ban Chấp hành Trung ương Đảng Nhân dân Cách mạng Lào, đã nói “Đồng chí thật xứng đáng là một nhà yêu nước vĩ đại, một chiến sĩ Mác-xít-Lê-nin-nít xuất sắc và lỗi lạc, một chiến sĩ kiên cường và xuất sắc của phong trào cộng sản, là người bạn thân thiết nhất của nhân dân Lào và nhân dân các dân tộc đấu tranh vì độc lập và tự do”...

XU-PHA-NU-VÔNG

Ủy viên Bộ Chính trị Trung ương, Chủ tịch
nước Cộng hoà Dân chủ Nhân dân Lào.

MỐI QUAN HỆ HỮU NGHỊ ĐẶC BIỆT

“... Là người chiến sĩ cộng sản lão thành, nhà hoạt động xuất sắc của phong trào cộng sản quốc tế, đồng chí Hồ Chí Minh luôn luôn quan tâm củng cố và tăng cường tình đoàn kết trong phong trào cộng sản và công nhân quốc tế, đấu tranh không mệt mỏi để bảo vệ sự trong sáng của chủ nghĩa Mác – Lê-nin, chống chủ nghĩa cơ hội và chủ nghĩa xét lại dưới mọi màu sắc”.

“Đối với cán bộ, đảng viên và toàn thể nhân dân Lào chúng ta, đồng chí Hồ Chí Minh là người bạn lớn và thân thiết nhất. Trong đời hoạt động cách mạng của mình, đồng chí Hồ Chí Minh luôn luôn quan tâm giúp đỡ cách mạng Lào chúng ta và dày công vun đắp cho tình đoàn kết chiến đấu và mối quan hệ hữu nghị đặc biệt giữa Việt Nam và Lào ngày càng bền vững và đời đời nở hoa kết quả.

Hơn thế nữa, Người đã cử hàng vạn cán bộ, chiến sĩ cách mạng Việt Nam sang chiến đấu kẻ vai sát cánh và đồng cam cộng khổ, sống chết cùng cán bộ, chiến sĩ và nhân dân Lào chúng ta”.

Để bày tỏ lòng kính mến của nhân dân Lào chúng ta đối với đồng chí Hồ Chí Minh, đồng chí Tổng Bí thư Cay-xôn Phôm-vi-hản đã nói: “Chúng ta ôn lại quá trình đoàn kết đấu tranh giành thắng lợi vẻ vang của hai dân tộc Lào – Việt Nam, chúng ta lại vô cùng tưởng nhớ và biết ơn Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại. Người đã đem chủ nghĩa Mác – Lê-nin soi đường, chỉ lối cho cuộc đấu tranh của hai dân tộc chúng ta. Trong cả cuộc đời của mình, Người đã dày công vun đắp tình đoàn kết đặc biệt vĩ đại giữa Lào và Việt Nam. Người vẫn sống mãi trong sự nghiệp của hai dân tộc chúng ta.

Đồng chí Hồ Chí Minh luôn luôn nêu cao chủ nghĩa yêu nước chân chính kết hợp với chủ nghĩa quốc tế vô sản trong sáng, kết hợp đúng đắn lợi ích cách mạng nước mình với lợi ích cách mạng thế giới, nêu cao tinh thần độc lập tự chủ, đồng thời tranh thủ sự ủng hộ và giúp đỡ của nhân dân thế giới, đặc biệt là sự giúp đỡ của Liên Xô và các nước xã hội chủ nghĩa anh em, mặt khác tích cực làm tròn nghĩa vụ quốc tế với tất cả khả năng của mình. Chúng ta nguyện học tập và thực hiện lời dạy của đồng chí Hồ Chí Minh, ra sức tăng cường đoàn kết trong Đảng,

đoàn kết nhân dân các dân tộc, đoàn kết quốc tế, trước hết là tăng cường tình đoàn kết đặc biệt với Việt Nam và Cam-pu-chia, đoàn kết chặt chẽ với Liên Xô và các nước xã hội chủ nghĩa anh em, kiên quyết đấu tranh chống mọi âm mưu và hành động của bọn đế quốc và phản động quốc tế đang tìm mọi cách phá hoại sự đoàn kết trong nội bộ của chúng ta, sự đoàn kết giữa chúng ta với Việt Nam và các nước anh em khác, quyết tâm thực hiện các đường lối, chính sách của Đảng và Chính phủ trong công cuộc cải tạo xã hội, bảo vệ vững chắc đất nước thân yêu của chúng ta, tiền đồn của chủ nghĩa xã hội ở Đông Nam châu Á”.

Phần IV

BÁC HỒ LÀ NGƯỜI
CÓ ĐẠO ĐỨC TUYỆT VỜI,
THIÊN TÀI CÁCH MẠNG
HIẾM THẤY

A-RI-AY-VAN-SA

Hội đồng hoà bình (Xri Lan-ca)

BIỂU TƯỢNG NHỮNG ĐỨC TÍNH VÀ LÝ TƯỞNG CAO CẢ NHẤT

Thật là một vinh dự và một đặc ân được phát biểu tại Hội nghị Quốc tế tổ chức nhân kỷ niệm lần thứ 90 ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh, lãnh tụ vĩ đại của nhân dân Việt Nam, kiến trúc sư của cuộc đấu tranh của nhân dân Việt Nam vì độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội. Tôi coi sự tham gia của tôi vào cuộc hội nghị này như một sự kiện vô cùng quan trọng trong đời tôi, bởi vì tôi có dịp đến thăm đất nước của Chủ tịch Hồ Chí Minh – Việt Nam và bày tỏ lòng thành kính đối với nhà yêu nước vĩ đại Hồ Chí Minh, nhà cách mạng kiệt xuất Hồ Chí Minh, Người không những đã động viên nhân dân mình chiến đấu và giành được nhiều thắng lợi vĩ đại mà còn mở ra một giai đoạn mới, cao hơn trong cuộc đấu tranh của nhân dân toàn thế giới chống chủ nghĩa đế quốc.

Đối với hàng triệu người trên thế giới này, Chủ tịch Hồ Chí Minh là biểu tượng của những đức tính

và lý tưởng cao cả nhất mà loài người xiết bao yêu quý. Đó là nhân quan cách mạng, lòng dũng cảm vô song, sự toàn tâm, toàn ý phục vụ sự nghiệp tiến bộ của loài người. Người là một tấm gương về một vị lãnh tụ cách mạng vĩ đại được cả loài người kính trọng. Người để lại tình thương yêu cho nhân dân và như chúng ta thấy, nhân dân Người đã trung thành với những lời Di huấn của Người, trung thành với những lý tưởng của Người, học tập đạo đức của Người. Điều mà tất cả mọi người đều thấy rõ là trong bất cứ việc làm nào nhân dân Việt Nam đều tuân theo những lý tưởng cao cả của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Nhân dân Việt Nam đã tiến hành một cuộc chiến tranh lâu dài trong những điều kiện cực kỳ khó khăn, nhưng họ đã không hề lo lắng. Họ không bao giờ mất niềm tin. Họ không bao giờ đi chệch khỏi con đường mà lãnh tụ vĩ đại của họ và Chủ tịch Hồ Chí Minh đã vạch ra.

BÁO A-CA-HA-TA

(Nhật)

NGƯỜI ĐẶC BIỆT CHÚ Ý TỚI LỚP THANH NIÊN

Hồ Chủ tịch nói với Đảng Lao động Việt Nam: *“Mỗi đảng viên và cán bộ phải thật sự thấm nhuần đạo đức cách mạng. Thật sự cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư”*. Người đặc biệt chú ý đến lớp thanh niên sẽ gánh vác trọng trách mai sau: *“Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và rất cần thiết”*. Vừa là người lãnh đạo nhân dân, vừa là đầy tớ trung thành của nhân dân, đó là quan hệ thống nhất của hai mặt. Và đó chính là điều bản thân Hồ Chủ tịch đã thực hiện.

Từ đạo đức cách mạng cao quý của Hồ Chủ tịch, chúng ta có thể thấy được bí quyết mà nhân dân Việt Nam, một dân tộc nhỏ bé đã cùng với Đảng và Chính phủ của mình kết thành một khối, dũng cảm đấu tranh chống lại sự xâm lược hung bạo của đế quốc Mỹ, tên đế quốc lớn nhất thế giới, và đang giành thắng lợi.

BÁO CHIẾN SĨ
(An-giê-ri)

NHỮNG PHẨM GIÁ CAO QUÝ NHẤT CỦA CON NGƯỜI

Chúng ta hãy học và làm cho các thế hệ mới hiểu rõ cuộc đời của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Như một thiên anh hùng ca, trong cuộc đời Người diễn ra những giờ phút vĩ đại nhất của lịch sử một dân tộc chiến đấu cho tự do. Và trong cuộc đời của Người đã được tập trung tất cả những phẩm giá cao quý nhất của con người, những phẩm giá mà cái xã hội và chế độ đế quốc chủ nghĩa luôn luôn muốn phá huỷ. Chủ tịch Hồ Chí Minh là một nhà lãnh đạo chính trị và là một vị chỉ huy quân sự xuất sắc và trong công tác về mặt lý luận cách mạng thì đó là một con người gang thép nhưng đồng thời cũng rất thông cảm và dịu hiền vô hạn trong những quan hệ giữa người với người. Chính tấm gương của “con người mới” này – một con người xa lạ với mọi thứ chủ nghĩa cá nhân – con người không thể thiếu được, hiện thân của mọi cái gì là xã hội chủ nghĩa, đó là con người của tương lai.

Những kẻ thù xấu xa nhất cũng bắt buộc phải khâm phục Người. Những nhà văn, nhà báo dù có ác ý nhất cũng không thể tìm thấy một chút thiếu sót nhỏ nhặt nào trong cuộc đời gần 80 năm của Người. Đây cũng là một trong những bài học mà chúng ta có thể rút ra từ cuộc đời của Chủ tịch Hồ Chí Minh: Người ta không thể là nhà cách mạng trong những việc lớn mà lại thiếu sót trong những việc nhỏ.

Người ta kể rằng “Bác Hồ” dậy sớm, sáng nào cũng tập thể dục và tự quét dọn buồng của mình. Sự giản dị trong cách ăn mặc và cách sống của Người có tính chất thần thoại. Những chi tiết này không mấy may là những chuyện vui, mà còn có nhiều ý nghĩa chẳng khác gì sự hăng hái của Chủ tịch Hồ Chí Minh khi làm việc, ý chí chiến đấu thể hiện trong suốt cả cuộc đời của Người đối với sự nghiệp cách mạng, hoặc là sự sáng suốt của Người khi phân tích tình hình chính trị.

CON-XTAN-TIN XI-MÔ-NỐP

Nhà văn (Liên Xô)

NIỀM THƠ CAO CẢ

Ở bản thân dung mạo đồng chí Hồ Chí Minh đã có điểm gì đó thơ mộng cổ hữu, Người vừa là lãnh tụ của nhân dân đồng thời là nhà cách mạng quốc tế chủ nghĩa bất khuất, là nhà lý luận cũng lại là con người hành động, nhà chiến lược và sách lược của chiến tranh cách mạng, một con người có học vấn rộng, không chỉ biết nhiều thứ tiếng, mà còn viết các tác phẩm của mình bằng mấy thứ tiếng và đồng thời cộng tất cả mọi điều đó trong nhận thức của nhân dân Việt Nam, Người vẫn là “Bác Hồ”, một con người thông minh, sống giản dị, gần gũi thân thiết với tất cả mọi người Việt Nam dù họ là đồng niên với Người hay một thanh niên, một chị phụ nữ hoặc một cháu nhỏ.

Đồng chí Hồ Chí Minh thích tên gọi “Bác Hồ”. Cái tên gọi ấy không chỉ nói lên rằng Người được mọi người yêu mến, mà còn nói lên rằng Người dễ hiểu đối với mọi người, rằng tâm hồn Người gần gũi với tâm hồn của họ, cũng như những nỗi đau buồn của

Người gần gũi với những nỗi đau buồn của họ, những niềm vui của Người gần gũi với những niềm vui của họ, những hy vọng của Người gần gũi với những hy vọng của họ.

Khi người ta nói về một nhà hoạt động cách mạng vĩ đại như nói về một người bình thường, thì điều đó chứng tỏ là một lời khen. Nhìn bề ngoài dung mạo của đồng chí Hồ Chí Minh không có chút gì đặc trưng của một quân nhân, mặc dù Người đã phải lãnh đạo cuộc đấu tranh vũ trang của nhân dân mình trong suốt mấy chục năm. Ở Người vừa có dáng vẻ một trí thức, vừa có dáng vẻ của một triết gia, người có tầm hiểu biết cao xa. Vào những năm cuối đời, Người giống như một ông già nông dân Việt Nam, một con người từ nhân dân mà ra cũng hết như những người khác chung quanh mình, song đó là ông già thông thái nhất, kiên nghị nhất, bất khuất nhất.

Khi đọc "*Nhật ký trong tù*" của đồng chí Hồ Chí Minh, bạn sẽ sửng sốt không chỉ trước sự tự chủ của Người, sự điềm tĩnh của Người trước nguy hiểm, trước cái chết, mà bạn sẽ sửng sốt trước cái điều là tất cả hiểm nguy, cái chết đó cộng lại cũng không giây phút nào có thể xóa bỏ trong Người tình yêu đối với cuộc sống, với thiên nhiên, với con người. Quả thật những vần thơ như vậy trong các hoàn cảnh như vậy, chỉ có ở con người kiên định về mặt đạo đức và hùng mạnh về tinh thần mới viết nên được.

Và một điều nữa: đọc các bài thơ này, bạn luôn luôn có cảm giác rằng không một chỗ nào đồng chí Hồ Chí Minh lại cố ý nhắc nhở đến nhân cách của Người, cũng như đến sự nghiệp cách mạng mà Người tiến hành. Tất nhiên ý thức về tất cả điều đó có đấy, nhưng là một nhà thơ hướng những bài thơ của mình không chỉ cho mình mà còn cho cả mọi người khác. Người không tách mình ra khỏi họ, khỏi những người khác. Đối với người đọc, Người chỉ là một trong rất nhiều người đấu tranh vì tự do và vì tự do đó mà phải chịu bất công của nhà tù, sự bất công của những điều thuộc tội giả dối, sự bất công của tất cả những gì diễn ra với người ấy. Người không thể tách rời điểm nào đó với bất cứ người chiến sĩ bình nhĩ nào của cách mạng.

Bên cạnh những bài thơ, những truyện ngắn và những bài văn đả kích cùng in trong tập sách này, về mặt thể loại cũng như tính cách bút pháp, cả một số các bài báo của Người là một trong những lời buộc tội mạnh mẽ nhất và dữ dội nhất trong sự trào lộng tuyệt vời của mình ném vào mặt chủ nghĩa thực dân những năm hai mươi thế kỷ này. Tôi đã đọc một cách thích thú những bài văn đả kích này. Trong các bài văn đả kích ấy sôi sục một sức mạnh nhường nào của tuổi trẻ, của sự liêm khiết chính trực, sự không khoan nhượng của niềm tin tưởng vào sự đoàn kết giai cấp. Trong mỗi dòng chữ ở cuốn sách của đồng

chí Hồ Chí Minh hồi trẻ, thấy rõ một niềm tin lớn lao vào ý nghĩa quốc tế của những tư tưởng Lê-nin, vào sức mạnh, sự bền vững của sự tác động của những tư tưởng ấy!

Đó mới là vào đầu những năm hai mươi, và cách biệt với Người, nhà cách mạng trẻ tuổi và cây bút chính luận và trẻ tuổi ấy bây giờ còn hẵn hai chục năm sau mới tới cuộc khởi nghĩa toàn dân và thành lập nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà, và hơn nửa thế kỷ nữa mới đến chiến thắng hoàn toàn của nhân dân Việt Nam và sự thống nhất nước Việt Nam.

Quả thật Hồ Chí Minh không chỉ là một nhà chiến lược, nhà thực tiễn của phong trào cách mạng, mà còn là một nhà thơ, một nhà văn, ngay từ buổi đầu đời hoạt động của mình Người đã biết nhìn xa tới phía trước. Và trong sức mạnh niềm tin này của Người đã chứa đựng một niềm thơ cao cả, được thử thách qua thời gian.

ĐÊ-VÍT-HAN-BO-XTAM

Nhà báo Mỹ

KÍNH LÃO, KHINH TIỀN, YÊU TRẺ

Sức mạnh vĩ đại của Cụ Hồ là ở chỗ Cụ vẫn sống như mọi người Việt Nam bình thường. Cụ đã khước từ những ngôi nhà đồ sộ, những bộ quân phục của các thống chế, những ngôi sao của các đại tướng. Trong cả một đời, tuy từng quan hệ với nhiều người phương Tây, đầy quyền uy (bọn này chắc đã dùng mọi mảnh khoé để mua chuộc), Cụ đã chọn con đường khác hẳn con đường của họ, không ăn mặc như họ và cũng không sống như họ. Cụ vẫn là một người Việt Nam, một nông dân, một con người sống như ông cha ngày trước – trong sạch, liêm khiết trong một thế giới đầy tham nhũng – một con người của quê hương với những đức tính giản dị... Càng lên cao, tâm hồn Cụ càng giản dị, càng trong sạch và luôn luôn mang trong người những đức tính muôn thuở của con người Việt Nam: kính lão, khinh tiền, yêu trẻ.

GAN-DI-NI XE-DA-RE
Công nhân Mi-lăng (Ý)

CUỘC CHIẾN ĐẤU MANG TÊN BÁC HỒ

Bác Hồ công hiến cả đời mình cho cách mạng, Bác Hồ không những dẫn dắt nhân dân Việt Nam mà còn chỉ đường cho nhân dân lao động toàn thế giới. Đây là con người lý tưởng mà thanh niên Ý chúng tôi thường ngưỡng mộ. Tôi muốn đi vào một cuộc chiến đấu mang tên Bác Hồ vì tên gọi của Bác mang lại tự do, hạnh phúc cho nhân dân⁽¹⁾

⁽¹⁾ Anh Gan-đi-ni Xê-da-rê công nhân nhà máy hoá chất Mi-lăng là một trong số gần 3.000 đảng viên mới "lớp Hồ Chí Minh"

GIOÓC-GIỜ SÁP-PHA

Nhà sử học (Pháp)

NHÀ HOẠT ĐỘNG CÁCH MẠNG ĐI DÉP CAO SU

... Sáng ngày 16-9, một chuyến xe lửa đặc biệt rời Pa-ri đi Tu-lông chở theo vị lãnh tụ cộng sản đứng đầu Chính phủ Việt Nam. Đêm hôm trước, ông Hồ Chí Minh đã ký với Pháp một bản thoả ước nhằm duy trì những mối quan hệ Pháp – Việt... Chủ tịch tuyên bố hài lòng về tiện nghi trong khoang chỉ huy của chiếc thông báo hạm Duy-mông Duyếc-vin mà hạm trưởng O Nây đã dành riêng để đón tiếp Người. Nhưng Chủ tịch cũng tỏ ý không vui vì hạm trưởng phải rời sang chỗ khác. Chủ tịch nói, Người có thể ngủ ngon trong khoang thuỷ thủ, nếu không cần phải chấp hành nghi thức ngoại giao. Thật vậy, Cụ Hồ đã bắt đầu cuộc đời hoạt động cách mạng của mình như một thuỷ thủ bình thường. Cụ đã từng biết thế nào là sự vất vả của chuyến đi biển. Và hôm nay có lẽ Cụ hóm hỉnh đánh giá nghi thức ngoại giao mà người ta đã tổ chức long trọng để đón tiếp Cụ, một người trước kia đã từng làm phụ bếp chiếc tàu buôn La-tu-sơ Tơ-rê-vin của Pháp.

Buổi tối hôm đó, một cuộc chiêu đãi được tổ chức trong khoang chỉ huy của hạm trưởng, có đô đốc hải quân Lam-be, các vị tướng tư lệnh quân khu 9, phân khu địa hạt Va, tỉnh trưởng hạt Va và phó thị trưởng Tu-lông tới chào Chủ tịch. Ngậm ngùi nhất có lẽ là tướng Phơ-roát-xa Bơ-roát-xi-a. Cho đến tận tháng 3-1945 Tướng quân này còn là Tổng tham mưu trưởng đội quân thuộc địa của Pháp ở Đông Dương, cơ đồ của Pháp đã bị sụp đổ và bây giờ Tướng quân lại phải nhận lệnh nghênh tiếp một nhà hoạt động cách mạng đi dép cao su mà chỉ cách đây 18 tháng Sở mật thám Pháp ở Đông Dương hãy còn truy nã.

Rạng sáng 18-9, chiến hạm Duy-mông Duyếc-vin nhổ neo đi Việt Nam. Tuy đã là năm 1946, nhưng các lực lượng Đồng minh chống phát xít này còn duy trì những quy định thời chiến, tuyến đường hàng hải đi Viễn Đông vẫn còn đặt dưới sự kiểm soát của hải quân Anh. Mỗi chặng dừng chân ở Man-ta, Xa-ít, Tơ-rin – Cô-na-li, Cô-lam-bô, Sin-ga-po, hạm trưởng O Nây đều phải tuân theo các thủ tục của hải quân Anh. Điều đó làm cho Chủ tịch Hồ Chí Minh ngạc nhiên: nước Pháp không phải là một nước độc lập hay sao mà lại phải phục tùng những quy định của nước ngoài? Thiếu tá hải quân Xtơ-ren-li, phó của O Nây, trình bày với Chủ tịch Hồ Chí Minh đó là những quy định của các lực lượng đồng minh, Chủ tịch bèn yêu cầu kéo quốc kỳ Việt Nam lên chiếc

thông báo hạm Duy-mông Duyếc-vin, để cho những người Anh, những thực dân khác ở châu Á không thể không biết rằng chiếc tàu chiến Pháp này đang chờ vị đứng đầu Nhà nước tự do của nước Việt Nam mới.

O Nây phải điện về Pa-ri xin chỉ thị. Pa-ri trả lời đồng ý. Bằng mọi cách, người ta vội vàng may ngay trên tàu một lá cờ Việt Nam nền đỏ có ngôi sao vàng. Hồi đó, lá cờ này hãy còn ít người biết, vì vậy đã làm cho các quan chức các bến cảng của Anh bối rối, phải trao đổi một loạt điện, hỏi dồn dập: - Cờ nào thế? Có một vị nguyên thủ quốc gia ở trên tàu chăng? Có phải bắn chào theo nghi lễ ngoại giao không?

Thật ra Chủ tịch Hồ Chí Minh là một thượng khách không hay yêu sách. Vốn là nhà hoạt động cách mạng đã bôn ba nhiều nơi, có kinh nghiệm của một thủy thủ, lại từng nhiều lần vào tù ra tội, nên Chủ tịch dễ thích nghi với hoàn cảnh trên tàu. Chủ tịch quan tâm đến tất cả, tìm hiểu từ bộ máy khởi động của con tàu đến cách tuyển mộ thủy binh, Chủ tịch vui vẻ hỏi chuyện mọi người và đề cập thẳng thắn đến các vấn đề chính trị. Người luôn luôn giải thích cho những người cùng đi trên tàu rằng tương lai của Việt Nam là độc lập, nhưng vẫn giữ quan hệ hữu nghị với nước Pháp. Người Pháp không bị xua đuổi, trừ những kẻ tỏ ra là thực dân quá rõ. Chủ tịch Hồ Chí Minh biết phân biệt những người Pháp chân chính của nước Pháp...

GIỖN TÁC-MAN

Bác sĩ (Thụy Điển)

MỘT MẪU MỤC VỀ SỰ GIẢN DỊ VÀ KHIÊM TỐN

Cuộc đời của Chủ tịch Hồ Chí Minh và sự nghiệp của Người, sự thành lập và phát triển của Đảng Cộng sản Việt Nam, Cách mạng tháng Tám, những chiến thắng của nhân dân Việt Nam trong các cuộc kháng chiến, công cuộc xây dựng một xã hội và cuộc sống mới trong những điều kiện khó khăn không thể tưởng tượng nổi... tất cả những điều đó sẽ được ghi nhớ mãi mãi như những trang đẹp nhất trong lịch sử loài người.

Cho phép tôi được dành một vài phút để nhớ lại những kỷ niệm của cá nhân tôi về Chủ tịch Hồ Chí Minh. Xin cho phép tôi được nói lại những kỷ niệm hoàn toàn có tính chất cá nhân, bởi vì đối với tôi, Việt Nam có rất nhiều ý nghĩa và trong nhiều năm, Việt Nam nói lên được rất nhiều điều đối với nhân dân Thụy Điển chúng tôi. Tôi đã từng là một học sinh Đại học Y khoa ở Pa-ri vào khoảng thời gian từ năm 1946

đến 1947, tức là vào thời kỳ mà nhân dân Việt Nam đang tiến hành giai đoạn đầu của cuộc kháng chiến thứ nhất. Tôi đã được thấy Chủ tịch Hồ Chí Minh trên lễ đài danh dự ngày 14-7-1946 ở Pa-ri. Các bạn Việt Nam của tôi, sau đó, có nói rằng chung quanh Người lúc ấy chỉ có một số người bạn của Việt Nam, nhưng lại có quá nhiều kẻ thù, những thành viên của Chính phủ và quân đội đang âm mưu thiết lập lại thuộc địa của Pháp ở Việt Nam.

Lần đầu tôi được gặp Chủ tịch Hồ Chí Minh là vào thời kỳ tôi tiến hành đi thăm Việt Nam lần thứ nhất vào đầu năm 1958. Lúc ấy, tôi được Người mời đến cùng uống chè vào buổi sáng tại ngôi nhà nhỏ và rất giản dị của Người ngay bên cạnh dinh Chủ tịch. Lúc ấy tôi định phỏng vấn Người để đăng báo. Nhưng cuối cùng chính Người đã phỏng vấn tôi trong 45 phút liền. Người muốn biết nhiều hơn nữa về phong trào công đoàn ở Thụy Điển, v.v... Cuối cùng, Người hỏi tôi rằng điều gì đã tạo ra những ấn tượng sâu sắc nhất cho các nhà văn nước ngoài về các tác phẩm văn học của các nhà văn Thụy Điển. Trước đó vài ngày, tôi đã có mặt ở sân bay khi Chủ tịch Hồ Chí Minh trở lại Hà Nội sau cuộc đi thăm có tính chất Nhà nước ở Ấn Độ và Miến Điện. Người vừa bước xuống máy bay, lập tức các nhân vật trong Chính phủ, Đảng, Đoàn ngoại giao đã vây quanh lấy Người. Chỉ vài phút sau, Người đến trước máy phóng thanh. Tôi chờ Người đọc

một bài diễn văn, nhưng Chủ tịch Hồ Chí Minh, như các bạn đều biết, có một sự quan tâm đến công việc sản xuất và đây cũng là điều mà Người thường hay nói đến trong các bài viết và diễn văn của mình. Người khoát tay mạnh và nói: “Nào, bây giờ các đồng chí có thể về để chuẩn bị công tác cho tốt”. Đây là toàn văn diễn văn của Người. Mọi người cười vui vẻ và lập tức thi hành mệnh lệnh của Người.

Mùa xuân năm 1967, tôi tham gia uỷ ban quốc tế gồm năm người đi điều tra về các cuộc ném bom ở miền Bắc Việt Nam lúc ấy đang diễn ra một cách ồ ạt trên khắp mọi nơi. Chúng tôi được Thủ tướng Phạm Văn Đồng tiếp. Khi chúng tôi đang lần lượt giới thiệu đoàn với Thủ tướng thì bất thành lình, Chủ tịch Hồ Chí Minh có mặt. Tất cả chúng tôi, kể cả đồng chí Phạm Văn Đồng đều bị bất ngờ, Chủ tịch Hồ Chí Minh ở lại với chúng tôi liền một giờ. Người nói những chuyện hệ trọng trong chiến tranh, thỉnh thoảng Người lại nói đùa về sự được mùa của năm 1890 (Một thành viên trong Uỷ ban chúng tôi sinh cùng năm với Chủ tịch Hồ Chí Minh). Người pha trò về chiếc máy ghi âm tồi tàn mà một thành viên trong đoàn chúng tôi mang theo. Khi anh bạn tôi tìm cách ghi âm lại bức điện gửi nhân dân Mỹ thì máy cục pin bị tuột lặn lông lốc trên sàn nhà gây ra một tiếng động như tiếng pháo cao xạ. Chủ tịch Hồ Chí Minh không kể sốt ruột. Người theo dõi chúng tôi có gắng

lắp pin vào máy với sự chú ý và thích thú như một thanh niên rất trẻ.

Người ta đã nói rất nhiều rằng Chủ tịch Hồ Chí Minh là một mẫu mực về sự giản dị và khiêm tốn. Người nói thẳng và dùng từ đơn giản trong cuộc sống hàng ngày cũng như trong các bài viết và trong các diễn văn chính thức, Người không bao giờ quên nguồn gốc xuất thân cũng như kinh nghiệm của Người đã từng là một người lao động bình thường. Người có những tư tưởng cao thượng và tầm nhìn xa trông rộng. Người không bao giờ quên những nỗi thống khổ mà nhân dân Việt Nam và các dân tộc khác đã phải trải qua dưới ách áp bức của chủ nghĩa thực dân và ách áp bức tư bản chủ nghĩa.

Chúng ta hãy cùng nhau tưởng nhớ tới nhà cách mạng vĩ đại này bằng cách tăng cường hơn nữa cuộc đấu tranh trên phạm vi toàn thế giới vì độc lập dân tộc, hoà bình và chủ nghĩa xã hội.

M. GIU-LÁP-XKI

Nhà văn (Ba Lan)

BA LẦN GẶP BÁC HỒ

Tôi được gặp Hồ Chủ tịch lần đầu tiên đã khá lâu. Đó là vào năm 1946 tại Pa-ri khi Người sang Pháp để đàm phán hoà bình. Trong những ngày ở đây Người được Việt kiều ở Pháp đón tiếp rất long trọng. Ảnh của Bác được in hầu hết trên các báo xuất bản ở Pháp, nên khi Người bước vào phòng họp, tôi nhận ra ngay. Chỉ có một điều trong thực tế Người trông khác hẳn: vẫn cái dáng gầy, nhỏ nhắn với chòm râu thưa và bộ quần phục nhả nhạt, nhưng không một chiếc ảnh nào thu được cái ánh sáng long lanh của đôi mắt và lộ tả nổi cái đẹp cân đối tuyệt vời của cái thân hình đó.

Tôi không còn nhớ được cận kề diễn biến của cả hội nghị. Nhưng có một cảnh làm tôi nhớ mãi và rất rõ như vừa mới xảy ra hôm qua.

Một hôm các cháu thiếu nhi Việt Nam ở Pa-ri tới thăm Hồ Chủ tịch. Một cô giáo trẻ người Việt Nam dẫn các cháu tới đó. Đây là lần đầu tiên tôi được may mắn nghe các bài hát Việt Nam. Các cháu thiếu nhi

hát cho Bác Hồ, người đại diện cho cả Tổ quốc xa xôi nghe. Bác ngồi nghe rất cảm động. Có lẽ những tiếng đàn hát này đang làm Người sống lại thời thơ ấu của mình ở Kim Liên.

Hát xong, cô giáo định cho các cháu ra về vì sợ quấy phiền Bác. Song Bác vui vẻ giữ cả lại. Người đặt tay lên đầu một cháu gái nhỏ nhất rồi hỏi.

- Thế các cháu có biết bài hát quốc ca của Pháp không?

Tất cả đều đồng thanh trả lời: “Có ạ”

Thế thì các cháu hát xem nào.

Những giọng hát thanh, nhỏ nhẹ của các cháu cùng một lúc ngân vang lên bài ca cách mạng mà từ lâu đã trở thành quốc ca của Pháp, Bác khẽ gật đầu nheo đôi mắt lại. Một sự cảm động thật sự choán hết tâm hồn những người Pháp có mặt ở đây. Rất rõ ràng đây không phải là một cử chỉ ngoại giao của Bác. Chúng tôi ai cũng thấy đó là biểu hiện của một thiện chí hoà bình, một biểu hiện hùng hồn tình yêu của Bác dành cho những truyền thống đấu tranh vì tự do của Pháp, dành cho nước Pháp với cái nghĩa thực sự của nó.

Nhưng chính lúc bấy giờ trên khuôn mặt Bác đã thoáng hiện những điều lo lắng. Mấy tuần sau Người rời Pháp. Ba tháng sau thực dân Pháp tiến hành cuộc chiến tranh mà nhân dân Pháp gọi là “Cuộc chiến tranh bẩn thỉu”.

Lần thứ hai, tôi may mắn được gặp Bác vào tám năm sau, mùa thu 1954. Chính xác hơn là hai ngày sau khi Quân đội nhân dân Việt Nam tiến vào Hà Nội. Tôi có mặt ở Việt Nam lúc bấy giờ cùng mấy nhà báo châu Âu khác nữa. Đang viết dở bài phóng sự về những ngày đầu giải phóng Thủ đô thì các bạn Việt Nam đưa cho tôi một tờ giấy mời tới gặp Thủ tướng Phạm Văn Đồng lúc bấy giờ đang ở Sơn Tây.

Chúng tôi được dẫn tới một căn nhà lợp rạ, tường quét vôi trắng. Một chiếc bàn nhỏ, giản đơn kê giữa phòng và trên đó là những chiếc cốc thủy tinh dày màu xám. Ngồi xuống ghế, chúng tôi chưa kịp nhấp một ngụm nước thì chiếc rèm che cửa vào phòng bên làm bằng vải dù khê mở và có tiếng chào bằng tiếng Nga. Chúng tôi quay lại, Bác!

Bác vẫn giản dị, gần gũi hệt như tám năm về trước. Người mặc chiếc áo sơ-mi đen mỏng song tôi bỗng cảm thấy Bác đẹp, trẻ hơn ra và tất nhiên là vui hơn trước. Tôi nói với Người điều đó không một chút ngần ngại. Bác cười: Ai cũng bảo vậy cả. Cuộc sống giữa rừng sâu và trước hết là chiến thắng đã làm tôi rất sung sướng.

Người ra hiệu cho đồng chí phiên dịch không cần thiết phiên dịch rồi nghe phóng viên báo *Sự thật* nói, thỉnh thoảng Bác trả lời bằng tiếng Nga. Sau đó, Người nói chuyện bằng tiếng Ý với phóng viên báo Công nhân. Có lẽ đọc được sự ngạc nhiên của chúng

tôi – Bác cười vui vẻ: - Cả nhà báo nước ngoài – Người nói bằng tiếng Pháp – thường hay kể những chuyện phóng đại về tôi. Nhưng cũng có những chuyện đúng. Khi còn trẻ quả thật tôi có làm bồi bếp trên tàu, có đến Mỹ, Anh, Đức. Tôi cũng đã từng sống ở Pa-ri và bắt đầu hoạt động cách mạng cùng các đồng chí Pháp. Nhiều lần tôi qua Liên Xô, Trung Quốc. Ở đâu tôi cũng được công nhân dạy tiếng nước họ. Tôi sống cùng với công nhân ở Ý rồi cả ở châu Mỹ nữa...

Lần thứ ba tôi được gặp Người. Sự việc xảy ra như sau:

Nhân dân Thủ đô bắt đầu bàn tán nhiều về việc đón tiếp trọng thể Bác từ Sơn Tây trở về. Ủy ban Quân sự tạm thời triệu tập đại biểu các đoàn thể chuyển lời chúc mừng của Bác tới mọi người. Cuộc họp diễn ra ở ngôi nhà cạnh toà công sứ. Tôi với danh nghĩa một nhà báo nước ngoài cũng được mời tới dự. Đầu tiên, Ủy ban kêu gọi mọi người làm theo nguyện vọng của Bác là không nên tổ chức gì cả. Bác không muốn tốn kém tiền vì những điều chưa cần thiết và làm mất thời gian của mọi người. Nhưng chưa một ai chịu nghe. – Thế là thế nào? Tám năm trời chúng tôi chỉ đợi tới phút này, khi Bác – người tượng trưng cho độc lập, thống nhất Tổ quốc – trở về để đón. Vậy mà bây giờ lại phải từ bỏ nguyện vọng đó ư?

Cuộc tranh luận kéo dài tưởng không bao giờ chấm dứt. Cuối cùng, đại diện Ủy ban đành đưa ra dự định.

- Hiện nay bên tòa công sứ các Bộ trưởng đang họp, các đồng chí có muốn gặp Bác không?

Tất nhiên là ai cũng muốn. Chúng tôi kéo nhau sang đó và bước vào phòng tiếp khách. Chỉ mới kịp ngồi xuống, Bác đã bước vào không một ai được báo trước. Một phút bất ngờ, ngạc nhiên và im lặng. Rồi tất cả reo ầm lên...

Sau đó Người nói nhiều về tình cảm của nhân dân đã dành cho bộ đội và cách mạng. Bác muốn, Người trở về Hà Nội không cần một nghi thức nào để đỡ tốn kém. Trong lúc đất nước đang còn gặp nhiều khó khăn, cần phải sống giản đơn như mọi người. Bác kéo cháu bé tặng hoa vào lòng rồi ngồi nép lại nhường chỗ cho cháu. Bác nhỏ nhắn đến nỗi cả hai bác cháu ngồi vào một chiếc ghế bành mà vẫn rất vừa, Hồ Chủ tịch luôn có một tình cảm đặc biệt đối với thiếu nhi. Đồng chí Nguyễn Văn Tạo kể cho tôi nghe rằng ngày 19-12-1946 khi đại bác bắt đầu gầm lên ở Hà Nội, lời đầu tiên của Bác là:

- Các chú đã kịp cho tất cả các cháu thiếu nhi đi tản cư chưa?

Đấy Chủ tịch Hồ Chí Minh là một con người như vậy!

Bài đăng trên báo "Cuộc sống Vác-xô-vi"

GỐT-XTÁC HÔN-MÔ-KÔ-VÍT
Nhà quốc tế ngữ (Thụy Điển)

NGƯỜI KHÔNG HỀ NHỤT LÒNG

Cả cuộc đời làm cách mạng, Chủ tịch Hồ Chí Minh, sẵn sàng chết vì cách mạng. Sống như thế đòi hỏi một tinh thần sắt thép, nhưng đồng thời cả một trái tim giàu tình cảm. Đó là hình ảnh của Chủ tịch Hồ Chí Minh mà chúng ta thấy thông qua nhiều câu thơ khác nhau trong tập “Nhật ký”:

“Tai ương rèn luyện tinh thần thêm hăng”.

“Gian nan rèn luyện mới thành công”.

“Hoa lệ thành thơ tả nổi này”.

Những khía cạnh khác nhau đó phong phải là tương phản như bề ngoài của các câu thơ có thể gây ra ấn tượng như thế. Song, thử lửa (tôi có thể dùng đúng hình tượng này ở đây) là hoàn cảnh đã tạo nên sự hoà hợp những khía cạnh tính cách dường như mâu thuẫn nói trên ở một con người bản chất phong phú như là Chủ tịch Hồ Chí Minh. Người không hề nhụt lòng can đảm trước bất kỳ thử thách nào...

MÁC-TIN MƠ-NỐT

Nhà báo (Pháp)

CAO CẢ NHẤT

Buổi lễ truy điệu chiều hôm đó ở Hội trường Tương tế chật ních người, không phải là một buổi vĩnh biệt. Chúng tôi hội họp nhau lại, không phải để khóc đồng chí Hồ Chí Minh của chúng ta mà là để làm cho Đồng chí sống lại với chúng ta, sống lại trong trí nhớ của chúng ta, và sống trong niềm tin của chúng ta. Dĩ nhiên chúng ta biết rằng chúng ta không còn trông thấy đồng chí Hồ Chí Minh nữa. Nhưng cái chết đó có thể làm gì được đối với sự toả sáng của một luồng tư tưởng, đối với sức mạnh của một ý chí, đối với sự vĩ đại của khí thế một con người! Cái chết có thể làm gì được đối với tấm gương của một cuộc đời!

Người đã viết ở phần đầu lời *Di chúc* tuyệt diệu của Người: *"Tôi để sẵn mấy lời này, phòng khi tôi sẽ đi gặp cụ Các Mác, cụ Lê-nin và các vị cách mạng đàn anh khác..."*. Ngày đó đã đến quá sớm, vì đồng chí Hồ Chí Minh chưa được trông thấy ngày hoàn toàn giải phóng của Tổ quốc mình, - nước Việt Nam

mà Người tha thiết yêu quý và bảo vệ. Với tất cả sự sáng suốt của một chiến sĩ cách mạng, ít ra Người cũng đã biết trước rằng đế quốc Mỹ nhất định sẽ bị tống cổ khỏi Việt Nam và nước nhà sẽ được thống nhất. Vì rằng Người là một chiến sĩ cộng sản thuộc loại cao cả nhất, và vì Người đã có một niềm tin chắc chắn và sắt đá vào nhân dân, vào Đảng của Người cũng như vào tình đoàn kết quốc tế.

Ở Việt Nam, người ta gọi Người là “Bác Hồ” với lòng tôn kính, khâm phục và triu mến. Và ngoài ra, ở khắp nơi trên thế giới nam cũng như nữ, những người chưa bao giờ được thấy Người và không bao giờ còn có dịp thấy Người nữa đều nhắc lại hai chữ “Bác Hồ” như là họ cảm thấy thật sự gắn liền với Người bởi một sự gắn bó đặc biệt, bởi mối quan hệ trực tiếp và cá nhân Người tượng trưng cho Việt Nam, nét mặt của Người hoà lẫn với hình ảnh đất nước, núi sông, và đồng bào của Người, mà Người luôn luôn khẳng định rằng những thứ này đều bất diệt và bọn xâm lược sẽ bị vỡ đầu, sứt trán khi chúng đụng đến.

Không nghi ngờ gì nữa, chiến tranh ở Việt Nam đã liên quan tới mọi dân tộc muốn sống trong tự do, công lý và độc lập. Nhưng đối với chúng ta ở Pháp, đối với những người lao động, dân chủ và cộng sản Pháp, nước Việt Nam còn gắn bó một cách chặt chẽ hơn nữa với lịch sử và cuộc đấu tranh của chúng ta. Tại Đại hội Tua, chính bản thân đồng chí Hồ Chí

Minh là một trong những người sáng lập ra Đảng Cộng sản của chúng ta.

Và cũng trong lời *Di chúc* của Người, Người đã nêu lên những thắng lợi đối với “hai đế quốc to – là Pháp và Mỹ”, đó là hai kẻ thù lớn của chúng ta mà Người đã vạch rõ. Trước đây cũng như ngày nay, cuộc chiến đấu của Việt Nam là cuộc chiến đấu của chúng ta, mỗi tình anh em đặc biệt đã gắn bó chúng ta lại với nhau.

Thuật lại cuộc đời của Người và rút ra những bài học một cách tốt hơn thì không ai có thể bằng đồng chí Giắc Duy-cô-lô, người bạn chiến đấu cũ của Người. Đó là một cuộc đời hoàn toàn phục vụ nhân dân, gắn bó chặt chẽ với việc thành lập Nhà nước xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam, cuộc đời của một người cộng sản mà những tư tưởng cuối cùng là để cho Đảng. Người căn dặn phải giữ vững đoàn kết trong Đảng, thực hiện dân chủ, thấm nhuần đạo đức cách mạng, và giữ cho Đảng hoàn toàn trong sạch... và cùng với tình cảm đó mà Người cho là chủ yếu, Người đã nêu bật trong Lời *Di chúc*: “...*Phải có tình đồng chí thương yêu lẫn nhau*”. Đó là lời mà đồng chí Hồ Chí Minh đã nói! Đó là lời nói của một người mà với người đó, chủ nghĩa cộng sản đã được những giá trị con người làm cho phong phú thêm và do đó các giá trị này càng trở nên sinh động hơn và rạng rỡ hơn.

Là một người yêu nước sâu sắc chăm lo làm sao cho nước Việt Nam tìm thấy được con đường độc đáo riêng của mình đi tới chủ nghĩa quốc tế vô sản chín chắn và vững vàng nhất, đồng thời Chủ tịch Hồ Chí Minh còn là một nhà thơ. Sở dĩ Người là hiện thân dân tộc Việt Nam một cách tốt đẹp, đó chính là vì Người đã cùng chia sẻ những tình cảm, nguyện vọng, khiếu thẩm mỹ và sự hoà hợp với dân tộc Người. Và Người đã biết cách biểu lộ những tình cảm, nguyện vọng đó thích hợp với cảnh và người.

Chiều hôm nay, ở đây, tại trung tâm Pa-ri, làm sao nói lên được nỗi xúc động của chúng ta. Mỗi xúc động chứa đựng nỗi buồn đau và như vậy là điều tất nhiên, không có cách nào khác! Nhưng mỗi xúc động đó như tiếp thêm sức mạnh, như động viên mọi người tiến lên. Một người trong chúng ta không còn nữa, đó là một trong những người ưu tú và vĩ đại nhất. Cần phải ra sức chiến đấu gấp bội hơn nữa. Cần phải làm mọi việc để sự nghiệp mà đồng chí Hồ Chí Minh đã trọn đời cống hiến sẽ chiến thắng mãi mãi. Cần phải dốc hết sức mình để giải phóng Việt Nam và đấu tranh cho chủ nghĩa xã hội.

Đó là cách chúng ta để tang Người.

MÁT-MÚT BA-RI-AN-LAI

Đại biểu (Áp-ga-ni-xtan) tại Hội nghị Quốc tế
Việt Nam và thế giới họp tại Hà Nội tháng 5-1980

TÂM HỒN TRONG SÁNG

Hồ Chí Minh là con người có tâm hồn trong sáng được tất cả mọi người đánh giá cao và cho rằng con đường mà Người đã chọn, là một cái mốc lịch sử.

Hồ Chí Minh đã kết hợp hài hoà kiến thức lâu đời của châu Á với kiến thức tiến bộ, hiện đại vào hoạt động cách mạng của mình và là một lãnh tụ thông thái, dũng cảm của giai cấp công nhân; Người đã nêu một tấm gương đầy ý nghĩa cho nghìn năm.

Nhân dân Việt Nam anh hùng có quyền tự hào về Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại, bởi vì một điều tất yếu là sự vĩ đại của Người đã vượt ra ngoài biên giới của đất nước Người.

Thời đại chúng ta đã được chứng kiến những kinh nghiệm của nhân dân Việt Nam anh hùng như là một trong những tấm gương tiêu biểu nhất của giai đoạn hiện nay. Tên tuổi của Chủ tịch Hồ Chí Minh biểu tượng vĩnh viễn của chủ nghĩa quốc tế vô sản, đã trở thành một trong những ngôi sao rực rỡ nhất soi đường cho nhân dân lao động đang cùng nhau chiến đấu chống áp bức và chủ nghĩa tư bản thế giới.

OOO-TEN-XI-A BU-XI ĐỀ A-GIÊN-ĐỀ
Vợ cố Tổng thống (Chi Lê)

NHỮNG NÉT CAO THƯỢNG

Niềm kính trọng của nhân dân thế giới tưởng nhớ tới Chủ tịch Hồ Chí Minh biểu hiện một cách sinh động bằng cuộc đời và sự nghiệp của Người tiếp tục là tấm gương vĩ đại cho tất cả những ai đang đấu tranh vì sự nghiệp giải phóng khỏi ách của chủ nghĩa thực dân cũ và mới, của chủ nghĩa đế quốc, những kẻ hiện đang gây ra những tội ác cho loài người. Với tư cách là một nhà hoạt động chính trị, nhà chiến lược, người lãnh đạo và nhà ngoại giao, Chủ tịch Hồ Chí Minh mãi mãi là một tấm gương sáng về chủ nghĩa anh hùng, lòng yêu mến nhân dân và niềm tin vào vận mệnh của những người lao động.

Trong dịp kỷ niệm lần thứ 90 ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh, vị lãnh tụ vĩ đại, người dẫn dắt nhân dân Việt Nam đi những bước quyết định trong sự nghiệp giải phóng dân tộc. Hình ảnh của Người lại vươn cao hơn bao giờ hết với những nét cao thượng bất diệt.

B.PAN-KIN

Nhà báo (Liên Xô)

ĐƯỢC GẶP BÁC HỒ

Trước khi lên đường về nước, chúng tôi được gặp Đồng chí Hồ Chí Minh vị lãnh tụ mà toàn thể nhân dân Việt Nam, từ trẻ đến già, đều gọi một cách kính yêu là Bác Hồ. Cùng tiếp chúng tôi có đồng chí Phạm Văn Đồng, Thủ tướng nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà, một trong những người bạn chiến đấu của đồng chí Hồ Chí Minh.

Cuộc gặp gỡ diễn ra tại căn nhà nhỏ của đồng chí Hồ Chí Minh, ở cạnh Phủ Chủ tịch.

Được chứng kiến đồng chí Hồ Chí Minh trong cuộc sống đời thường như vậy mới hiểu được vì sao nhân dân Việt Nam lại gọi đồng chí là Bác Hồ, đồng chí mặc quần áo vải, cổ quấn khăn quàng. Trên bàn, cạnh tờ báo, còn có một bao kính và một hộp đựng thuốc lá màu đỏ.

Với vẻ ngoài rất gia đình ấy, với nụ cười hiền hậu và những cái hôn, Bác Hồ đã khiến chúng tôi hiểu rằng chúng tôi không phải đang dự một buổi tiếp khách trí thức. Đây chỉ là một buổi nói chuyện thân

mật của hai nhà cách mạng lão thành với những đồng chí trẻ tuổi đại diện cho thanh niên Liên Xô, lớp thanh niên mà ngay từ khi mới quen biết lần đầu vào những năm hai mươi xa xôi, đồng chí Hồ Chí Minh đã chú ý đặc biệt.

Bác Hồ mở đầu câu chuyện bằng cách kể lại thời kỳ xa xôi ấy. Và gần cuối buổi nói chuyện, đồng chí đưa cho chúng tôi xem tám ảnh mà hiện nay cả thế giới đều biết: ảnh chụp một cô gái Việt Nam nhỏ bé giải một tên giặc Mỹ lái máy bay cao to. Đồng chí nói:

- Thỉnh thoảng có những khách nước ngoài hỏi:

Việt Nam là một nước không lớn lắm và còn nghèo, vậy nhờ đâu mà Việt Nam có được sức mạnh để chiến đấu chống đế quốc Mỹ? Khi nghe câu hỏi ấy, tôi đưa tám ảnh này ra mà không cần phải nói thêm câu nào.

Chúng tôi cảm thấy rằng qua những hồi ức của mình về nước Nga Xô-viết, đồng chí Hồ Chí Minh đã giúp chúng tôi hiểu rõ nhiều mặt trong cuộc sống của nhân dân Việt Nam hiện đang xây dựng chủ nghĩa xã hội và đang đấu tranh để thống nhất Tổ quốc.

Đồng chí nói:

- Bây giờ, tôi thường gặp thanh niên, gặp các đoàn viên thanh niên cộng sản, đến các nhà máy, dự các cuộc họp dù rằng khi ấy tôi đã quá tuổi thanh niên. Đó là thời kỳ nước các đồng chí đang ở trong

một giai đoạn khó khăn. Im lặng một lát, đồng chí Hồ Chí Minh nói thêm: - Cũng như ở nước Việt Nam chúng tôi bây giờ.

Đồng chí Hồ Chí Minh kể tiếp:

- Khi tôi sang nước các đồng chí ba năm, sau năm 1927 thì đã có nhiều sự đổi thay. Kinh tế gần như được phục hồi. Các đồng chí đã đủ ăn đủ tiêu. Trong các cửa hiệu có nhiều hàng hoá hơn. Trên đường phố có thể trông thấy những chiếc ô tô do các đồng chí chế tạo. Mọi người ăn mặc tốt hơn rất nhiều...

Dường như để kết thúc phần đầu câu chuyện đồng chí Hồ Chí Minh nói: *“Đất nước bao giờ cũng phục hồi và phát triển nhanh chóng, khi nhân dân được làm chủ vận mệnh của mình”.*

Chúng tôi được biết Bác Hồ không những là người sáng lập Đảng, mà còn là một trong số những người hoạt động cao tuổi nhất trong phong trào thanh niên cộng sản. Đồng chí kể cho tôi nghe tổ chức “Thanh niên cách mạng đồng chí Hội” được thành lập trong những điều kiện bí mật ở Việt Nam như thế nào. Đồng chí nói:

- Những điều kiện hoạt động của chúng tôi khó khăn và nguy hiểm. Bởi vậy, để đào tạo cán bộ nòng cốt, chúng tôi phải gửi những người ưu tú nhất của chúng tôi ra nước ngoài, trong đó có Liên Xô. Bây giờ chúng tôi đã gửi đi 10 người để đào tạo thành

những chiến sĩ cách mạng chân chính. Bây giờ chúng tôi có hàng vạn chiến sĩ cách mạng như vậy. Tôi vui mừng khi được biết các đồng chí đã có dịp làm quen với nhiều người trong số những chiến sĩ cách mạng đó.

PHÊ-LÍCH PI-TA RÔ-ĐƠ-RI-GHIẾT

Chủ tịch Hội Nhà văn (Cu Ba)

KHÔNG CÓ MỘT TỪ NÀO CÓ THỂ DIỄN ĐẠT ĐƯỢC

“Bác Hồ của chúng tôi”. Biết bao nhiêu lần trong thời gian ở thăm Việt Nam tôi nghe mấy tiếng đó trong giọng nói trẻ trung của các em bé, trong giọng nói ngọt ngào của các cô gái, trong tiếng nói có vẻ mệt mỏi của những người già, nhưng luôn luôn những tiếng ấy vang lên một cách triu mến, kèm theo một nụ cười rạng rỡ trên những khuôn mặt.

Bác Hồ! Cách xưng hô quen thuộc của Việt Nam, trong đó có chứa cả sự kính trọng sâu sắc và sự ngưỡng mộ đối với một người cha. Hai tiếng ấy là cả tình yêu của ba mươi triệu người đối với vị Chủ tịch nước.

Tôi tìm một từ tương tự mà có thể diễn đạt được đầy đủ ý nghĩa hoàn chỉnh của hai chữ ấy: Người Cha của Tổ quốc, người Cha của dân tộc Việt Nam. Nhưng tôi tự nhủ rằng không đúng: Người là tất cả cái đó, nhưng còn hơn thế nữa. Không một từ nào có thể diễn đạt được một cách trong sáng và đẹp đẽ như hai tiếng đó. Người là Cha, đúng, nhưng rất gần gũi

trong gia đình. Một người Cha đáng kính và đáng yêu trong đôi mắt của người con đang nhìn Người sống gần gũi bên mình. Người đang ngồi trên ghế, Người đang ngủ trưa, Người đang nói những lời âu yếm, những lời nói mang đến hạnh phúc cho mình và nếu ngày mai mình không hoàn thành việc Người giao, chắc sẽ được nghe Người quở trách. Đối với tất cả, Người là một người Cha, nhưng một người Cha như vậy.

Trích Nhật ký ngày 24-12-1966

PHÂN-CƠ I-XCA-XÔN

Nhà văn (Thụy Điển)

HẾT SỨC GẦN GŨI NHÂN DÂN

Đối với người Việt Nam, mùa xuân này là mùa xuân của hoà bình, mùa xuân của giải phóng, nhưng niềm vui ấy còn đượm một chút đau buồn bởi lễ Bác Hồ không thể tham gia lễ mừng thắng lợi. Tuy vậy, con người ấy, con người đã từ biệt nhân dân Việt Nam sáng 2-9-1969 vẫn có mặt dưới nhiều hình thức: Sài Gòn bây giờ được coi là Thành phố Hồ Chí Minh, 55 ngày long trời lở đất chấm dứt cuộc chiến đấu 30 năm được đặt tên là Chiến dịch Hồ Chí Minh, và đây là biểu hiện về lòng biết ơn của hàng triệu người Việt Nam. Ở thời đại này ít có một nhân vật chính trị nào lại hết sức gần gũi với nhân dân của mình như nhà hoạt động chính trị sinh ra ở xã Kim Liên, Nam Đàn, Nghệ An ấy.

Trong quá trình hoạt động cách mạng của Người, Chủ tịch Hồ Chí Minh chú trọng đến hoàn cảnh sống cho con người hơn là đến những chính trị giáo điều.

Ở Người, một tác phong rất quán triệt là sự giản dị từ bên ngoài, đôi dép, nếp sống cho đến chương trình làm việc. Người rất ghét những gì giả dối, nặng về hình thức. Người chủ trương giáo dục con người. Làm thế nào để giáo dục cả một dân tộc có ý thức và nghị lực đứng lên chống lại quân thù. Người có tài biến những sự việc phức tạp trở nên đơn giản, dễ hiểu. Người còn là một nhà thương lượng phi thường.

RI-CHAC-ĐO HA-XOP

Nguyên Đại sứ (Grê-na-đa) tại Cu Ba.

LÃNH TỤ LỖI LẠC CỦA THẾ GIỚI VỀ ĐẠO ĐỨC CÁCH MẠNG

Chủ tịch Hồ Chí Minh là lãnh tụ thiên tài về việc đề ra chiến lược, sách lược phương pháp cách mạng đúng đắn và nghệ thuật tài tình tạo ra thời cơ và nắm lấy thời cơ để đưa cách mạng đi đến thắng lợi.

Chủ tịch Hồ Chí Minh đứng vào hàng đầu danh sách của tất cả các lãnh tụ cách mạng thiên tài của thời đại chúng ta. Và cũng là người đứng vào hàng đầu danh sách các lãnh tụ lỗi lạc của thế giới về đạo đức cách mạng, khiêm tốn, giản dị, tận tụy, dũng cảm, kiên trì quan điểm cách mạng tiến công, cách mạng triệt để, cách mạng không ngừng. Khi gặp khó khăn lớn tưởng chừng không thể vượt qua nổi, người ta lại noi theo gương Chủ tịch Hồ Chí Minh để vượt qua chiến thắng.

Chủ tịch Hồ Chí Minh là lãnh tụ của cách mạng Việt Nam, lãnh tụ của cách mạng thế giới, lãnh tụ của cách mạng Mỹ-la-tinh và vùng Ca-ri-bê.

Đồng thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh là nhà thơ cách mạng lớn nhất của thời đại chúng ta.

RÔ-BỐC UY-LI-AM

Nhà chính trị (Mỹ)

MỘT LÃNH TỤ ĐẦY LÒNG NHÂN ĐẠO VÀ QUYẾT TÂM

Tôi vừa qua thăm Viện Bảo tàng Cách mạng Việt Nam về. Tôi ngạc nhiên vô cùng được biết nhân dân Việt Nam đã phải đấu tranh cho tự do của mình lâu dài đến thế. Quyết tâm của nhân dân Việt Nam, chí anh hùng của nhân dân Việt Nam lớn lao vô cùng. Tôi cũng vô cùng xúc động được biết hoạt động lâu dài và gian khổ của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Cuộc đời của vị lãnh tụ ấy thật xứng đáng tiêu biểu cho sự nghiệp anh hùng của nhân dân Việt Nam. Nếu nước Mỹ chúng tôi có một vị lãnh tụ đầy lòng nhân đạo và quyết tâm như Chủ tịch Hồ Chí Minh thì chắc chắn nước Mỹ sẽ đóng góp rất nhiều vào sự nghiệp của nhân loại...

RÔ-MÉT CHĂN-ĐRA

Chủ tịch Hội đồng Hoà bình thế giới

CON NGƯỜI YÊU THƯƠNG TẤT CẢ MỌI NGƯỜI

Kính thưa Thủ tướng Phạm Văn Đồng.

Kính thưa các bạn Việt Nam.

Kính thưa các đại biểu.

Đối với Hội đồng Hoà bình thế giới và thực ra đối với tất cả các tổ chức quốc tế tham dự hội nghị lịch sử này, đây là một thời điểm không bao giờ quên được, vì hôm nay, chúng ta có một may mắn lớn đang ở trên đất Việt Nam, tay bắt mặt mừng với các đồng chí và bạn Việt Nam để kỷ niệm 90 năm ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Cách đây một tháng khi tôi còn ở Thủ đô Ấn Độ Niu Đê-li, Thủ tướng Phạm Văn Đồng đến thăm chính thức Ấn Độ. Tôi may mắn có mặt tại một cuộc mít tinh lớn của nhân dân Ấn Độ trong đó các đại biểu mọi chính đảng ở Ấn Độ bày tỏ tình đoàn kết với Việt Nam.

Một khẩu hiệu được hô to nhiều lần là “Tên tôi là Việt Nam, tên anh là Việt Nam!”.

Đó là một khẩu hiệu chúng ta thường nghe thấy ở Ấn Độ. Nhưng nó cũng có thể được nghe thấy ở bất cứ nơi nào trên thế giới ở đó có người ta ra sức xây dựng một cuộc sống mới.

Chúng ta muốn nói gì khi chúng ta nói “Tên tôi, tên anh là Việt Nam”? Người Ấn Độ muốn nói gì và mọi người ở các nước muốn nói gì? Họ chỉ muốn nói rằng: “Việt Nam, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã cho chúng tôi niềm tin, tinh thần lạc quan, sự chắc chắn rằng chúng ta cũng có thể thắng trong trận đánh hiện nay chống đế quốc, vì một cuộc sống mới cho nhân dân chúng ta”.

Trong các từ điển của các nước có một từ có nghĩa như nhau trong các tiếng. Từ đó có nghĩa là anh hùng, dũng cảm, nhất trí, thắng đế quốc. Từ đó có nghĩa là quốc tế chủ nghĩa, đoàn kết – Từ đó ở tất cả các tiếng trên thế giới là: Việt Nam.

Bạn có thể đi châu Phi và hỏi các chiến sĩ Na-mi-bi-a hay Đại hội dân tộc Phi (Nam Phi). Họ sẽ trả lời bạn là khi họ chiến đấu như họ vẫn thường làm thì họ mang trong tim chữ “Việt Nam” và họ giương cao ngọn cờ có chân dung Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Chúng ta đang họp trong Hội nghị có ý nghĩa nhất này khi toàn thế giới đang kỷ niệm lần thứ 90 ngày

sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh. Chúng ta vừa nghe một bài diễn văn khai mạc đẹp đẽ và súc tích của Thủ tướng Phạm Văn Đồng. Thủ tướng đã nói về Chủ tịch Hồ Chí Minh và Việt Nam của Chủ tịch Hồ Chí Minh bằng những lời lẽ mà chúng ta sẽ mang về nước chúng ta phổ biến hàng trăm lần. Thủ tướng đã nói với chúng ta về một người, một người bình thường. Chủ tịch Hồ Chí Minh là một người yêu nhân dân mình và cả nhân dân tất cả các nước trên thế giới.

Một người yêu nước theo nghĩa tốt nhất phải đồng thời là một người Quốc tế chủ nghĩa. Người ta không có thể chiến đấu cho tất cả các dân tộc trên thế giới nếu không chiến đấu cho dân tộc mình, nhưng người ta không thể chiến đấu cho dân tộc mình nếu không chiến đấu cho tất cả các dân tộc trên thế giới.

Chủ tịch Hồ Chí Minh yêu nhân dân Việt Nam. Người yêu tất cả nhân dân nhưng cũng yêu từng người một. Người yêu một em bé gặp Người và ẵm nó lên hay một em bé ở một nơi xa xôi nào đó. Người yêu tôi và Người yêu bạn. Người ta không có thể là một người lãnh tụ, một người tổ chức, một người để lại nguồn cảm xúc cho hậu thế nếu không có tình thương yêu các dân tộc như Chủ tịch Hồ Chí Minh. Tôi có được gặp Chủ tịch Hồ Chí Minh một lần. Lẽ tất nhiên, tôi đọc tác phẩm của Người, tôi đã được nghe nói về hoạt động của Người. Tôi đã biết nhân dân của Người. Nhưng bản thân tôi chỉ

được gặp Người một lần khi Người đến thăm Ấn Độ năm 1958. Từ đó, Người cảm hoá được nhiều người Ấn Độ trở thành bạn của Việt Nam. Những người Ấn Độ lúc đó nói: “Lẽ tất nhiên, Hồ Chí Minh là lãnh tụ Việt Nam, nhưng Người đến với chúng tôi như một người nông dân hay công nhân Ấn Độ vì xem ra Người yêu tất cả chúng tôi và biết tất cả những vấn đề của chúng tôi, không phải chỉ những vấn đề lớn mà cả những vấn đề của người bình thường ở cái lều con trong làng, ở trong nhà máy anh ta làm việc”.

Hôm nay chúng ta tưởng nhớ Chủ tịch Hồ Chí Minh, Người lãnh tụ đó, Người tổ chức đó, Người cộng sản đó và Người cách mạng đó, con người yêu thương mọi người.

Khi các em thiếu nhi hát mừng chúng tôi sáng nay tôi càng thấy thấm thía cái tên của Hội nghị này “Việt Nam và thế giới”. Vì Việt Nam đã đấu tranh bao nhiêu năm nay vì cái gì? Việt Nam hiện nay đang đấu tranh về cái gì? Ý nghĩa của Việt Nam đối với thế giới như thế nào? Và phong trào đoàn kết quốc tế đối với Việt Nam từ trước tới nay như thế nào?

Trong khi các em thiếu nhi hát, như tất cả các bạn, tôi đã nghĩ đến tất cả các trẻ em trên thế giới và đặc biệt đến những trẻ em trong nước mình.

Chủ tịch Hồ Chí Minh muốn gì cho các trẻ em trên thế giới? Người đã đấu tranh cho cái gì? Và khi

giương cao ngọn cờ Hồ Chí Minh, chúng ta đấu tranh cho cái gì?

Trong phong trào hoà bình, chúng ta thường nói rằng cuộc chiến đấu cho hoà bình, là một cuộc chiến đấu cho con em chúng ta, rằng nếu chúng ta không có một thế giới hoà bình lâu dài thì con em chúng ta sẽ có.

Cuộc đấu tranh của chúng ta nhằm tránh chiến tranh cho con em chúng ta. Nhưng tôi cho rằng nó cũng là một cuộc đấu tranh nhằm cho con em chúng ta không bao giờ phải sợ nữa. Tôi nhớ lại những bức ảnh thời Mỹ ném bom Hà Nội, những trẻ em khóc bên cạnh những thi hài mẹ các em bị tàn sát.

Chúng ta đang đấu tranh cho một thế giới trong đó không một em nào phải khóc bên cạnh thi hài cả mẹ em là nạn nhân của chiến tranh và xâm lược. Chúng tôi không muốn có một thế giới mà lại có một em nào như trẻ em Việt Nam, thịt cháy vì bom Napan giội từ các máy bay Mỹ. Chúng ta đang chiến đấu cho một thế giới trong đó các em sẽ hát và múa, vì đó là cái mà Chủ tịch Hồ Chí Minh mong muốn khi Người nói – Chúng ta sẽ làm cho Việt Nam mười lần đẹp đẽ hơn. Mười lần có nghĩa là các em sẽ cười, các em sẽ múa, các em sẽ không phải sợ nữa. Chúng ta sẽ làm cho Việt Nam mười lần đẹp đẽ hơn và thế giới cũng sẽ mười lần đẹp đẽ hơn. Chúng ta sẽ bảo vệ thế giới và xây dựng thế giới như chúng ta bảo vệ Việt Nam và xây dựng Việt Nam.

SÁC-LƠ PHUỐC-NI-Ô

Nhà sử học, nhà báo,

Chủ tịch hội hữu nghị Pháp – Việt.

MỘT GIỜ VỚI ĐỒNG CHÍ HỒ CHÍ MINH⁽¹⁾

Ngày 15 tháng 7 năm nay hồi 7 giờ sáng, tại một trong những ngôi nhà xinh xắn, xây dựng chung quanh dinh Chủ tịch, tôi ngồi đợi Chủ tịch Hồ Chí Minh tới. Người đã nhận lời cho tôi phỏng vấn. Người mặc bộ quần áo nâu – bao giờ người ta cũng thấy Người mặc thứ quần áo này, như tất cả mọi nông dân Việt Nam và đầu đội mũ vải, tay chống gậy nhỏ. Giọng nói của Người yếu hơn những lần trước tôi được gặp hồi 1964-1965, nhưng con mắt vẫn tinh nhanh như xưa, vừa hóm hỉnh, sâu sắc, vừa hiền từ. Thấy tôi, Người nói đùa ngay một câu về mái tóc ngày càng bạc trắng của tôi.

Giọng nói của Người rất tự chủ, lúc nào cũng đi thẳng vào vấn đề, không một chút nghi thức. Chúng

(1) Đầu đề của tác giả.

tôi ngồi xuống bên cạnh nhau trước một cái bàn bày bánh ngọt và cà phê mà tôi không lúc nào thấy Người đụng tới. Chúng tôi bắt đầu vào công việc.

Cũng vẫn con người tôi đã được biết cách đây mấy năm, con người mà sự có mặt phi thường như choán hết cả gian phòng, có thể nói làm xoá nhoà sự có mặt của những người khác, nhưng sự săn sóc, thái độ ân cần hết sức lịch thiệp và hoà nhã của Người đối với khách làm cho người ta trong những phút đầu thấy đôi chút lúng túng nhưng sau đó lại tạo ra một bầu không khí thân mật thoải mái ngay.

Nét mặt Hồ Chủ tịch trông có vẻ rất trẻ nếu không có đôi mắt sáng ngời và chòm râu dài. Ở Người, hình hài như thu lại đến mức nhỏ nhất chỉ còn toát ra ý chí và trí tuệ, tuy đã thoát ra ngoài thể xác nhưng vẫn hoàn toàn hiện thực. Lúc bấy giờ tôi không thể nghĩ, “Bác Hồ sẽ từ già cõi đời này khi sự thoát xác kia trở nên hoàn toàn”... và tôi nghĩ rằng Người đã qua đời theo cách như vậy. Nhưng hồi ơi, cách đây một tháng rưỡi, không gì có thể làm cho người ta ngờ rằng việc ấy lại xảy ra sớm như thế.

Giờ phút tôi được gặp Chủ tịch Hồ Chí Minh hôm ấy là một trong những giờ phút đáng ghi nhớ trong đời tôi. Người không để lộ với tôi những bí mật Nhà nước – chúng tôi nói chuyện về Lê-nin: không tìm cách dạy tôi một bài học về đạo đức hay chính trị,

Người kể lại những chuyện cũ năm xưa – nhưng càng nghe tôi càng thấy Người vừa nói về một vấn đề lớn của Nhà nước, vừa dạy cho tôi một bài học luân lý và chính trị.

Có hai điểm làm tôi chú ý đặc biệt. Trong đề cương đưa Người, đồng chí Hồ Chí Minh đã gạch tất cả những công thức tiêu cực để thay bằng những công thức tích cực cùng nghĩa: Người không viết: “Không có chủ nghĩa xã hội thì các dân tộc không thể đi đến giải phóng hoàn toàn” mà viết: “Chỉ có chủ nghĩa xã hội mới có thể đảm bảo cho các dân tộc được giải phóng hoàn toàn”... Đây không phải là một cái tật trong cách sử dụng ngôn ngữ mà đây chính là một nếp suy nghĩ của Người. Nếp suy nghĩ ấy thể hiện ra như vậy, làm cho người ta thấy rằng trong tất cả mọi tình huống dù là đen tối nhất, Người đã phân biệt rõ cái gì là tích cực, cái gì hướng về cuộc sống và tương lai.

Lại một lúc khác, khi nhắc đến những kỷ niệm cũ của Người ở Đại hội Tua, câu chuyện có đề cập đến một Nghị sĩ thuộc Đảng Xã hội tại Đại hội đã ngắt lời Người một cách không nhã nhặn lắm và về sau Nghị sĩ ấy không bao giờ còn là bạn chính trị của Chủ tịch nữa. Bác Hồ nói: Chúng ta chẳng nên nhắc đến tên người ta làm gì. Hồi tôi mới bước vào cuộc đời đấu tranh, ông ấy đã có dịp giúp đỡ tôi khi tôi còn ở trong Đảng Xã hội bởi chưa có sự phân liệt ở Tua.

Chuyện xảy ra cách đây đã 50 năm rồi, thế mà vị đứng đầu Nhà nước này tế nhị tới mức giữ bí mật tên tuổi một người khác chính kiến với mình có thái độ không lịch sự.

Khi nghe nói đến những dự kiến tổ chức mừng thọ Người 80 tuổi (vào ngày 19 tháng 5 sang năm) Hồ Chủ tịch tỏ ý không tán thành tất cả mọi biểu hiện chú ý đặc biệt đến Người và nói rõ là không được bày vẽ gì nhân dịp này chừng nào còn cần thêm tiền để làm nhà giữ trẻ, trường học, bệnh viện hay phòng đọc sách, Người nói mấy câu rất nhanh bằng tiếng Việt với các cán bộ giúp việc Người, rồi theo phép lịch sự quay lại phía tôi tóm tắt bằng tiếng Pháp một cách hết sức thoải mái dễ dàng những lời Người vừa nói bằng tiếng Việt mà tôi cũng đã nắm được ý chính. Sau đó, chúng tôi lại quay về công việc.

Một giờ sau, Bác Hồ đứng dậy nói mấy lời thân ái hỏi thăm các cháu tôi, rồi chông can đi ra, vẫn nhanh nhẹn, để trở về chỗ làm việc tiếp tục công tác.

Bởi vì cho đến phút cuối cùng, Hồ Chủ tịch vẫn theo dõi công việc của dân tộc Việt Nam mà Người đòi hỏi là biểu tượng sinh động.

*Bài đăng trên Báo Nhân đạo,
cơ quan Trung ương của Đảng Cộng sản Pháp,
số ra ngày 4 tháng 9 năm 1969.*

STA-RÔ-BIN (Nhà báo Mỹ)

GUƠNG CHÍNH NGHĨA VÀ ĐẠO ĐỨC

Cụ Hồ Chí Minh được nhân dân rất quý mến. Tên Cụ có nghĩa là “Sáng suốt”. Cụ là một nhà chính trị xuất chúng, một nhà chiến lược cách mạng, một người yêu nước nồng nàn, Cụ đã nêu gương chính nghĩa và đạo đức cho thế hệ thanh niên noi theo. Hồi còn trẻ Cụ đã qua thăm hầu hết các nước trên thế giới. Cụ biết nhiều thứ tiếng và nói tiếng Anh rất thạo. Nói chuyện với Cụ, thấy ngay là trước kia Cụ đã nghiên cứu thật sâu lịch sử nước Mỹ. Cụ đã nói về truyền thống của Dép-phe-sơn và Linh-côn và hỏi tôi: “Nếu các bậc tiền bối của nhân dân Mỹ biết rằng phi cơ Mỹ hàng ngày ném bom xuống một dân tộc đang đấu tranh cho độc lập, không biết các vị đó nói thế nào?”

Cụ Hồ Chí Minh có mảnh vườn riêng tự tay Cụ trồng trọt lấy. Cụ tự tay đánh máy lấy các bài diễn văn và các bài báo. Văn Cụ giản dị, nên thơ, người nông dân nào đọc cũng hiểu. Trong các làng quê hay bên đồng lúa trại, nhân dân và bộ đội Việt Nam truyền cho nhau nghe những bài thơ nói về công đức của Hồ Chủ tịch.

*Trích trong tập “Tôi đã đi thăm
nước Việt Nam tự do” 1953.*

THIN-A-UNG

Giám đốc Trường Đại học Răng-gun (Miền Điện)

NGƯỜI CHINH PHỤC ĐƯỢC LÒNG YÊU MẾN CỦA MỌI NGƯỜI

“Hôm nay, Trường Đại học Răng-gun rất hân hạnh đón tiếp một vị khách đặc biệt cao quý là Chủ tịch Hồ Chí Minh. Tất cả học sinh, nhân viên và giáo sư ở đây đều biết Chủ tịch Hồ Chí Minh là một nhà triết học, một chiến sĩ hoà bình, một lãnh tụ cách mạng. Người đã đấu tranh suốt đời cho tự do của các dân tộc bị áp bức, Người đã lãnh đạo cuộc kháng chiến vĩ đại của nhân dân Việt Nam, đưa nhân dân Việt Nam từ chỗ tối tăm đến cuộc đời hạnh phúc. Chúng ta đã lo âu theo dõi cuộc kháng chiến của Việt Nam chống bọn thực dân, và đã sung sướng thấy cuộc kháng chiến thắng lợi, thì trong sự nghiệp xây dựng hoà bình ở Việt Nam, chúng ta càng khâm phục sự lãnh đạo sáng suốt của Người.

Riêng cá nhân tôi, tôi hết sức cảm động khi được gặp Hồ Chủ tịch. Tôi đã ngắm nghía và theo dõi từ hành động và lời nói của Người ở sân bay. Trong một cuộc chiêu đãi, tuy tôi lại được gặp Người trong một

thời gian ngắn ngủi, nhưng thấy rõ thêm một điều là con người vĩ đại ấy có một tấm lòng cao cả rộng lớn; có một đức tính giản dị, khiêm tốn, trù mẫn, nó lập tức chinh phục được lòng yêu mến của mọi người. Tôi chắc rằng cảm tưởng và ý nghĩ của tôi cũng là của các bạn ở đây và của tất cả những người Miến Điện đã may mắn được gặp Hồ Chủ tịch. Đây là vị khách quý mà ngày hôm nay Trường Răng-gun được hân hạnh đón tiếp. Nhưng trường Đại học của chúng ta còn có vinh dự hơn nữa là được trao tặng Hồ Chủ tịch một văn bằng cao nhất của trường này là văn bằng “Bác sĩ luật học danh dự”...

ỦY BAN CU BA ĐOÀN KẾT VỚI VIỆT NAM,
CAM-PU-CHIA VÀ LÀO.

NỖI ĐAU KHỔ CỦA MỌI NGƯỜI CỘNG LẠI LÀ NỖI KHỔ ĐAU CỦA NGƯỜI

“Ngày sinh nhật lần thứ 85 của Hồ Chí Minh đến giữa lúc mọi người đang chào mừng thắng lợi phi thường, vang dội của nhân dân Việt Nam.

Sự khiêm tốn, sự kiên định, quyết tâm đấu tranh cho đến thắng lợi cuối cùng, chủ nghĩa anh hùng và những đạo đức cao cả khác thể hiện đặc tính của dân tộc Người đã được đúc kết lại ở con người Hồ Chí Minh.

Người đã có những lời dạy tuyệt diệu cho tất cả những người cách mạng và luôn luôn là người bảo vệ kiên trì và cương quyết sự đoàn kết của các lực lượng cách mạng và tiến bộ trên thế giới.

Ở Người, có sự kết hợp truyền thống phong phú nhất của dân tộc Việt Nam và khoa học hiện đại thể hiện ở ý thức đấu tranh chống thực dân và đế quốc đã ăn rễ sâu trong con người Hồ Chí Minh.

Sự nghiệp cách mạng của Bác Hồ vẫn sống và rung động trong tất cả mọi con người Việt Nam anh hùng, và những tia sáng rực rỡ của sự nghiệp đó đang rạng chiếu trùm khắp thắng lợi mầu mực mà nhân dân Người đã giành được. Nếu ngay trước đây đã có lần Người nói rằng những nỗi khổ đau của tất cả mọi người Việt Nam cộng lại là nỗi khổ đau của Người, thì giờ đây chúng ta có thể khẳng định rằng niềm vui và vinh quang của Người là niềm vui và vinh quang của tất cả mọi người Việt Nam và mọi người cách mạng trên thế giới góp lại”.

RÔ-NÊ-ĐÔ PÊ-TƠ-RÔ

Nhà văn (Ha-i-ti)

BÀI THƠ ĐẦY NÉT ANH HÙNG CA

Hồ Chí Minh là một trong những con người mới được rèn luyện trong bão táp của cách mạng và không bao giờ ngừng đóng góp tất cả sức mình cho sự nghiệp đẹp nhất thế giới: Cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc. Từ cuộc đời của Bác toát ra một đạo đức mới tích cực và trong sáng, mà vẻ đẹp sức mạnh của nó bắt nguồn từ trong khả năng sáng tạo của nhân dân. Những người anh hùng thời đại của chúng ta đã rèn chất thép của mình ngay trong cuộc đấu tranh cách mạng, và trận chiến đấu không mệt mỏi đó, để cải tạo thế giới, đã cho họ hình dáng, rèn giũa phẩm chất của họ, hướng dẫn đạo đức và chi phối số phận họ, tạo cho cuộc đời họ sự trong sáng và giản dị, tính cao thượng và lòng nhân từ, nhiệt tình và sự mềm dẻo mà người ta chỉ thấy trong những giai đoạn lớn lao của lịch sử. Những phẩm chất đó có thể thấy ở những người Cơ đốc đầu tiên, ở những người Gia-cô-banh của cách mạng Pháp, ở những người nô lệ đã vùng

lên phá vỡ xích xiềng ở Ha-i-ti, hoặc ở những chiến sĩ Công xã Pa-ri (1871). Những cuộc cách mạng của thế kỷ hai mươi đã được lý tưởng của giai cấp công nhân vĩ đại chiếu sáng, đã tạo nên những con người còn sinh động và điển hình hơn những nhân vật của quá khứ: đó là những chiến sĩ của Cách mạng tháng Mười, những chiến sĩ Hồng quân Trung Quốc, những người bảo vệ Ma-đơ-rít chống lại bọn phát xít năm 1936, những nghĩa quân Si-ê-ma-ét-tra và những nghĩa quân của loài người vĩ đại ngày nay đã đứng lên ở châu Á, châu Phi và châu Mỹ La tinh!

Đây là những con người mới, những người đang chứng kiến sự vĩ đại mà cái đẹp không gì so sánh nổi của thời đại chúng ta, trên phạm vi toàn thế giới, đây là những động lực của một nền đạo đức mới, một cách sống mới của nhân sinh quan vô sản. Buổi bình minh này của loài người gọi là chủ nghĩa xã hội.

Những ai muốn biết thế nào là một con người thực sự, vẻ đẹp của thế giới ở đâu, sự chiến thắng của chân lý trên trái đất ở đâu, ở đó có mùa xuân, xin hãy đến thăm cuộc đời của Chủ tịch Hồ Chí Minh, sự tồn tại điển hình của một anh hùng của thời đại chúng ta.

Mục lục

	Trang
<i>Lời giới thiệu</i>	5
PHẦN I: CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH NHÀ YÊU NƯỚC VĨ ĐẠI	
1. X.A-Gien-đê	Chi-lê 9
2. A-nin-lơ Ca-pô-tơ Tổng thư ký Tổ chức	<i>Đoàn kết nhân dân Á, Phi, Mỹ la tinh</i> 13
3. A-min	<i>Nam Yê-men</i> 15
4. Áp-đen Ma-lếch	<i>Nước Cộng hoà Ả Rập thống nhất</i> 17
5. Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Bồ Đào Nha	19
6. Báo An-nát	<i>An-giê-ri</i> 21
7. Báo Ánh điện	<i>Ấn Độ</i> 23
8. Báo Diễn đàn Nhân dân	<i>Ba Lan</i> 25
9. Báo Gơ-ran-ma	<i>Cu Ba</i> 27
10. Báo Ký sự	<i>Pê-ru</i> 30
11. Báo Lơ Phi-ga-rô	<i>Pháp</i> 31
12. Báo Miền Nam nước Đức	<i>Tây Đức</i> 32
13. Báo Quyền lợi đỏ	<i>Tiệp Khắc</i> 33
14. Báo Thanh niên quật khởi	<i>Cu Ba</i> 35
15. Bla-ga Đi-mi-tơ-rô-va	<i>Bun-ga-ri</i> 36
16. Chao-oa-rin Lát-tha-sa	<i>Thái Lan</i> 42
17. E-nốt Ma-lan-đu	<i>Dim-ba-bu-ê</i> 43
18. Hay-đê Xan-ta-ma-ri-a	<i>Cu Ba</i> 45
19. Hô-xê Cruixan – Gac-xi-a	<i>Mê-hi-cô</i> 46
20. In-ti Pê-rê-đô	<i>Bô-li-vi</i> 47
21. Ka-tép I-a-xin	<i>An-giê-ri</i> 48

22. Kha-oa-gia Ma-xút	<i>Pa-ki-xtan</i>	49
23. Ma-tê Gioóc-gi	<i>Hung-ga-ri</i>	50
24. Mác-két	<i>Cô-lôm-bi-a</i>	54
25. Mác-ta Rô-giát	<i>Cu Ba</i>	56
26. Mát-đi Pha-mi	<i>Cộng hoà Ả Rập thống nhất</i>	59
27. Mát-ly	<i>Cam-pu-chia</i>	61
28. Ni-cô Sơ-vác	<i>U-ru-goay</i>	63
29. Phê-li-xi-an O-li-van	<i>Tây Ban Nha</i>	67
30. Ra-un Van-đét Vi-vô	<i>Cu Ba</i>	70
31. Ri-ô-kê Ô-ni-si	<i>Nhật Bản</i>	72
32. Tuyên bố của Hội nghị quốc tế	<i>Việt Nam và thế giới</i>	73
33. Xô-en Xtê-pan	<i>Tiệp Khắc</i>	76
34. Xu-dan Xôn-tắc	<i>Mỹ</i>	78

PHẦN II: BÁC HỒ LÀ NGƯỜI CỘNG SẢN MẪU MỰC

1. R.A-ri-xmen-đi	<i>U-ru-goay</i>	81
2. An-thô-ni A-ca-tô Am-pô	<i>Hội liên hiệp Học sinh Đại học toàn châu Phi</i>	85
3. Ba-ô An-đri-a Man-gia-tô	<i>Ma-đa-ga-xca</i>	89
4. Báo Cam-pu-chia	<i>Cam-pu-chia</i>	90
5. Báo Dân chúng	<i>U-ru-goay</i>	91
6. Báo ét-xo	<i>Ma-li</i>	95
7. Báo Mai-ni-chi Sim-bun	<i>Nhật Bản</i>	97
8. Báo Người vô sản	<i>Thụy Điển</i>	98
9. Báo Rô-đông Sin-mun	<i>Triều Tiên</i>	99
10. Báo Sự nghiệp công nhân	<i>Bun-ga-ri</i>	100
11. Báo Sự thật	<i>Liên Xô</i>	101
12. Báo Tia lửa	<i>Ru-ma-ni</i>	105

13. Báo Tin tức Xu-đăng	<i>Xu-đăng</i>	107
14. L.I.Brê-giơ-nép	<i>Liên Xô</i>	108
15. N.K.Cri-sơ-nan	<i>Ấn Độ</i>	109
16. Ê.Rê-may Pác-nốp	<i>Liên Xô</i>	111
17. Giêm Giác-xơn	<i>Mỹ</i>	117
18. Grê-xcô	<i>Liên Xô</i>	119
19. Laru-uôn đo Xê-may-át	<i>Ê-ti-ô-pi-a</i>	122
20. L.Lét-sen-cô	<i>Liên Xô</i>	125
21. Lô-tu-tép	<i>Mông Cổ</i>	127
22. Lu-ít Gô-đôi	<i>Chi Lê</i>	128
23. Ma-dơ-len Ríp-phô	<i>Pháp</i>	130
24. Mác-ta Rô-giát	<i>Cu Ba</i>	133
25. A.Mát Tha-na	<i>Cộng hoà Dân chủ nhân dân I-ê-men</i>	138
26. Phi-đen Ca-xtơ-rô	<i>Cu Ba</i>	140
27. Prem Xa-ga Giúp-ta	<i>Ấn Độ</i>	144
28. Ra-cô Đôn-dơ Ra-va-ô Lô-răng	<i>Ma-đa-ga-xca</i>	146
29. Tạp chí Người cộng sản	<i>Liên Xô</i>	148
30. Tạp chí Những vấn đề Viễn Đông	<i>Liên Xô</i>	149
31. Um-béc-tô-oóc-tê-ga	<i>Ni-ca-ra-goa</i>	152

PHẦN III: ĐỒNG CHÍ HỒ CHÍ MINH LÀ NGƯỜI QUỐC TẾ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA TRONG SÁNG

1. Ban Thư ký Hội đồng Hoà bình thế giới		155
2. Báo Chiến đấu	<i>Công-gô Bơ-ra-da-vin</i>	156
3. Báo Người dân tộc	<i>Tan-da-ni-a</i>	157
4. Báo Người quan sát	<i>I-rắc</i>	158

5. Báo Pa-ri-ca-đa	<i>Ni-ca-ra-goa</i>	160
6. Báo Quan điểm	<i>Miến Điện</i>	161
7. Báo Tiến lên	<i>Sơ-ri Lan-ca</i>	162
8. Báo Tiếng nói nhân dân	<i>An-ba-ni</i>	164
9. Báo Tin tức	<i>Liên Xô</i>	165
10. Báo Tự do nhân dân	<i>Hung-ga-ri</i>	168
11. Bộ Chính trị T.W.Đ.N.D.C.M	<i>Lào</i>	170
12. Chia-xim	<i>Cam-pu-chia</i>	172
13. Cù-Lập Sai-pơ-ra-đích	<i>Thái Lan</i>	174
14. Đa-ni-en Ô-du-be	<i>Cô-xta-ri-ca</i>	175
15. Giô-ha-nét Hen-gi	<i>Băng Đảo</i>	176
16. Grê-xcô	<i>Liên Xô</i>	177
17. M.Ha-xê-ga-oa	<i>Nhật Bản</i>	182
18. L.li-a Sét-lích	<i>Tiếp Khắc</i>	184
19. Khít-xa-an Lút-xan-đam-bun	<i>Mông Cổ</i>	186
20. Lai-la En-ghê-ba-li	<i>Cộng hoà Ả Rập thống nhất</i>	187
21. Men-ba Héc-nan-đê	<i>Cu Ba</i>	188
22. Na-gi A-lu-si	<i>Li-băng</i>	190
23. Nơ Đê-nê Nơ-đao	<i>Xê-nê-gan</i>	192
24. Pôn Béc-nơ-ten	<i>Tuy-ni-di</i>	193
25. Rê-nê Xu-a-rét	<i>Cu Ba</i>	194
26. Rô-mét Chăn-đra	<i>Chủ tịch Hội đồng Hoà bình Thế giới</i>	195
27. Tạp chí Thời mới	<i>Liên Xô</i>	199
28. Thông tấn xã Pa-thét Lào	<i>Lào</i>	201
29. Va-xin Va-lép-xki	<i>Bun-ga-ri</i>	205
30. Vin-li Xan-bao	<i>Cộng hoà Dân chủ Đức</i>	207
31. Xi-xa-na Xi-xan	<i>Lào</i>	212
32. Xu-pha-nu-vông	<i>Làc</i>	218

**PHẦN IV: BÁC HỒ LÀ NGƯỜI CÓ ĐẠO ĐỨC TUYỆT VỜI, THIÊN
TÀI CÁCH MẠNG HIỂM THẮY**

1. A.ri-ay-van-sa	<i>Xri-lan-ca</i>	223
2. Báo A-ca-ha-ta	<i>Nhật Bản</i>	225
3. Báo Chiến sĩ	<i>An-giê-ri</i>	226
4. Côn-xtan-ti Xi-mô-nôp	<i>Liên Xô</i>	228
5. Dê-vit Ham-bô-xtam	<i>Mỹ</i>	232
6. Gan-đi-ni Xê-đa-rê	<i>Ý</i>	233
7. Giooc-giơ Sáp-pha	<i>Pháp</i>	234
8. Giôn Tác-man	<i>Thụy Điển</i>	237
9. M.Giu-láp-xky	<i>Ba Lan</i>	241
10. Gốt-xtac Hôn-mơ-kô-vít	<i>Thụy Điển</i>	246
11. Mác-tin Mô-nốt	<i>Pháp</i>	247
12. Mác-mút Ba-ri-an-lai	<i>Áp-ga-nit-xtan</i>	251
13. Côc-ten-xi-a Bu-xi-ê A-giê-n-ê	<i>Chi Lê</i>	252
14. B.Pan-kin	<i>Liên Xô</i>	253
15. Phê-lích Pi-ta Rô-đơ-ri-ghết	<i>Cu Ba</i>	257
16. Phôn-cơ Ixcaxơn	<i>Thụy Điển</i>	259
17. Ri-chác-đơ Ha-xốp	<i>Grê-na-đa</i>	261
18. Rô-bóc Uy-liam	<i>Mỹ</i>	262
19. Rô mét Chăn-đra	<i>Chủ tịch Hội đồng Hoà bình Thế giới</i>	263
20. Sác-lơ Phuốc-ni-ô	<i>Pháp</i>	268
21. Sta-rô-bin	<i>Mỹ</i>	272
22. Thịn a-ung	<i>Miến Điện</i>	273
23. Ủy ban Cu Ba đoàn kết với Việt Nam, Cam-pu-chia và Lào		275
24. Rô-nê đô Pơ-tơ-rơ	<i>Hai-i-ti</i>	277

NHÀ XUẤT BẢN THANH NIÊN

62 Bà Triệu - Hà Nội - ĐT: (84.04).9404044 - 8229413 .

Fax: 04.8229078. Email: nxbthanhnien@vnn.vn

Chi nhánh: 270 Nguyễn Đình Chiểu - Quận III - TP Hồ Chí Minh

ĐT: (08) 8222262

Một giờ với đồng chí Hồ Chí Minh

LÊ KHÁNH SƠN (sưu tầm biên soạn)

Chịu trách nhiệm xuất bản: MAI THỜI CHÍNH

Biên tập: ĐẶNG QUANG VINH

Bìa: VĂN SÁNG

Kĩ thuật vi tính: KIM DUNG

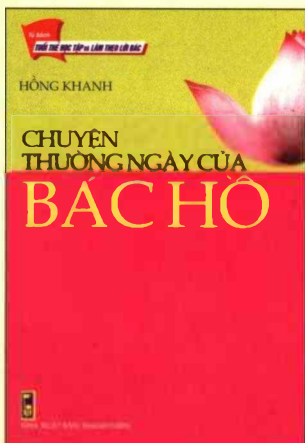
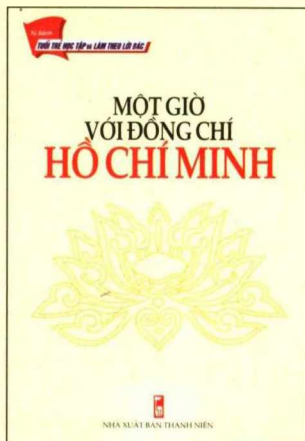
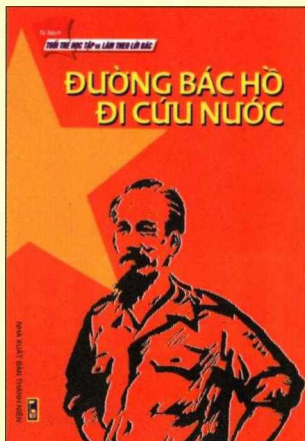
Sửa bài:

In 1000 cuốn khổ 13x19. In tại Công ty cổ phần in 15

Giấy phép xuất bản số: 198-2007/CXB/20-11/TN

In xong và nộp lưu chiểu tháng 8 năm 2007.

ĐÓN ĐỌC TỦ SÁCH TUỔI TRẺ HỌC TẬP VÀ LÀM THEO LỜI BÁC

TRUNG TÂM VĂN HÓA TRƯNG AN PHÁT HÀNH

Địa chỉ: 54/171 Nguyễn An Ninh - Hoàng Mai - Hà Nội

Tel: 04.664.7143 / 662.1060

Fax: 04.664.7143

Mobile: 09123.44084

Giá: 35.000đ